

PUBLICZNA SESJA SPRAWOZDAWCZA DOKTORANTÓW I I II ROKU
SZKOŁY DOKTORSKIEJ UNIWERSYTETU PEDAGOGICZNEGO W
KRAKOWIE

PUBLIC REPORTING SESSION OF 1ST AND 2ND YEAR PHD STUDENTS
OF PEDAGOGICAL UNIVERSITY IN KRAKOW

KSIĘGA ABSTRAKTÓW

(CZERWIEC 2022)

BOOK OF ABSTRACTS

(JUNE 2022)

**Publiczna Sesja Sprawozdawcza
Doktorantów I i II roku Szkoły
Doktorskiej UP w Krakowie**

**Public Reporting Session
of 1st and 2nd PhD Students of
Pedagogical University in Krakow**

Kraków 13-14 czerwca 2022

June 13-14, 2022, Krakow

Księga abstraktów

(czerwiec 2022)

Book of abstracts

(June 2022)

Kraków

Publiczna Sesja Sprawozdawcza Doktorantów I i II roku
Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Pedagogicznego
w Krakowie. Księga abstraktów (czerwiec 2022)

Public Reporting Session of 1st and 2nd year's PhD
Students of Pedagogical University in Krakow. Book of
abstracts (June 2022)

Teksty w formie dostarczonej przez autorów / Texts available as supplied by the authors

© Copyright by Authors, Pedagogical University in Krakow (PUK), Kraków 2022

Free cover art by Canva - <https://about.canva.com/license-agreements/free-media/>

Free pictures by Flaticon - <https://www.flaticon.com/>

Spis treści

Table of Contents

Literaturoznawstwo / Literary Studies

Adrianna Chorąży

Obdarzanie troską. Reprezentacje zwierząt w literaturze od przełomu XX/XXI wieku w kontekście badań zookrytycznych – przedstawienie wstępnych wyników badań, cz. 1 / Giving Caring. Representations of animals in literature from the turn of the 20th / 21st century in the context of zoocritical research - presentation of preliminary research results, part 1 12

Anna Maślanka

Dotacja na przekład – element strategii i narzędzie władzy / Support for Translation – an element of strategy and a tool of power 13

Martyna Mazur

Dzienniki polskich malarzy współczesnych - wybrane przykłady / The selected examples of contemporary Polish painters' diaries 13

Michał Szafarski

Trening aktorski Abe Kōbō / Actors' training by Abe Kōbō 14

Tomasz Ryrych

C. i K. allotopie: pogranicze jako przestrzeń światotwórcza / Dual Monarchy allotopes. The borderland as a world-forming space 16

Fatemeh Gholami

Zwrot przestrzenny zwrócony ku ekologii: Odnajdywanie ekoprzestrzeni w diasporycznych powieściach XXI wieku / Spatial Turn Turned Ecological: Identifying an Ecospace in Diaspora Novels of 21st Century 17

Katarzyna Horabik

Realizm magiczny w najnowszej literaturze Europy Środkowej / Specificity of magical realism in Central Europe modern literaturę 18

Gracjan Pieszko

Postfiguracje średniowiecznego rycerza we współczesnej literaturze niemieckiej i polskiej po 2000 roku / Postfigurations of the medieval knight in German and Polish contemporary literature after 2000 20

Językoznawstwo / Linguistics

Agnieszka Olszewska

Uwarunkowania oddechowo-fonacyjno-artykulacyjne w przebiegu chorób neurologicznych u osób dorosłych – badania wstępne / Respiratory-phonatory-articulatory conditions in the course of neurological diseases in adults – preliminary study 23

Joanna Walczak

Feminizacja jako strategia komunikacji inkluzywnej na przykładzie francuskiego dyskursu administracyjnego – założenia kontra rzeczywistość / Feminization as a strategy in inclusive communication based on French administrative discourse - assumptions versus reality 24

Blerta Krasniqi

Predyspozycje dysleksji a aspekt neurolingwistyczny dzieci w wieku przedszkolnym w Republice Kosowa i Polsce / Predispositions of dyslexia and the neurolinguistics aspect of preschool age children in the Republic of Kosovo and Poland 25

Jakub Bober

Postmodernizm Władimira Sorokina w perspektywie przekładu / Postmodernism in Vladimir Sorokin`s works in translation 27

Agata Jankowicz (Książek)

Dekonstrukcja dyskursu politycznego w rosyjskojęzycznych parodiach audiowizualnych / Deconstruction of political discourse in Russian-language audiovisual parodies..... 29

Kinga Łoś

Diagnoza i zdalne wsparcie językowe uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji w zakresie umiejętności pisania w języku polskim jako drugim / Diagnostics and remote language support for students with migration experience concerning writing skills in Polish as a second language..... 32

Katarzyna Panek

Motywy i sposoby podtrzymywania języka polskiego w rodzinach żyjących na emigracji w kontekście uczestnictwa dzieci w edukacji polonijnej / Methods and ways of maintaining Polish language in families living abroad in the context of children`s participation in Polish emigrant community education 34

Filozofia / Philosophy

Bartłomiej Kossakowski-Kisiel

Pomiędzy wolnością a równością. Koncepcja liberalizmu społecznego Leonarda Trelawny`ego Hobhouse`a / Between freedom and equality. Leonard Trelawny Hobhouse's concept of social liberalism 38

Hanna Nasielska

Kolektyw melancholików / The Melancholic Collective 39

Susanta Bhattacharya

Czy wyzwolenie pociąga za sobą bezcielesność? Ponowne rozważenie koncepcji *pratiprasava* w *Jogasutrach* Patańdzalego / Does Liberation Entail Disembodiment? Re-examining the Concept of *Pratiprasava* in the *Yogasūtra* 40

Iana Levinskaya

Ideologia we współczesnej Rosji: filozoficzna analiza koncepcji Dugina i Szchipkova / Ideology in Contemporary Russia: a Philosophical Analysis of the Concepts of Dugin and Shchipkov 42

Tomáš Priehradný

Vyvrátenie skepticizmu z pozície sémantického externalizmu vo filozofii L. Wittgensteina / The Refutation of Scepticism from the Position of Semantic Externalism in the Philosophy of L. Wittgenstein 45

Historia / History

Tomasz Korban

Odzyskiwanie złota przez zachodnich aliantów po II wojnie światowej / Recovering of gold by western Allies after World War II 48

Klaudia Rams

Szkoła Hotelarska w Krakowie (1932-1939) / Hotel Management School in Krakow (1932-1939) 49

Aneta Bąk

Kobieta późnego antyku na polu rodzinnym i społecznym (IV-VI wiek) / Late Antique Women in the Family and Social Field (4th-6th centuries) 51

Jan Gordziejew

Miasto pogranicza w myśli i świadomości historycznej na przykładzie Grodna (XIX wiek – 1939 rok) / A border city in historical thought and historical awareness on the example of Hrodna (19th century - 1939) 51

Anna Gucwa

Idea archiwów historycznych a działalność Śląskiego Centralnego Archiwum Ewangelickiego we Wrocławiu (1934-1945) / The idea of historical archives and the activity of the Silesian Central Evangelical Archives in Wrocław (1934-1945) 53

Agnieszka Mikulska

Aktywność *Bündnis 90/Die Grünen* w Bundestagu XIII-XV kadencji (1994-2005) / Activity of the *Bündnis 90/Die Grünen* in the Bundestag during the 13th-15th parliamentary terms (1994-2005) 55

Sztuki plastyczne / Fine Arts

Lidia Krawczyk

Maskarady / Masquerades 59

Monika Karczmarczyk

Tanatoarchitektura / Ćwiczenia w śmiertelności / Tanatoarchitecture / Rehearsing to mortality 61

Betina Bożek

Codex. Badanie interdyscyplinarności i intermedialności w autorskim filmie animowanym - geneza, rozwój i wpływ na odbiorców / Codex. Research on interdisciplinarity and intermediality in animated film - genesis, development and impact on the audience 63

Adam Nehring

Paralelizm w kompozycji intermedialnej / Parallelism in Intermedial Composition 65

Alicja Pakosz

Nieziszczona fantazja. Polityczny potencjał indywidualnego i zbiorowego obrazowania fantazji / An unrealized fantasy. The political potential of imaging individual and collective fantasy 67

Michał Tokarz

Dom – przestrzenie, nawarstwienia, granice, przejścia. Heterotopia opuszczonego domu rodzinnego / Home – spaces, layers, boundaries, transitions. Heterotopia of an abandoned family home 68

Matematyka / Mathematics**Paulina Wiśniewska (Fraś)**

Stałe Waldschmidta symetrycznych układów punktów / Waldschmidt constants of symmetric sets of points in projective spaces 71

Quan Dau

Twierdzenia o punkcie stałym dla odwzorowań G-monotonicznych w przestrzeniach Banacha z digrafem / Fixed point theorems of G-monotone mappings in Banach spaces with a digraph 71

Maciej Zięba

Biwymiarowa geometria przestrzeni rzutowych / Birational geometry of projective spaces 73

Chiman Falahi

Niezmienniki algebraiczne i geometria zbiorów punktów w P^2 / Algebraic invariants and geometry of sets of points in P^2 74

Nauki biologiczne / Biological Sciences**Piotr Dobrowolski**

Losy amunicji ołowianej w osadach ekosystemów wodnych / The fate of lead pellets in sediments of water ecosystems 78

Agnieszka Tatoj

Wstępne badania brioflory zanikających fitocenoz *Quercus robur*-*Pinetum* (W. Mat. 1981) J. Mat. 1988 w Ojcowskim Parku Narodowym / Preliminary studies of the brioflora of the disappearing phytocoenoses of *Quercus robur*-*Pinetum* (W. Mat. 1981) J. Mat. 1988 in the Ojców National Park 79

Katarzyna Tomczyk

Zawartość metali ksenobiotycznych w tkankach płodowych człowieka i ich transfer do organizmu dziecka / The content of xenobiotic metals in human fetal tissues and their transfer to the child's body 80

Nauki fizyczne / Physics**Jacek Gatlik**

Wpływ niezerowej temperatury na proces penetracji bariery potencjału przez kink / Effect of nonzero temperature on the process of penetration of the potential barrier through the kink 82

Michał Stawiarz

Badania anizotropii w wielofazowych materiałach na przykładzie kompozytu po modyfikacji metodą FSP / Study of anisotropy in multiphase polydisperse materials on the example of a composite after FSP modification 84

Thi Thu Ha Nguyen

Badanie struktury elektronowej oraz właściwości optycznych związku Ba_2MnWO_6 za pomocą teorii funkcjonalu gęstości (DFT) / Electronic structure and optical properties of the Ba_2MnWO_6 compound studied by Density Functional Theory (DFT) calculations 85

Nauki o Ziemi / Earth Sciences**Klaudia Domaracka**

Współczesne modelowanie zboczy wyrobisk w nieczynnych kamieniołomach wapienia na terenie Krakowa / Contemporary transformation of the excavation slopes in abandoned limestone quarries in Cracow 86

Geografia społeczno-ekonomiczna / Social & Economic Geography**Etienne Gatera**

Przegląd danych dotyczących płodności kobiet w wieku 15–49 lat w Rwandzie (wrzesień 2021 r.) / An overview of Rwanda's fertility data for women aged 15 to 49 (September 2021) 89

Le Anh Toai

Studium rozwoju ekoturystyki w regionie Binh-Tri-Thien, Wietnam / A Study on the Status of Eco-tourism Development in the Binh-Tri-Thien Region, Vietnam 90

Márk Sima

Geograficzne koncepcje Polski i Litwy na przełomie XIX i XX wieku / Geographical concepts of Poland and Lithuania in the late 19th and the early 20th century 93

Agata Sedlak

Rozwój turystyki jeziornej a wizerunek obszaru recepcji turystycznej w wybranych krajach alpejskich / The development of lake tourism and the image of the tourist destination in selected Alpine countries 95

Natalia Sierpińska

Ewaluacja strategii rozwoju miast województwa małopolskiego w kontekście zrównoważonego rozwoju / Evaluation of the urban development strategy of the Małopolskie Voivodeship in the context of sustainable development 96

Nauki o polityce i administracji / Political Science and Public Administration

Ransom Tanyu Ngenge

Perspektywa historyczna polityki i systemów afrykańskiego szkolnictwa wyższego / Historical perspective on African higher education policies and systems 99

Kamil Gołębiowski

Denializm klimatyczny a prawicowe partie populistyczne – studium przypadku Polski i Niemiec / Right-wing populist and the climate change denial – case study of Poland and Germany 103

Aydin Aghayev

Polityka penitencyjna państwa w zakresie wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich jako forma respektowania praw dziecka. Perspektywa porównawcza / State penitentiary policy in the area of juvenile justice as a form of respecting children's rights. Comparative perspective 104

Marta Bohdziewicz-Lulewicz

Transformacja instytucjonalna organizacji pozarządowych w przedsiębiorstwa społeczne oraz wsparcie tego procesu w ramach polityki społecznej w Polsce / Institutional transformation of non-governmental organizations into social enterprises and supporting this process within the framework of social policy in Poland 106

Dawid Szopa

Transfery polityczne w III Rzeczypospolitej. Etyka w komunikacji politycznej w świetle przekazów wielomodalnych / Political Transfers in the Third Republic of Poland. Ethics in political communication in the light of multimodal transfers 108

Nauki o bezpieczeństwie / Security Sciences

Żaneta Zajac

Działania Policji w czasie pandemii wirusa SARS-CoV-2 w Polsce / Police activities during the SARS-CoV-2 virus pandemic in Poland 113

Krzysztof Czop

Udział straży miejskich w zapewnianiu bezpieczeństwa publicznego w Polsce /
Participation of municipal guards in ensuring public security in Poland 115

Ewa Durek

Bezpieczeństwo w ochronie dóbr kultury i dziedzictwa narodowego / Security
in protection of national heritage 117

Anna Netreba

Wojna na Ukrainie w aspekcie bezpieczeństwa międzynarodowego / The war
in Ukraine in the aspect of international security 119

Dominika Trojanowska

Wzmacnianie wschodniej flanki NATO jako element polityki bezpieczeństwa Polski /
Strengthening NATO's eastern flank as an element of Poland's security policy 121

Pedagogika / Pedagogy

Khofidotur Rofiah

Uwarunkowania postaw nauczycieli wobec edukacji włączającej. Perspektywa
międzykulturowa / Determinants of teachers' attitudes towards inclusive education.
A cross-cultural perspective 125

Natalia Tomczyk

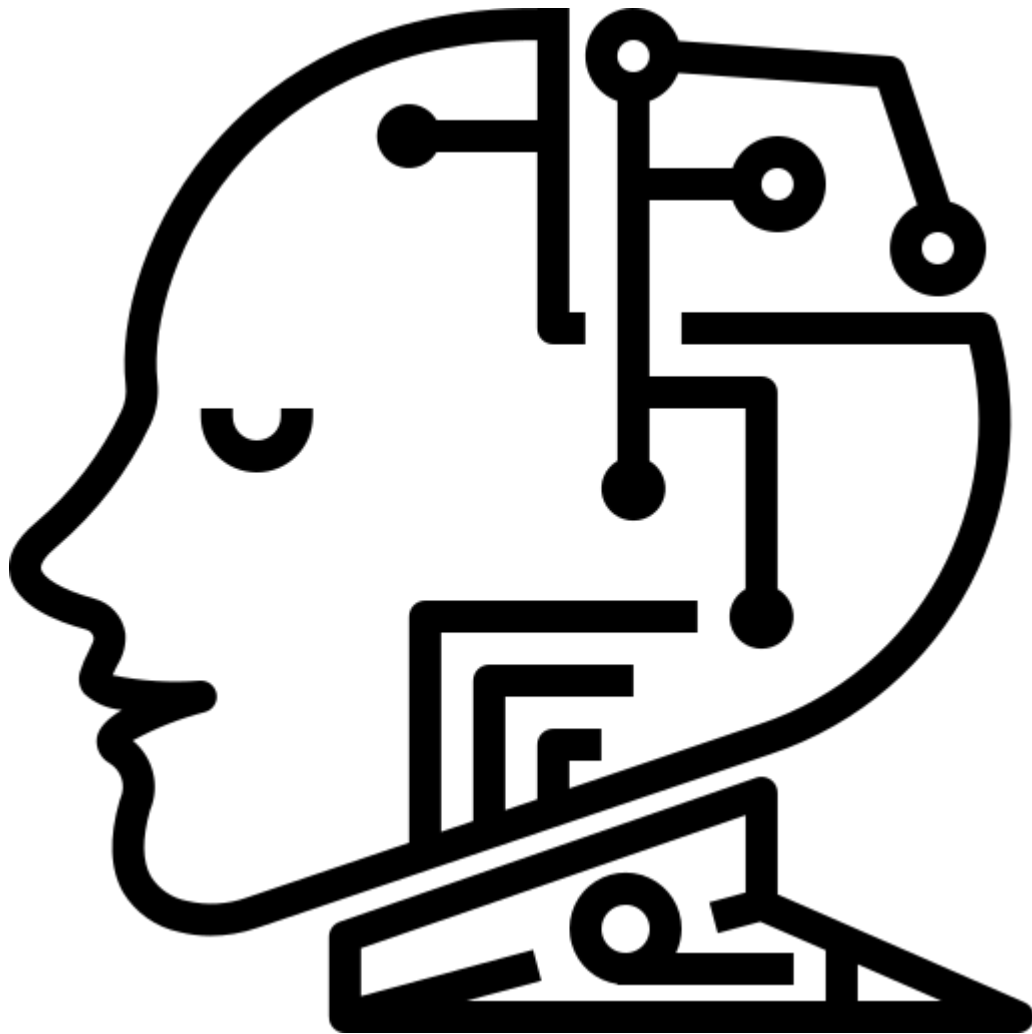
Adaptacja społeczno-zawodowa nauczycieli na starcie zawodowym – zarys badań /
Socio-professional adaptation of teachers at the professional start - an outline of
research 128

Program / Programme (June 13-14, 2022) - Timetable..... 131

I

Literaturoznawstwo

Literary Studies

Mgr Adrianna Chorąży (II)

Academic supervisor: prof. dr hab. Ryszard Nycz (Uniwersytet Jagielloński)

Academic supervisor: dr hab. Prof. UP Marcin Urbaniak (IFiS UP)

Obdarzanie troską. Reprezentacje zwierząt w literaturze od przełomu XX/XXI wieku w kontekście badań zookrytycznych – przedstawienie wstępnych wyników badań, cz. 1

W prezentacji omówione zostaną dotychczasowe wyniki, hipotezy i tezy wybranych przykładów literackich ujęć zwierząt, w których zwierzęta stają się bohaterami opowieści. Refleksja nad relacjami ludzko-nieludzkimi oraz doznaniowością zwierzęcą jest wyraźnie obecna we współczesnej prozie. Pisarze oraz pisarki podejmują się wyzwania, jakim jest próba zbliżenia się do radykalnie odmiennej zwierzęcej perspektywy i ukazania jej w narracji. Przywołane zostaną różne techniki „oddawania głosu” zwierzętom i osłabiania ludzkiego podmiotu takie jak np. skupienie na behawioralnym opisie, próba (nie)antropomorfizującego odgadnięcia emocji zwierząt, przytaczanie w tekście badań kognitywistów porównawczych i etologów, porzucenie własnego ludzkiego, narracyjnego „ja” czy rezygnowanie z dosłowności języka. Takie próby poszukiwania języka Innego kierują ludzki podmiot w stronę międzygatunkowego współbycia i współodczuwania, a gest narracyjnego otwierania się na doświadczenie zwierzęcia staje się majeutyczną metodą przekazywania tego, co zwierzęce i nieświadome. Podjęta zostanie również próba refleksji nad tym czy narrator oddający głos zwierzęciu nie jest przypadkiem uzurpatorem, uznającym się za kogoś, kto ma dostęp do ich doświadczenia. Problem ten jest szczególnie istotny w kontekście literaturoznawczych studiów nad zwierzętami. Przedstawione zostaną kolejne kierunki rozwoju badań i hipotezy badawcze.

Giving Caring. Representations of animals in literature from the turn of the 20th / 21st century in the context of zoocritical research - presentation of preliminary research results, part 1

The presentation will discuss the results, hypotheses and theses of selected examples of literary depictions of animals in which animals become the heroes of the story. Reflection on human-inhuman relations and animal experience is clearly present in contemporary prose. Writers take up the challenge of trying to get closer to a radically different animal perspective and show it in a narrative. Various techniques of "voicing" animals and weakening the human subject will be presented, such as, for example, focusing on the behavioral description, attempting to (non) anthropomorphizing guessing the emotions of animals, citing comparative cognitivists and ethologists in the text, abandoning one's own human, narrative "self" or resigning from the literal language. Such attempts to search for the language of the other animals direct the human subject towards interspecies coexistence and compassion, and the narrative gesture of opening up to the animal's experience becomes a majeutical method of transmitting what is animal and unconscious. An attempt will also be made to reflect on whether the narrator who voices the animal is not a usurper, who considers himself someone who has access to their experience. This problem is particularly important in the context of literary studies on animals. Further directions of research development and research hypotheses will be presented.

Mgr Anna Maślanka (II)

Academic supervisor: prof. dr Jiří Trávniček (Akademie věd České Republiky)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Grzegorz Nieć (INoI UP)

Dotacja na przekład – element strategii i narzędzie władzy

Prezentacja dotyczyć będzie najważniejszej i najszerzej wykorzystywanej formy dofinansowania przekładów literatury czeskiej za granicą – programu czeskiego Ministerstwa Kultury – oraz jej wpływu na kształt i funkcjonowanie pola literatury czeskiej w Polsce. Program funkcjonuje od roku 1998 i do tej pory w ramach niego wsparto przekład i wydanie ponad 1000 publikacji książkowych na całym świecie. Prawie jedna dziesiąta z tej liczby to tytuły wydane w Polsce. W oparciu o analizę materiałów udostępnianych przez czeskie ministerstwo oraz wywiad z koordynatorem programu i członkiem komisji decydującej o przyznaniu dofinansowania ustalone zostanie, jak duży udział stanowią w Polsce przekłady wydane z dotacją, którzy wydawcy najczęściej korzystają z programu oraz jakie dzieła – i dlaczego – są najczęściej dofinansowywane. Pozwoli to z kolei odpowiedzieć na pytanie, jak duży jest wpływ programu na pole literatury czeskiej w Polsce (i na obraz tej literatury wśród polskich czytelników) oraz jakie są związane z tym szanse i zagrożenia.

Support for Translation – an element of strategy and a tool of power

The presentation will focus on the most important and widely used form of financial support for translations of Czech literature abroad – a programme of the Czech Ministry of Culture – and its influence on the shape and functioning of the field of Czech literature in Poland. The programme has been in operation since 1998 and has so far supported the translation and publication of more than 1,000 books worldwide. Almost one tenth of that number are titles published in Poland. On the basis of an analysis of materials provided by the Czech Ministry and an interview with the coordinator of the program and a member of the committee that decides on the awarding of grants, we will answer the questions what is the share of supported translations in Poland, which publishers use the program most often, and which works are most often supported and why. This, in turn, will make it possible to answer the question how big is the influence of the program on the field of Czech literature in Poland (and on the image of this literature among Polish readers) and what are the opportunities and threats connected with that.

Mgr Martyna Mazur (II)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Magdalena Roszczyńska (IFP UP)

Auxiliary supervisor: dr Sebastian Stankiewicz (ISM UP)

Dzienniki polskich malarzy współczesnych - wybrane przykłady

Prowadzone przeze mnie badania dotyczą wybranych tekstów literackich (poezji, tekstów prozatorskich, esejów, utworów dramatycznych, pamiętników) napisanych przez polskich malarzy drugiej połowy XX i początku XXI wieku. Założeniem projektu jest zebranie korpusu tekstów literackich autorstwa malarzy, określenie charakteru zgromadzonego materiału, weryfikacja hipotez dotyczących specyfiki twórczości literackiej malarzy oraz ich stosunku do

słowa pisanego. Część artystów wykazuje szczególną potrzebę regularnego pisania. Ich działalność literacka przebiega niejako równolegle do tej malarskiej. Jak wynika z dotychczasowych badań, malarze często poruszają w swoich tekstach literackich kwestie autobiograficzne. Czynność ta może mieć charakter „porządkujący”, szczególnie w przypadku pamiętników i dzienników. Przez długi czas formy te traktowane były jako dokumenty ważne, o ile zostały napisane przez wybitne postaci. Są one jednak równie interesujące, jako teksty same w sobie oraz świadectwa życia twórców mniej znanych. Co więcej, do pewnego stopnia teksty te implikują relację między czytelnikiem a pisarzem, która może skłonić tego pierwszego do oceny autora (np. jego wartości i przekonań). Dzienniki malarzy to ciekawy przykład wykorzystania intymnej formy wypowiedzi do mówienia o sztuce (obiektach fascynacji, zagadnieniach filozoficznych i innych), a także do zgłębiania samej materii słowa.

The selected examples of contemporary Polish painters' diaries

The research I am developing concerns the literary texts (poetry, prose texts, essays, dramatic works, diaries) written by selected Polish painters of the second half of the 20th and early 21st century. The project assumes collecting a corpus of painters' literary works and analysing them, which includes identifying the various kind of motivation of painters to express themselves through literature. Some of the artists are showing the need to write regularly. Their literary activity occurs to be parallel to the painting one. As the current research shows the painters often bring up the autobiographical issues in their literary texts. This can be the practice of an „ordering” nature. Especially when the diaries are concerned. For a long time they have been treated as the documents that are important if written by the highly respected, well-known people. On the other hand, the diaries and journals can be interesting as the works themselves. Furthermore in some measure they imply a certain relationship between the reader and the writer which can prompt the former to make the assessments about the author (ex. his values and beliefs). The journals of the painters are the interesting example of using this intimate form of expression to talk about art (the objects of fascination, philosophical matters and many more), as well as to explore the matter of the word itself.

Mgr Michał Szafarski (II)

Academic supervisor: prof. dr hab. Estera Żeromska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza)

Trening aktorski Abe Kōbō

Znany głównie ze swojej twórczości prozatorskiej, Abe Kōbō posiada również bogaty dorobek sceniczny. Jego dramaturgiczne i teatralne prace przypisuje się do nurtu shingeki – mocno inspirowanej europejskim realizmem japońskiej konwencji teatralnej z początków XX wieku. Pomimo takiego zaklasyfikowania, zagłębienie się w temat może ujawnić jakim niezwykłym fenomenem jest Abe na teatralnej mapie Kraju Kwitnącej Wiśni. Wymyka się on bowiem wszelkim klasyfikacjom dotyczącym współczesnego, powojennego teatru japońskiego. Nie ulega wątpliwości, że uznanie Abego za artystę tworzącego w duchu shingeki jest znacznym uproszczeniem, które nie obejmuje w pełni jego teatralnej pracy. Dzieła tego autora wymagają nowego podejścia, jako że Abe w swoich utworach stara się wyzwolić z realistycznej konwencji – jego sztuki nie są ani klasyczne w formie ani realistyczne w swojej treści. W czasie swojej kariery,

Abe pracował z wieloma reżyserami, którzy wystawiali jego sztuki – rezultaty często jednak były dla niego niezadowolające. Dlatego na początku lat 70. założył on własną grupę teatralną o nazwie Abe Kōbō Studio, w której to grupie reżyserował swoje własne utwory. Jednak z racji tego, że aktorzy, z którymi miał pracować nie posiadali odpowiedniego warsztatu, pozwalającego im realizować sceniczne pomysły pisarza, Abe stworzył autorski trening aktorski. Składał się on z szeregu różnych zdań, służących aktorom w aktywowaniu czy wręcz poszerzaniu własnej wyobraźni. Ćwiczenia takie jak rubber-man games, neutral position czy tworzenie historii w oparciu o oglądane fotografie miały na celu zachęcanie występujących do rezygnacji z psychologicznego aktorstwa. Głównym celem treningu była relacja pomiędzy emocjami a ciałem aktora. Poprzez stworzenie tej autorskiej metody gry scenicznej, Abe nie tylko stworzył odpowiednie warunki do wystawiania autorskich utworów utrzymanych w konwencji marzenia sennego, ale zabrał również głos w ważnej debacie dotyczącej modernizacji japońskiego aktorstwa. W czasie jej trwania proponowano różne rozwiązania, od rewitalizacji form klasycznych, po wypracowanie zupełnie nowego modelu gry. Pomimo, że ostatecznie metoda Abego nie zyskała takiego rozgłosu, na jaki zasługiwała, niewątpliwie jest jedną z najciekawszych pomysłów na modernizację japońskiego aktorstwa w XX wieku.

Actors' training by Abe Kōbō

Although mostly known for his novels, Abe Kōbō is also a theatrical artist. His dramaturgical and theatrical works are considered as a shingeki – a Japanese theatrical movement originated at the beginning of a 20th century, highly inspired by European realism of that time. Despite considering Abe as a shingeki artist, a closer look might, however, show how extraordinary phenomenon he was in the Japanese theatrical environment. Abe successfully escapes any type of classification of modern, post-war Japanese dramaturgy. It is undeniable, that classifying Abe as a shingeki playwright is a simplification that devalues his theatrical works. His plays required a new approach - rather did Abe try to free himself from a realistic convention; his plays are neither classical in the form nor realistic in the content. Throughout his career, Abe cooperate with many directors in staging his plays. The results of this cooperation were often unsatisfied for him. Thus, at the beginning of a 70s, he founded his own theatrical group called Abe Kōbō Studio, in which Abe directed his own plays. However, actors he was about to work with, did not possess necessary skills Abe required. Therefore, upon preparing each performance, they shaped their skills by taking a part in a special actor training developed by Abe himself. The training consisted of several various exercises, which were to help to activate or even to broaden performers' imagination. The exercises like rubber-man games, neutral position or story told out of the photographs were also supposed to encourage actors to abandon psychological type of acting. The main focus in Abe's acting method was correlation between emotions and the body. By developing his own acting training, Abe not only created an environment in which he could have staged his dream-like plays the way he desired to, but his method became also an answer to the problem that arose around 20th century's Japanese theatre of how to modernize Japanese acting. Throughout the decades many solutions were introduced, such as to renew classical forms of performing or create completely new way of acting. Although in the end Abe's method did not gained the recognition it deserved, it is undeniably one of the most interesting ideas of modernizing Japanese acting introduced in 20th century.

Mgr Tomasz Ryrych (II)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Jacek Rozmus (IFP UP)

C. i K. allotopie: pogranicze jako przestrzeń światotwórcza

W prezentacji przedstawione zostaną wyniki badań nad światotwórczym charakterem przestrzeni liminalnych. Rubieże imperium Habsburgów – Galicja, Bukowina, Translitawia – dzięki swojemu znacznemu oddaleniu od cywilizacyjnego i kulturowego centrum, to rejony, które mocno oddziaływały na zbiorową wyobraźnię. Taki charakter terenów pogranicznych dość mocno zakotwiczony jest w tradycji kultury europejskiej począwszy od czasów rzymskich. Celem wprowadzenia w tematykę wystąpienia konieczny będzie krótki rys teoretyczny literackiego światotwórstwa odwołując się do koncepcji Umberto Eco oraz opracowań Krzysztofa M. Maja. W dalszej części wystąpienia zaprezentowane zostaną trzy literackie światy wyobrażone, mające swój pierwowzór w rzeczywistości (post)austrowęgierskiej: Tarokania z powieści „Maskarada geniuszy” Fritza von Herzmanowskiego-Orlando; Treskovina jako świat wykreowany na potrzeby pseudo-autobiograficznych narracji Gregora von Rezorriego oraz Rurytania z powieściowego cyklu Anthony’ego Hope’a. Prezentowane przykłady, chociaż wyczerpujące znamiona rzeczywistości wyobrażonej, pod pozostałymi względami będą od siebie radykalnie odmienne. Prezentacja będzie dążyła w kierunku uszczegółowienia celów, jakie przyświecały autorom, gdy decydowali się na literacką strategię powołania do istnienia świata wyobrażonego. W przypadku Herzmanovsy’iego-Orlando stylistyka światotwórcza będzie usprawiedliwiona do barokowej przesady posuniętym wyokślawieniem świata zdwojonej monarchii, zawołowaną satyrą i krytyką stosunków społecznych panujących pod berłem Habsburgów. Wzorowana na Bukowinie allotopia Rezorriego usprawiedliwiona będzie pryzmatem, przez który autor spogląda na własne utracone dzieciństwo i kres – być może nienajlepszego, lecz przecież ironicznie idealizowanego – porządku świata, który utożsamiać należy z tragedią pierwszej wojny światowej. Zaś strategia Anthony’ego Hope’a dużo wspólnego będzie miała z fenomenem orientalizowania Europy Środkowej i Wschodniej w literaturze angielskiej przełomu XIX i XX wieku. Konkluzja wystąpienia zawarta została już w samym jego tytule. Przestrzeń liminalna, rubież, pogranicze – to obszary brzemienne nie tylko w narracje same w sobie (mity, opowieści, legendy), ale także w potencjalne załączki światów wyobrażonych. Gdzie istnieje granica, tam siłą rzeczy pojawia się pytanie o to, co znajduje się poza nią. A ograniczeniem domysłów pozostaje tylko i wyłącznie wyobraźnia twórcy.

Dual Monarchy allotopes. The borderland as a world-forming space

The presentation will present the results of research into the world-creating character of liminal spaces. The borderlands of the Habsburg Empire - Galicia, Bukovina, Translitavia - due to their considerable distance from the civilisational and cultural centre, are regions that strongly influenced the collective imagination. This character of the borderlands has been firmly anchored in the traditions of European culture since Roman times. In order to introduce the topic of the presentation, a short theoretical outline of literary worldbuilding will be necessary, referring to the concepts of Umberto Eco and Krzysztof M. Maj. In the further part of the speech three literary imaginary worlds will be presented, which have their prototypes in the (post)Austro-Hungarian reality: Tarockania from the novel „Das Maskenspiel der Genien” by Fritz von Herzmanowski-Orlando; Treskovina as a world created for Gregor von Rezorri's pseudo-autobiographical narratives; and Ruritania from Anthony Hope's novel cycle. The presented examples, although

exhausting the signs of imagined reality, will be in other respects radically different from each other. The presentation will strive to detail the objectives that the authors had in mind when they decided on the literary strategy of bringing an imaginary world into existence. In the case of Herzmanovsy-Orlando, the world-creating stylistics will be justified to the point of baroque exaggeration by the depiction of the world of the doubled monarchy, veiled satire and criticism of social relations under the Habsburg rule. Rezorri's allotopia, modelled on Bukovina, will be justified by the prism through which the author looks at his own lost childhood and the end of a world order - perhaps not the best, but ironically idealised - which can be identified with the tragedy of the First World War. And Anthony Hope's strategy will have a lot in common with the phenomenon of orientalisation of Central and Eastern Europe in English literature at the turn of the 19th and 20th century. The conclusion of the speech was already contained in its title. Liminal space, frontier, borderland - these are areas full of narratives in themselves (myths, stories, legends), but also potential seeds of imaginary worlds. Where there is a border, there necessarily arises the question of what lies beyond it. And the only limit to guessing is the imagination of the creator.

Mgr Fatemeh Gholami (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Tomasz Sikora (IFA UP)

Auxiliary supervisor: dr Ewa Macura-Nnamdi, prof. UŚ (Uniwersytet Śląski)

Zwrot przestrzenny zwrócony ku ekologii: Odnajdywanie ekoprzestrzeni w diasporycznych powieściach XXI wieku

Opowieści o przemieszczaniu się i przesiedlaniu oraz o relacji człowieka z otaczającym go światem i jego ekologią odnoszą się do dwóch niezwykle ważnych kwestii współczesności: do środowiska naturalnego i migracji. W badaniach literackich podejściem związanym z pierwszą kwestią jest ekokrytyka, która bada relacje między naturą i literaturą lub sztuką w ogóle. Z kolei pojęcie literatury diasporycznej obejmuje twórczość pisarzy, którzy piszą o przemieszczaniu się. Kwestie te, rozpatrywane dotąd osobno, należy wreszcie ze sobą połączyć, tak aby ukształtował się nowy dyskurs, w którym człowiek i jego mobilność na globalnej arenie szły w parze ze świadomością ekologiczną i który troszczy się o stosunek człowieka do zajmowanej przezeń ziemi i przestrzeni. Dlatego na podstawie krytycznej analizy kilku powieści i wspomnień pisarzy diasporycznych oraz sposobów, w jakie ujmują one przestrzeń, niniejszy projekt analizuje narracje o ziemi i przestrzeni w kontekście literatury diaspory XXI wieku. Poszukuje on odpowiedzi na pytanie, na ile narracje o ziemi są nieobecne lub obecne w tym korpusie dzieł, oferując punkt przecięcia, w którym diasporyczne opowieści spotkają się z ekologiczną troską.

Spatial Turn Turned Ecological: Identifying an Ecospace in Diaspora Novels of 21st Century

Human beings' movement in the world and their relationship with the surrounding environment are vastly investigated in two fields of humanities, namely, environmental humanities and diaspora studies. The environmental humanities entail ecocriticism, which as the field for literary and cultural inquiry, explores diverse ways literature acts toward the subject of nature. On the

other hand, diaspora literature, mostly written by writers who are themselves subjects of dislocation and global mobilities, addresses forms of displacement and the themes and tropes involved in the process. Since human mobility affects the environment, making ecological sensibility an urgent matter, these two fields can, through their mutual imbrication, open up the possibilities for new spatial readings of texts. This spatiality in turn can call forth and promote an ecological literacy when analyzing various forms of displacement stories. With this imperative in mind, I am provisionally introducing the concept of ecospace to the discourse of spatiality with a particular meaning which can encompass both spatial and ecocritical aspects of a place in a work of art. Ecospace as such, used for the first time in this study, is space which goes beyond a setting and backdrop for the narrative, promulgating a certain responsibility among the inhabitants of a particular space. Therefore, I set out to examine a selection of diasporic novels and memoirs and the descriptions of places within them, to probe into the ways they engage with the spatial and ecological aspects of their narratives and to establish a relationship between place and human mobility.

Keywords: Diaspora Literature, Ecospace, Spatiality, Ecological Literacy, Narrative Theory, Storyworld.

Mgr Katarzyna Horabik (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Małgorzata Chrobak (IFP UP)

Academic supervisor: dr hab. prof. UJ László Kálmán Nagy (Uniwersytet Jagielloński)

Realizm magiczny w najnowszej literaturze Europy Środkowej

Celem projektu jest zbadanie współczesnej literatury Europy Środkowej z uwzględnieniem perspektywy realizmu magicznego oraz kulturowej refleksji nad specyfiką obszaru, ze szczególnym uwzględnieniem literatury polskiej, węgierskiej, czeskiej i słowackiej. Moim zamiarem jest komparatystyczne ujęcie, czerpiące z dotychczasowych doświadczeń badawczych jako absolwentki komparatystyki literackiej, hungarystyki oraz krytyki literackiej. Głównym założeniem projektu jest teza, że w literaturze środkowoeuropejskiej można odnaleźć wachlarz utworów, w których realistyczne przedstawianie rzeczywistości nie wystarcza do opisu złożoności świata. Kryzys realizmu łączy się również nieudolnością opisania świata (fiasko modelu reprezentacyjnego) i przemian społecznych. Mechanizmy przekraczania mimesis (poetyki realizmu magicznego, groteski, oniryzmu) pozwalają na stworzenie interesujących hybryd łączących realizm z elementami innego porządku. Realizm magiczny Europy Środkowej różni się od iberoamerykańskiego, a literatury tego obszaru, związane specyficzną historią, oddziałują i uzupełniają się wzajemnie. Jedną z hipotez pracy jest współoddziaływanie rzeczywistości i literatury. Odczytując prozę z perspektywy realistycznomagicznej można zauważyć, jak ściśle łączy się z obszarem kulturowym, czerpiąc z tego, co dostępne autorom – języka, historii, kultury, folkloru. Z drugiej strony ciężar interpretacji zależy od sposobu odczytywania dzieła przez czytelnika, który rozpoznaje motywy, jakimi posługuje się twórca, ma na uwadze konteksty kulturowe adekwatne do danego tekstu. Studia nad realizmem magicznym nie są nowym obszarem w literaturoznawstwie, lecz ich narzędzia interpretacyjne służyły dotąd przede wszystkim odczytywaniu literatury Ameryki Łacińskiej, wykluczając udział dziedzictwa literatury

europiejskiej. Nadużywanie realizmu magicznego w nieodpowiednich kontekstach wynika również z niejednoznaczności granic i płynności definicji takich pojęć jak surrealizm i fantastyka, ale również cudowność i magiczność. Ponieważ studia nad realizmem magicznym są intertekstualne, ich granice pozostają nieostre, dlatego najciekawsze teorie interpretacyjne łączą się z badaniami o szerszej perspektywie. Zamierzam poświęcić uwagę intertekstualnemu charakterowi twórczości wybranych pisarzy. Szczególnie interesujące jest dla mnie przyjrzenie się, z jakich elementów kultury ludowej korzystają i jakie ma to znaczenie w konstrukcji utworu, jak przekłada się na poetykę gatunku. Celem projektu jest przygotowanie komparatystycznej refleksji nad współczesną, realistyczno magiczną prozą Europy Środkowej. Ponieważ chcę przystosować pojęcie realizmu do badań specyfiki literatury środkowoeuropejskiej, będę otwarta na interdyscyplinarność i czerpanie z narzędzi z innych obszarów humanistyki jak antropologia kulturowa, filozofia czy socjologia oraz myśl postsekularna.

Specificity of magical realism in Central Europe modern literature

This project investigates the application of a critical framework derived from magical realism, most often associated with the Latin American Literature, to the interpretation of texts written by modern prose writers of Central European origin. In the recent decades, the concepts of realism, fiction and the space between them have undergone a sea change. Literature studies in the 20th century had been driven by the assumption that magical realism should be analysed by examining its relationship to other aesthetics, such as realism, surrealism, or fantastic literature. Ironically, by focusing on the post-colonial or transcultural dimensions of Ibero-American literature, literary criticism has often ignored the fact that in the Central Europe magical realism has different cultural foundations and, therefore, uses similar tools to describe completely distinct tragic and mysterious phenomena affecting the region. It can be compared to convergent evolution of unrelated species. It may be worth noticing that some critics deny the legitimacy of the above research domain. This partially stems from its interdisciplinary and open character resulting in the lack of clear-cut borders and definition. However, this is precisely one of the great advantages of magical realism, drawing on such disciplines as philosophy, sociology or history while establishing a peculiar relationship between folklore and reality or rather showing the deeper layers of reality "through the unrealistic". The works of Olga Tokarczuk have had a great impact on popularising magical realism, but in Poland it remains as an aesthetics largely despised and underestimated by literary criticism. I'm convinced that magical realism of Central Europe should become a subject of serious academic discussion as visualization of very specific alternations rippling through the region in both physical and spiritual sense. My research will contribute to the further exploration of this field, especially of the latest Polish, Hungarian and Czech prose.

Mgr Gracjan Pieszko (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Paul Langner (IN UP)

Postfiguracje średniowiecznego rycerza we współczesnej literaturze niemieckiej i polskiej po 2000 roku

Celem wystąpienia jest zaprezentowanie Indywidualnego Planu Badawczego na realizację projektu rozprawy doktorskiej, którego przedmiotem jest motyw rycerza w najnowszych niemieckich i polskich powieściach historycznych i fantasy opublikowanych po 2000 roku. W pierwszej kolejności omówione zostaną aspekty związane ściśle z samą koncepcją merytoryczną i metodologiczną pracy, biorąc pod uwagę wszelkie modyfikacje poszczególnych części projektu wprowadzone przez doktoranta podczas pierwszego roku kształcenia w szkole doktorskiej. Przedstawiony zostanie cel i teza rozprawy, sformułowane pytania badawcze, obrona metodologia badań, a także szczegółowa struktura pracy z podziałem na część teoretyczną oraz empiryczną. Ponadto uzasadniony zostanie wybór tematu rozprawy, a także jej wkład w rozwój dyscypliny literaturoznawstwo. Podsumowanie tej części to z kolei omówienie dotychczasowych postępów pracy oraz zadań zrealizowanych przez doktoranta w roku akademickim 2021/2022. Druga część prezentacji dotyczyła będzie harmonogramu realizacji działań badawczych na lata 2022-2025. Uwzględnione zostaną aktywności przewidziane w programie kształcenia, takie jak udział w konferencjach naukowych, odbycie stażu zagranicznego, czy działalność popularyzatorska, oraz szczegółowy plan pracy nad rozprawą. Poszczególne etapy będą przedstawione w kolejności chronologicznej, z uwzględnieniem dokładnego terminu realizacji zadań prowadzących do powstania ostatecznej wersji rozprawy. Całość sprawozdania zwieńczy szacunkowe kalkulacje dotyczące finansowania planowanych działań wraz z podaniem potencjalnych źródeł pozyskiwania tychże środków.

Postfigurations of the medieval knight in German and Polish contemporary literature after 2000

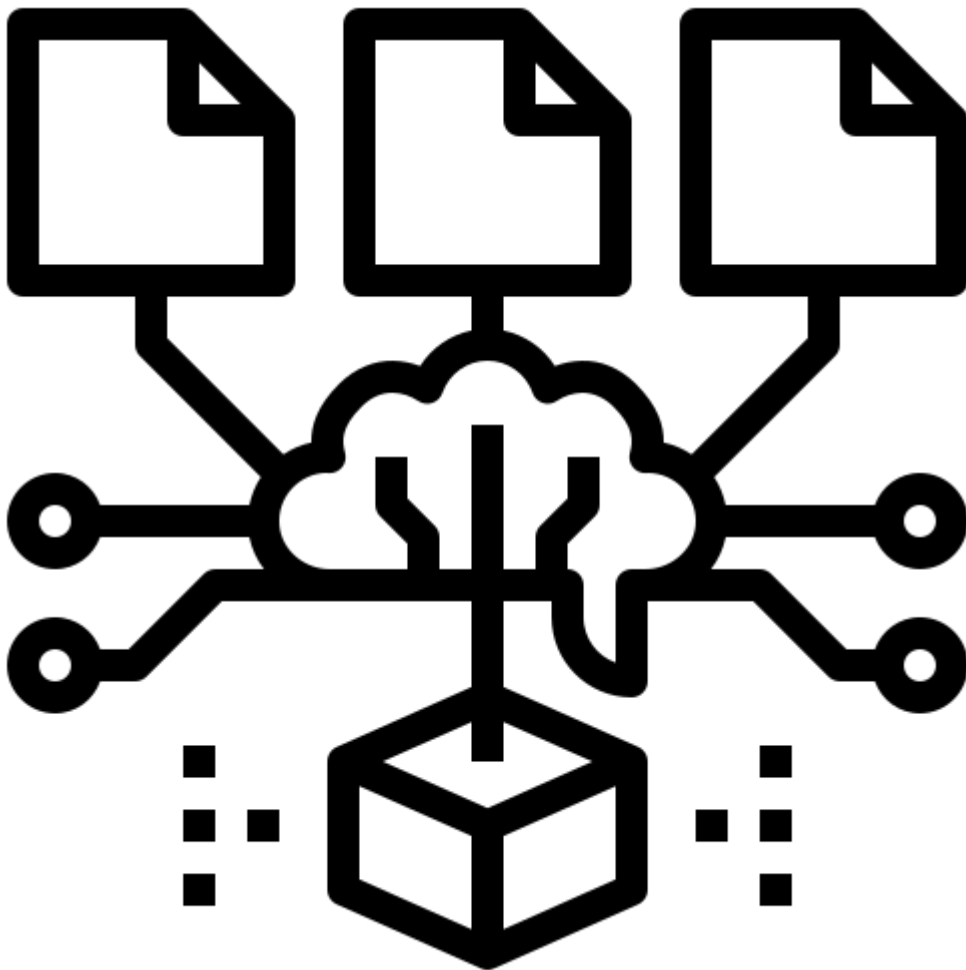
The aim of the presentation is to discuss the Individual Research Plan for realization of the PhD research project regarding the analysis of the motif of the knight in the newest contemporary German and Polish historical and fantasy novels published after 2000. The aspects strictly connected with content and methodology of the thesis will be introduced in the first place, taking into consideration all modifications that has been made in the individual parts of the outline during the first year of doctoral studies. Furthermore, the objectives of the thesis, research questions, applied methodology, as well as a detailed structure of the project (with the division into theoretical and practical part) will be discussed too. Followingly, the choice of the research subject and its potential contribution to the development of literary studies will be justified as well. A summary of this part of the presentation constitutes a brief overview of the progress of research and tasks accomplished in the academic year 2021/2022. The second part of the report is dedicated to the research task schedule planned for the period 2022-2025. All the activities considered in the study program, such as a participation in scientific conferences, an internship in a foreign institution, or participation in popular science projects, as well as a further detailed plan for writing the PhD thesis will be introduced too. Individual stages of the plan will be presented chronologically, with regard to specified deadlines for the implementation of a given

task required for the submission of the final version of the doctoral thesis. The presentation will be closed with general calculations concerning budget required for the research and its potential funding sources.

II

Językoznawstwo

Linguistics

Mgr Agnieszka Olszewska (II)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Halina Pawłowska-Jaroń (IFP UP)

Auxiliary supervisor: dr Anna Siudak (IFP UP)

Uwarunkowania oddechowo-fonacyjno-artykulacyjne w przebiegu chorób neurologicznych u osób dorosłych – badania wstępne

Korelacja nieprawidłowości oddechu, fonacji i artykulacji z łatwością wpisuje się w definicję dyzartrii, definiowanej jako „ zaburzenie na poziomie wykonawczym ruchowego mechanizmu mowy, spowodowane strukturalnymi i czynnościowymi zmianami układu nerwowego (...)” (Mirecka 2014:529). Polietiologia wymienionych jednostek patologii mowy u osób po incydentach neurologicznych, każe rozszerzyć perspektywę badawczą i skłania do podjęcia próby opisu w sposób bardziej szczegółowy, z uwzględnieniem indywidualnych obszarów zaburzeń. Badaniem objęto 73 pacjentów z obwodowym i ośrodkowym uszkodzeniem układu nerwowego. Grupa badana została podzielona na 6 mniejszych kategorii, według kryterium lokalizacyjnego: pacjenci po udarze w lewej półkuli mózgu; pacjenci po udarze w prawej półkuli mózgu; pacjenci po udarze pnia mózgu, mózdzku i mostu; osoby po wypadkach z obrażeniami wielonarządowymi, urazami czaszkowo mózgowymi, gdzie dochodzi najczęściej do uszkodzeń w obrębie płatów czołowych, skroniowych i potylicznych; pacjenci po przebytej chorobie wywołanej wirusem SARS-CoV-2 oraz najbardziej zróżnicowana grupa badana, pacjenci z miopatią, po nagłym zatrzymaniu krążenia i osoby ze stwardnieniem rozsianym (SM) i zanikowym bocznym (SLA). Ocena przeprowadzona w oparciu o dokumentację medyczną pacjentów, z wykorzystaniem elementów standaryzowanych narzędzi: „Profil Dyzartrii” S.J. Robertson (Dysarthria Profile), testu GUSS (Gugging Swallowing Screen) oraz na podstawie autorskiego arkusza obserwacji, który uwzględniał m.in. takie zmienne jak: samodzielność oddechowa (obecność lub brak wspomaganie tlenoterapii biernej), obecność tracheotomii, długość fazy wdechu i wydechu, obecność i długość fonacji, porażenie nerwów czaszkowych, zaburzenia pracy artykulatorów, aktywne połykanie śliny, obecność zaburzeń połykania płynów i pokarmów stałych (dysfagia). W przypadku klasyfikacji lokalizacyjnej wątpliwości może budzić rozróżnienie dyzartrii i apraksji mowy, odrębnej jednostki nozologicznej, której istotą jest zakłócenie mechanizmu programowania ruchów artykulacyjnych. W badaniach zastosowano diagnozę różnicową i wyodrębniono grupę pacjentów deformujących artykułowane głoski (dyzartria) i pacjentów z apraksją, których błędne realizacje dotyczyły zastępowania głoski właściwej, głoską błędną.

Respiratory-phonatory-articulatory conditions in the course of neurological diseases in adults – preliminary study

The correlation of abnormalities of breathing, phonation and articulation easily fits into the definition of dysarthria, defined as " a disorder at the executive level of the motor mechanism of speech, caused by structural and functional changes in the nervous system (...)" (Mirecka 2014:529). The polyetiology of the aforementioned units of speech pathology in people after neurological incidents, makes it necessary to broaden the research perspective and prompts an attempt to describe in more detail, taking into account individual areas of disorders. The study included 73 patients with peripheral and central nervous system damage. The study group was divided into 6 smaller categories, according to the localization criterion: post-stroke patients in

the left cerebral hemisphere; post-stroke patients in the right cerebral hemisphere; post-stroke patients in the brainstem, cerebellum and bridge; post-accident patients with multi-organ injuries, craniocerebral trauma, where the most frequent damage occurs in the frontal, temporal and occipital lobes; patients after SARS-CoV-2 and the most diverse group, patients with myopathy, after sudden cardiac arrest and people with multiple sclerosis (MS) and amyotrophic lateral sclerosis (SLA). The assessment was based on the medical records of the patients, using elements of standardized tools: "Dysarthria Profile" by S.J. Robertson (Dysarthria Profile), GUSS test (Gugging Swallowing Screen) and based on the author's observation sheet, which included, among others. In the case of the localization classification, doubts may arise as to whether the patient is a Dysarthria patient and whether the patient is a Dysarthria patient. In the case of the localization classification, it may be questionable to distinguish dysarthria and apraxia of speech, a separate nosological unit, the essence of which is the disruption of the mechanism of programming articulatory movements. In the study, a differential diagnosis was applied and a group of patients with deformed articulated sounds (dysarthria) and patients with apraxia, whose incorrect realizations concerned the replacement of a proper sound with a wrong one, was distinguished.

Mgr Joanna Walczak (II)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Teresa Muryn (IN UP)

Feminizacja jako strategia komunikacji inkluzywnej na przykładzie francuskiego dyskursu administracyjnego – założenia kontra rzeczywistość

Feminizacja językowa jest tematem różnych debat zarówno wśród językoznawców, jak i rodzimych użytkowników języków, w których występuje rodzaj żeński. W kontekście francuskiego obszaru językowego, zjawisko to wiązało się z wieloma przemianami społecznymi, kulturowymi i historycznymi. Stosunek do feminatywów ulegał dynamicznym zmianom również wśród Językoznawców reprezentujących Akademię Francuską. Jeden z jej pierwszych członków Claude Favre de Vaugelas w 1647 roku określił rodzaj żeński jako mniej szlachetny w stosunku do jego męskiego odpowiednika. Stwierdzenie to stało się przyczynkiem do deprecjonowania rodzaju żeńskiego i poddawania pod wątpliwość sensu jego istnienia, bo przecież jest męski rodzaj generyczny, którym można określać grupy złożone z osób różnej płci. Istnieje jednak wiele badań (Bojarska 2011, Stahlberg 2007, F. Braun, Sczesny i Stahlberg, 2005; Hamilton, Hunter i Stuart-Smith, 1992; Hyde, 1984; MacKay i Fulkerson, 1979; Moulton, Robinson i Elias, 1978; Mucchi-Faina, 2005; Stahlberg, F. Braun, Irmen i Sczesny, 2007; Stitt, 1988), które zaprzeczają tezie o uniwersalnym znaczeniu rodzaju męskiego generycznego. Nagminne używanie rodzaju męskiego w różnych dyskursach wiąże się z pogłębieniem problemu nazywanego w Językoznawstwie „Językową Niewidzialnością Kobiet”, a dodatkowo jest sprzeczne z ideą komunikacji inkluzywnej oraz zapobieganiu dyskryminacji kobiet w środowisku naukowym, edukacyjnym i zawodowym. Zgodnie z zasadami językowej inkluzywności, nazwa stanowiska powinna być używana w całej ofercie zarówno w rodzaju męskim, jak i żeńskim. Celem wystąpienia jest osadzenie feminizacji językowej w innych strategiach komunikacji inkluzywnej oraz skonfrontowanie zasad komunikacji inkluzywnej z rzeczywistością, tzn. z korpusem złożonym z francuskich ofert pracy i rozporządzeń uczelnianych. Omówione zostaną najciekawsze przykłady. Część analityczna zostanie

poprzedzona częścią teoretyczną dot. historii feminatywów oraz zasad ich tworzenia w języku francuskim. Opisane zostaną również strategie komunikacji inkluzywnej wraz z próbą definicji tego pojęcia. Zebrane wyniki wskazują na znaczny stopień androcentryzmu omawianych tekstów i na rozdzźwięk pomiędzy zasadami komunikacji inkluzywnej a ich faktycznym użyciem.

Feminization as a strategy in inclusive communication based on French administrative discourse - assumptions versus reality

The feminization of language is the topic of many debates between linguists as well as native speakers of languages where feminine forms exist. In the context of the French language, this phenomenon is associated with many societal, cultural and historical changes. The attitude towards feminine forms has also undergone dynamic changes among Linguists representing the French Academy. One of the first members, Claude Favre de Vaugelas, in 1647 has described the feminine form as less noble than the masculine equivalent. This claim has contributed to the depreciating of the feminine form and questioning the reason of its existence; after all, there is the generic masculine form, which can be used to describe groups made up of persons of different genders. There are, however, many studies (Bojarska 2011, Stahlberg 2007, F. Braun, Sczesny i Stahlberg, 2005; Hamilton, Hunter i Stuart-Smith, 1992; Hyde, 1984; MacKay i Fulkerson, 1979; Moulton, Robinson i Elias, 1978; Mucchi-Faina, 2005; Stahlberg, F. Braun, Irmen i Sczesny, 2007; Stitt, 1988), which refute the thesis on the universal meaning of the generic masculine form. The widespread use of the masculine form in different discourses comes with the deepening of a problem known in linguistics as the "Linguistic Invisibility of Women", as well as being in conflict with the idea of inclusive communication and the prevention of discrimination against women in scientific, educational and professional environments. According to the rules of inclusive communication, the name of the position should be used in the entire offer in both masculine and feminine forms. The goal of the presentation is to solidify the feminization of language in other strategies on inclusive communication as well as to confront the rules of inclusive communication with reality, i.e., with the text corpus made up of French job offers and university regulations. The presentation will cover most interesting examples. The analytical part will be preceded by the theoretical part regarding the history of feminine forms and the rules of their formation in the French language. Strategies for inclusive communication along with an attempt to define this concept will also be described. The collected data points towards a significant degree of androcentrism in the texts in question and the rift between the rules of inclusive communication and their practical applications

Mgr Blerta Krasniqi (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Marzena Błasiak-Tytuła (IFP UP)

Auxiliary supervisor: prof. Ass. Dr Sc Muljaim Kacka (Universiteti i Prishtinës)

Predyspozycje dysleksji a aspekt neurolingwistyczny dzieci w wieku przedszkolnym w Republice Kosowa i Polsce

Według Międzynarodowego Stowarzyszenia Dysleksji (International Dyslexia Association) dysleksja jest zaburzeniem neurobiologicznym spowodowanym odmiennym funkcjonowaniem mózgu. Osoby z dysleksją muszą być poddane terapii, mimo że zaburzenia nie można całkowicie

wyeliminować. Badania wskazują, że dysleksja nie ma związku z inteligencją, osoby z dysleksją nie są ani bardziej, ani mniej inteligentne od ogółu populacji. Charakteryzuje się ona różnymi trudnościami z dokładnym i/lub płynnym rozpoznawaniem słów oraz słabymi umiejętnościami ortograficznymi i dekodowania. Trudności te wynikają z deficytu w zakresie fonologicznego komponentu języka, który jest często nieadekwatny w odniesieniu do innych zdolności poznawczych oraz skutecznego nauczania w szkole. Inne konsekwencje mogą obejmować problemy z czytaniem ze zrozumieniem oraz ograniczone doświadczenia w czytaniu, które mogą utrudniać rozwój słownictwa i ogólnej wiedzy ucznia. Uczestnicy: Badania będą prowadzone w Republice Kosowa i w Polsce, w szkołach i placówkach przedszkolnych w obszarach miejskich i podmiejskich. Ponieważ będzie to badanie podłużne i eksperymentalne, z obu krajów, RKS i PL, zostanie zrekrutowanych około 200 dzieci w wieku 4-7 lat, przy czym wiek będzie podstawowym i jedynym kryterium uczestnictwa. W badaniu planuje się przestrzeganie parytetu płci, badania zostaną przeprowadzone po uzyskaniu zgody rodziców dzieci uczestniczących w badaniu oraz odpowiednich placówek oświatowych. Instrumenty: W niniejszym badaniu zostanie zastosowany ilościowy projekt badawczy. Ten projekt badawczy umożliwi zbieranie danych za pomocą kwestionariusza. Uczestnicy będą oceniani na podstawie oryginalnego, samodzielnie przygotowanego testu oceny zagrożenia dysleksją, zawierającego 12 podtestów, gdzie pierwsza część kwestionariusza zawiera pakiet pytań demograficznych, w tym wiek, płeć i inne aspekty niezbędne do badania. Procedura: Aby zastosować kwestionariusze, najpierw potrzebna będzie zgoda Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, a następnie zgoda placówek oświatowych oraz rodziców na udział dzieci w badaniu i zastosowanie testu. Przed rozpoczęciem zbierania danych zostanie przeprowadzony projekt pilotażowy, aby ocenić test, zobaczyć, ile czasu zajmuje jego wdrożenie i jak przebiega proces wdrażania. Cele badania i jego struktura zostaną wyjaśnione rodzicom, ponieważ badanie podłużne będzie trwało 4 lata. W ciągu 4 lat dzieci zostaną poddane ponownej ocenie, aby porównać wyniki i zbadać zmiany, jakie zaszły w ciągu tych lat. Zostaną również poinformowani, że uzyskane dane pozostaną anonimowe i poufne. Ponadto, zebrane dane nie będą wykorzystywane do innych celów.

Predispositions of dyslexia and the neurolinguistics aspect of preschool age children in the Republic of Kosovo and Poland

According to the International Dyslexia Association, dyslexia is a neurological condition caused by a different wiring in the brain. Dyslexia must be treated even though it doesn't have a cure. Researches indicates that dyslexia has no relationship to intelligence, individuals with dyslexia are neither more nor less intelligent than the general population. It is characterized by different difficulties with accurate and/or fluent word recognition and by poor spelling and decoding abilities. These difficulties are a result from a deficit in the phonological component of language that is often unexpected in relation to other cognitive abilities and the provision of effective classroom instruction. Other consequences may include problems in reading comprehension and reduced reading experience that can impede the growth of vocabulary and background knowledge. Participants: The research will be conducted in the Republic of Kosovo and in Poland, respectively, in schools and preschool institutions of several preparatory classes in urban and suburban areas. Because this will be a longitudinal and experimental study, approximately 200 children aged 4-7 will be recruited from both countries, RKS and PL, with age being the primary and only criterion for participation. The study plans to follow the gender parity concern with consent forms from UP universities, municipalities, institutions, and parents. Instruments: The

quantitative research design will be used in this study. This research design enables the data to be collected through questionnaires. Participants will be evaluated based on the evaluation test for the predispositions of dyslexia, a self-created questionnaire that includes 12 subtests, where the first part of the questionnaire includes a pack of demographic-based questions, including age, gender, and other aspects necessary for the study. Procedure: To apply the questionnaires, firstly an approval from the university-supervisor will be needed and then another approval from the municipality for the appliance of the chosen tests in the educational institutions. After receiving positive feedback from the municipality, institutions and parents' consent will be asked to proceed with the study. Before starting with the data collection, a pilot project will be implemented to evaluate the questionnaire, to see how long it takes to be implemented and how the implementation process goes. The research objectives and structure will be explained to parents as the longitudinal research within 4 years will be in progress. During the time frame of 4 years, children will be evaluated again to compare the results and explore the changes within the years. They will also be informed that the data obtained will remain anonymous and confidential. Furthermore, the collected data will not be used for other purposes.

Mgr Jakub Bober (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UŚ Jolanta Lubocha-Kruglik (Uniwersytet Śląski)

Auxiliary supervisor: dr Joanna Darda-Gramatyka (IN UP)

Postmodernizm Władimira Sorokina w perspektywie przekładu

Rozprawa doktorska poświęcona jest polskim przekładom powieści Władimira Sorokina (jednego z najciekawszych rosyjskich postmodernistów) z perspektywy komunikacji międzykulturowej. W pracy analizowane będą m.in. strategie tłumaczeniowe i konkretne decyzje translatorskie, a także refrakcja jako efekt działalności tłumacza. Wybór takiego tematu rozprawy wynika z faktu, że dotychczasowe opracowania poświęcone temu autorowi to przede wszystkim prace literaturoznawcze. Poza nurtem badań pozostaje natomiast analiza specyfiki językowej jego prozy oraz możliwości jej odzwierciedlenia w przekładzie. Prowadzone badania mają charakter interdyscyplinarny, w których metodą dominującą jest analiza porównawcza z szerokim uwzględnieniem kontekstu kulturowego. Interdyscyplinarne, zintegrowane badanie tekstów paralelnych w ramach krytyki przekładu uwzględni wpływ czynników kontekstowych na wybory translatorskie, bowiem w procesie interpretacji, przekazu i recepcji ważną rolę odgrywa zarówno bezpośrednie otoczenie tekstowe jednostki, jej funkcja w danym fragmencie, jak i znaczenie w tekście jako całości. Zostaną wykorzystane osiągnięcia współczesnego językoznawstwa (głównie komunikacyjnego) oraz przekładoznawstwa, między innymi założenia teorii skoposu, postulującej określenie celu komunikacyjnego tekstu wyjściowego i docelowego. W najnowszych badaniach językoznawczych proces tłumaczenia nie jest już postrzegany jako operacja między językami, ale bardziej między wypowiedziami, które są charakterystyczne dla pewnych typów tekstów, funkcjonujących w określony sposób w różnych społeczeństwach. Rozprawa będzie składać się z dwóch części. W pierwszej omówione zostaną zagadnienia teoretyczne – aktualny stan badań oraz wybrana metodologia. Przedstawię w niej ponadto biografię autora i omówię jej wpływ na twórczość W. Sorokina. Omówię też cechy idiosylu pisarza, wskażę również na elementy postmodernistyczne w jego prozie i przeanalizuję je w aspekcie przekładowym. Część druga pracy

będzie miała charakter praktyczny. Analizowane będą wszystkie polskie przekłady Władimira Sorokina w wybranym zakresie problemowym, m.in. analiza gier językowych, zjawisk podstandardowych; analiza nazw realiów i technik ich tłumaczenia, analiza nazw własnych, paratekstów autora i tłumacza. Dotychczas na język polski przetłumaczono 8 powieści Sorokina. Tłumaczką pierwszej z nich pt. „Kolejka” (1989) była Irena Lewandowska, siedmiu pozostałych – Agnieszka Lubomira Piotrowska. Szczególną uwagę poświęcę problemowi gier językowych, które są cechą charakterystyczną i znakiem rozpoznawczym zarówno twórczości Władimira Sorokina, jak i postmodernistów w ogóle. Przeprowadzę ich typologię, wskażę na funkcje tekstowe oraz skonfrontuję je konkretnymi propozycjami tłumaczy. Kolejnym elementem wymagającym zbadania są zjawiska podstandardowe, które składają się na idiosstyl tego pisarza. Paralelne badanie oryginału i przekładu pozwoli określić, jakie strategie translatorskie przeważają oraz za pomocą jakich konkretnych technik tłumaczeniowych są realizowane, a także w jakim zakresie różnice kulturowe mogą determinować szanse „konwertowalności” prozy postmodernistycznej. W pracy zostaną wyprowadzone wnioski dotyczące przyczyn powstawania językowych i kulturowych barier utworów Sorokina i możliwości ich przewyciężenia (lub nie) w przekładzie.

Postmodernism in Vladimir Sorokin`s works in translation

The doctoral dissertation is devoted to Polish translations of novels by Vladimir Sorokin (one of the most interesting Russian postmodernists) from the perspective of intercultural communication. The work will analyze translation strategies and specific translation decisions, as well as refraction as an effect of the translator's activity. The choice of the topic is due to the fact that the previous research on this author primarily belongs to the area of literary studies. The analysis of the linguistic specificity of his prose and the possibility of its reflection in translation haven't been studied so far. The research carried out is interdisciplinary in nature, and its dominant method is comparative analysis with a broad consideration of the cultural context. An interdisciplinary, integrated study of parallel texts in the context of translation criticism will take into account the influence of contextual factors on translation choices. In the process of interpretation, transmission and reception of a text, the direct textual environment of an individual, their function in a given fragment, and their meaning in the text as a whole all play an important role. The study will consider the achievements of modern linguistics (mainly communicative) and translation theory, including the assumptions of the Skopos theory, which postulates that the communicative purpose of the source and target text need to be defined. In the latest linguistic research, the process of translation is no longer seen as an operation between languages, but rather between utterances which are characteristic of certain types of texts that functioning in a certain way in different societies. The dissertation will consist of two parts. The first of the thesis will be theoretical it will discuss the current state of research and present the chosen methodology. In addition, I will present the author's biography and discuss its influence on his work. I will also discuss the writer's idiosyncrasies, point out the postmodern elements in his prose and analyze them in terms of translation. Part two of the work will be of a practical nature. All Polish translations of Wladimir Sorokin will be analyzed in the selected problem area. This will include the analysis of language games, sub-standard phenomena; the analysis of names of realities and techniques of their translation, and the analysis of proper names, paratexts of author and translator. So far, eight novels by Sorokin have been translated into Polish. The first of them, entitled "The queue" (1989), was translated by Irena Lewandowska, while the other seven were translated by Agnieszka Lubomira Piotrowska. I will pay special attention to the

question of language games, which are a characteristic and a hallmark of both Vladimir Sorokin's work and that of postmodernists in general. I will carry out their typology, point to their textual functions and confront them with concrete proposals of translators. Another element that needs to be investigated are the substandard phenomena that make up the idiosyncrasy of this writer. A parallel study of the original text and its translation will determine which translation strategies prevail and by which specific translation techniques they are implemented, as well as to what extent cultural differences can determine the chances of "convertibility" of postmodern prose. The work will draw conclusions as to the reasons for the emergence of linguistic and cultural barriers in Sorokin's works and the (im)possibility of overcoming them in translation.

Mgr Agata Jankowicz (Książek) (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Bogumił Ostrowski (IN UP)

Auxiliary supervisor: dr Gabriela Sitkiewicz (IN UP)

Dekonstrukcja dyskursu politycznego w rosyjskojęzycznych parodiach audiowizualnych

Język w działalności politycznej od zawsze służył jako środek sprawowania kontroli społecznej. Wyrazem sprzeciwu wobec autorytarnego stylu wypowiedzi przedstawicieli władz oraz formą krytyki reprezentowanych przez nich idei są utwory parodystyczne. Dochodzi w nich do szczególnego zabiegu dekonstrukcji, która może być rozpatrywana jako jeden z przejawów językowej kontrpropagandy. Obecnie w wyniku rozwoju nowych mediów parodystyczna polemika z dyskursem władzy przeniosła się do przestrzeni internetowej, której eksploracja należy do najbardziej aktualnych kierunków w naukach humanistycznych. W planowanej dysertacji badaniu poddane zostaną współczesne audiowizualne utwory parodystyczne o tematyce politycznej publikowane przez rosyjskojęzycznych wideoblogerów na portalach YouTube oraz RuTube. Podstawowym celem badania jest identyfikacja oraz analiza stosowanych przez parodystów gier językowych i intertekstualnych służących dekonstrukcji poszczególnych cech rosyjskiego dyskursu politycznego. Realizacja powyższego celu powiązana jest z odpowiedzią na szczegółowe pytania: 1. Jakie funkcje pełnią parodystyczne transformacje w stosunku do dyskursu władzy? 2. Jakie wyróżniki dyskursu politycznego podlegają dekonstrukcji? 3. Jakie środki modyfikacji komicznej i strategie intertekstualne stosowane są we współczesnych parodiach? 4. Jak do tego celu wykorzystywana jest specyfika przekazu audiowizualnego? W toku badania weryfikacji poddana zostanie hipoteza, zgodnie z którą dekonstrukcja, oparta na rozmaitych strategiach gier językowych, stosowana jest przez autorów audiowizualnych parodii jako środek demaskacji cech współczesnej nowomowy w komunikowaniu politycznym. Rozszerzeniem niniejszej hipotezy są następujące przypuszczenia: 1. Dekonstrukcja dokonywana w parodiach nie sprowadza się jedynie do przekształceń strukturalnych i semantycznych. Jej inherentną cechą jest krytyczny stosunek do transformowanego prototekstu, a podstawowym celem – ekspozycja implicytnych celów nadawcy oraz ujawnienie sposobów konstruowania komunikatów o charakterze perswazyjnym i manipulacyjnym. 2. Pewne cechy dyskursu politycznego wykazują większy stopień skonwencjonalizowania, przez co częściej stają się obiektem parodystycznej rewizji. 3. Liczne struktury zapożyczone w parodiach wskazują na bliskość dyskursu politycznego współczesnej Rosji oraz radzieckiej nowomowy, co może być

odczytywane jako sygnał antyprogresywnego charakteru rosyjskiej polityki. Podstawę metodologiczną badania stanowić będzie analiza pragmatyczno-językowa tekstu. Metody krytycznej analizy dyskursu posłużą do wyznaczenia wyróżników dyskursu politycznego poddawanych parodystycznym transformacjom w analizowanych tekstach. W celu zbadania korelacji kodów werbalnych oraz pozajęzykowych w rozpatrywanych utworach planowane jest wykorzystanie elementów analizy multimodalnej. Proces badawczy zostanie podzielony na kilka etapów. Pierwsza faza obejmować będzie selekcję materiału empirycznego w oparciu o cztery podstawowe kryteria: gatunek (parodia), tematykę (zagadnienia polityczne), przedział czasowy (od 2012 do 2022 roku) oraz format utworów (filmy krótkometrażowe). Etap analizy zostanie poprzedzony przeglądem najnowszych ustaleń dotyczących współczesnego dyskursu politycznego. Obrona perspektywa badawcza wymagać będzie zaktualizowania terminu „dekonstrukcja” w nurcie językoznawstwa pragmatycznego z uwzględnieniem statusu rozpatrywanego zagadnienia w teorii intertekstualności. Kolejny punkt stanowić będzie przeprowadzenie charakterystyki zebranego materiału oraz zbadanie form funkcjonowania parodii w przestrzeni internetowej. Powyższym rozważaniom poświęcone zostaną pierwsze trzy rozdziały dysertacji. Etap analizy zebranego materiału przebiegać będzie w oparciu o dwa nadrzędne zadania badawcze: identyfikację cech dyskursu politycznego, które poddawane są dekonstrukcji, oraz zbadanie strategii gier językowych wykorzystywanych przez parodystów. Proces analizy zostanie przedstawiony w pięciu rozdziałach tematycznych, które obejmują następujące poziomy parodystycznej ingerencji: dekonstrukcję znaków ekstralingwistycznych w wystąpieniach polityków, transformację aktów mowy w komunikowaniu politycznym, dekonstrukcję dyskursu politycznego na poziomie informacyjnym, wyjawienie technik manipulacji i wartościowania, rekontekstualizację wypowiedzi precedensowych (pochodzących z dyskursu partyjnego ZSRR oraz dyskursu współczesnej polityki rosyjskiej). Na bazie syntezy uzyskanych rezultatów zostanie sporządzona klasyfikacja strategii dekonstrukcji wykrytych w trakcie analizy. Wyniki przeprowadzonych badań pozwolą na rewizję zagadnienia dekonstrukcji w nurcie językoznawstwa pragmatycznego oraz zaktualizowanie istniejących teorii gier językowych w kontekście transformacji dyskursu politycznego. Dadzą również podstawę do określenia, jakie elementy neonowomowy cechują się największą rozpoznawalnością wśród współczesnych twórców internetowych, co wydaje się istotne, jako że częsta aktualizacja parodystyczna może wpływać na zmniejszenie ich siły perswazyjnej.

Deconstruction of political discourse in Russian-language audiovisual parodies

Language in political activity has always been used as a means of social control. Opposition against the authoritarian style of politicians' speeches and criticism of the ideas they represent are expressed in parodic works. Parodies constitute a space in which a specific procedure of deconstruction is objectivised. It may be regarded as one of the manifestations of linguistic counter-propaganda. Currently, as a result of the new media development, the parodic polemic with the discourse of power has moved to the Internet sphere, the study of which belongs to the most current directions in the humanities. The planned dissertation is devoted to contemporary audiovisual parodies on political issues published by Russian-speaking videobloggers on YouTube and RuTube. The main objective of the study is to identify and analyse language and intertextual games used by parodists in order to deconstruct particular features of the Russian political discourse. The realisation of this aim is connected with the answer to following questions: 1. What are the functions of parodic transformations in relation to the discourse of power? 2. What

distinctive features of political discourse are subject to deconstruction? 3. What means of comic modification and intertextual strategies are used in contemporary parodies? 4. How is the specificity of audiovisual communication used for the purpose of deconstruction? In the course of the research the following hypothesis will be verified: deconstruction, based on various strategies of language games, is used by authors of audiovisual parodies as a means of exposing elements of contemporary newspeak in political communication. The hypothesis is based on the following assumptions: 1. Deconstruction implemented in parodies is not reduced to structural and semantic transformations. Its inherent feature is a critical attitude towards the reviewed prototexts and its basic aim – to expose the sender's implicit intentions and to reveal the ways of creating persuasive and manipulative messages. 2. Certain characteristics of political discourse show a greater degree of conventionalisation, which makes them more frequent objects of parodic revision. 3. Numerous structures borrowed in parodies indicate the closeness of the political discourse of contemporary Russia and Soviet newspeak, which may be interpreted as a signal of an anti-progressive character of Russian politics. The research methodology is based on pragmalinguistic analysis of the text. Methods of critical discourse analysis will be used to determine distinctive features of political discourse, which are subject to parodic transformations in the analyzed texts. Multimodal analysis will provide a possibility to investigate the correlation of verbal and extralinguistic codes in the studied works. The research process will be divided into several stages. The first phase involves selection of empirical material based on four criteria: genre (parody), subject (political issues), time period (from 2012 to 2022), and format of parodies (short films). The stage of analysis will be preceded by a review of recent findings on contemporary political discourse. The chosen research perspective also requires an update of the term "deconstruction" in the context of pragmalinguistic studies, taking into account the status of the considered issue in the theory of intertextuality. The next step will include the characterisation of the collected material and the examination of the forms of parodies in the Internet space. These issues will be considered in the first three chapters of the planned dissertation. The stage of analysis of the collected material will be based on two main research tasks: identification of the features of political discourse that are subject to deconstruction and examination of the strategies of language games used by parodists. The process of analysis will be presented in five chapters that cover the following levels of parodic interference: deconstruction of extralinguistic signs in politicians' presentations, transformation of speech acts in political communication, deconstruction of political discourse at the informational level, revelation of manipulation and valorisation techniques, recontextualisation of precedent statements (derived from the discourse of the USSR and the discourse of contemporary Russian politics). On the basis of the synthesis of the obtained results, a classification of deconstruction strategies detected during the analysis will be prepared. The findings of the conducted research will constitute to the revision of the issue of deconstruction in the stream of pragmatic linguistics and the actualisation of the linguistic theory of language games in the context of political discourse transformation. They might also provide a basis for determining which elements of neo-newspeak are most recognisable among contemporary internet artists, which seems important as frequent parodic actualisation may reduce their persuasive power.

Mgr Kinga Łoś (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Małgorzata Pamuła-Behrens (IFP UP)

Auxiliary supervisor: dr Agnieszka Jasińska (IFP UP)

Diagnoza i zdalne wsparcie językowe uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji w zakresie umiejętności pisania w języku polskim jako drugim

Celem projektu badawczego będzie diagnoza i wsparcie uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji uczących się w pierwszej klasie szkoły ponadpodstawowej w zakresie umiejętności pisania. Na podstawie przeprowadzonego badania skonstruowany zostanie program zdalnego wsparcia językowego ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności pisania dla uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji. Główny problem badawczy będzie sprowadzać się do pytań: 1) Jakie potrzeby deklarują uczniowie i uczennice z doświadczeniem migracji uczący się w polskiej szkole średniej w zakresie umiejętności pisania? 2) Jakich kompetencji w zakresie kompetencji pisania potrzebują, według nauczycieli nowo przybyli uczniowie i uczennice z doświadczeniem migracji uczący się w polskiej szkole średniej? 3) Czy i w jaki sposób zdalny program wsparcia językowego wpływa na rozwój umiejętności pisania w języku polskim u uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji? Metody badawcze, które zostaną wykorzystane w celu realizacji projektu, to: metoda jakościowa i ilościowa, triangulacja, eksperyment bez grupy kontrolnej. Do przeprowadzenia eksperymentu pedagogicznego zakłada się przebadanie 15 uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji, rozpoczynających naukę w pierwszych klasach krakowskich szkół ponadpodstawowych. Harmonogram pracy nad niniejszym projektem obejmowałby pięć faz. Badania będzie poprzedzać analiza i opracowanie literatury przedmiotu, a także opis metodologii badań własnych. W pierwszej fazie badań zakłada się przeprowadzenie wywiadu pogłębionego z nauczycielami języka polskiego na terenie kilku krakowskich szkół średnich, w celu uzyskania informacji o potrzebach uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji, a także wymaganiach nauczycieli (dotyczących działań tekstotwórczych) względem uczących się. Narzędziem badawczym będzie samodzielnie przygotowany kwestionariusz pytań do wywiadu pogłębionego. Kolejnym krokiem będzie przygotowanie testu kompetencji (ze szczególnym uwzględnieniem pisania) dla uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji i przekazanie go badanej grupie. Druga faza polegałaby na zrekonstruowaniu potrzeb na podstawie zebranych z testów i wywiadu wniosków. W ramach tych działań zostałby opracowany program zdalnego wsparcia językowego. Na tym etapie zakłada się również przygotowanie platformy, na której będą miały miejsce planowane działania w grupie eksperymentalnej. Trzeci etap badań to praca z uczniami i uczennicami oraz realizowanie wcześniej przygotowanego programu rozwijającego umiejętność pisania. W kolejnym etapie, czyli po zakończeniu eksperymentu, uczniowie i uczennice ponownie otrzymają test kompetencji językowych ukierunkowany na umiejętność pisania. Ostatni z etapów to ocena skuteczności badania. Przeprowadzone zostanie badanie fokusowe z grupą eksperymentalną celem omówienia wad i zalet programu zdalnego wsparcia językowego. Ponownie będzie również wywiad pogłębiony z nauczycielami języka polskiego. Po zakończeniu wszystkich uwzględnionych powyżej etapów nastąpi opisanie i omówienie wyników badań własnych, sformułowanie wniosków końcowych i przygotowanie do ponownego wykorzystania modelu wsparcia językowego dla uczniów i uczennic rozpoczynających naukę w szkołach ponadpodstawowych.

Diagnostics and remote language support for students with migration experience concerning writing skills in Polish as a second language

The research project shall aim to diagnose and support students with migration experience studying in the first grade of secondary school in the field of writing skills. Based on the research, a programme of remote language support with a special focus on writing skills for pupils with migration experience will be constructed. The main research problem will be reduced to the questions: 1) What needs are declared by students with migration experience studying in Polish secondary school in the field of writing skills? 2) According to the teachers, what writing competencies do newly-arrived students with migration experience need while studying at the Polish secondary school? 3) Does and how does the remote language support programme affect the development of writing skills in Polish in students with migration experience? The research methods that will be used to implement the project are qualitative and quantitative, triangulation, and experiment without a control group. To carry out the pedagogical experiment, it is assumed to examine 15 students with migration experience, starting their education in the first grades of secondary schools in Krakow. The work schedule of this project would include five phases. The research will be preceded by the analysis and development of the subject literature, as well as the description of the own research methodology. The first phase of the research assumes conducting in-depth interviews with teachers of the Polish language in several secondary schools in Krakow to obtain information about the needs of students with migration experience, as well as teachers' requirements (concerning text-related activities) regarding learners. The research tool will be a self-made questionnaire for an in-depth interview. The next step will be to prepare a competency test (with particular emphasis on writing) for students with migration experience and to administer it to the tested group. The second phase would be to reconstruct the needs based on the findings from the tests and interviews. Within this framework, a programme of remote language support would be developed. At this stage, it is also assumed to prepare a platform where the planned activities will take place in the experimental group. The third stage of the research is to work with students and implement the previously prepared programme to develop writing skills. In the next stage, i.e. at the end of the experiment, pupils will again be given a language competence test focused on writing skills. The last stage is to evaluate the effectiveness of the study. A focused study will be conducted with the experimental group to discuss the pros and cons of the remote language support programme. An in-depth interview with Polish language teachers will also be repeated. At the end of all the stages covered above, the results of the research will be described and discussed, the conclusions will be drawn, and preparations will be made to reuse the language support model for pupils entering secondary school.

Mgr Katarzyna Panek (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Joanna Rokita-Jaśkow (IFA UP)

Motywy i sposoby podtrzymywania języka polskiego w rodzinach żyjących na emigracji w kontekście uczestnictwa dzieci w edukacji polonijnej

Przedmiotem mojego projektu badawczego jest rodzinna polityka językowa polskich rodzin żyjących na emigracji. Jego ramy teoretyczne stanowi opracowany przez Bernarda Spolsky'ego w 2004 roku model rodzinnej polityki językowej (family language policy FLP). Składa się on z trzech elementów. Pierwszym są praktyki językowe, czyli sposób komunikacji oznaczający wybór języka używanego przez poszczególnych członków danej rodziny do konkretnych celów i w konkretnych sytuacjach. Drugim komponentem FLP jest ideologia, czyli system przekonań na temat danego języka, jego prestiżu oraz przydatności posługiwania się nim. Z niej wynika trzecia część składowa FLP, czyli zarządzanie językiem. Należą do niego wszelkie zachowania podejmowane przez rodzinę zmierzające do zmian praktyk językowych. Uważa się, że na kształt komunikacji językowej w rodzinie multilingwalnej wpływają decyzje rodziców dotyczące nauki i ekspozycji na poszczególne języki oparte na ich osobistych przekonaniach, wynikające, między innymi, z planów życiowych i oczekiwań wobec dzieci. Celem mojego projektu badawczego jest analiza motywów i sposobów podtrzymywania języka polskiego w rodzinach żyjących na emigracji w świetle tak rozumianej zależności. Badając model komunikacji w rodzinach polonijnych, odniosę się do ich praktyk językowych, a motywy i oczekiwania rodziców stanowiąc będą przedmiot opisu rodzinnych ideologii językowych. Ponadto zamierzam zbadać, w jaki sposób przekonania rodziców wiążą się z zarządzaniem językiem, którego aspektem może być uczestnictwo dzieci w zorganizowanym systemie edukacji, będące zastosowaniem strategii wzmocnienia języka komunikacji domowej w sytuacji, gdy jest on pierwszym i ojczystym jednego lub obojga rodziców, niedominującym w środowisku. Ponadto, w kontekście rodzinnej polityki językowej, planuję zbadać plany rodziców dotyczące wielojęzyczności dzieci. W trakcie mojej pracy konieczne będzie także odniesienie do kwestii prestiżu i statusu języka polskiego używanego w rodzinach emigracyjnych. W glottodydaktyce polonistycznej pojawiają się liczne prace wiążące się z poszukiwaniem odpowiedzi na pytanie, czy jest on językiem odziedziczonym (będącym językiem komunikacji domowej pokolenia polonijnego, a pierwszym i ojczystym dla rodziców), drugim (rozumianym jako język nabywany w drugiej kolejności, a nie jako język kraju osiedlenia), czy obcym (uczonemu w sposób świadomy i z własnym zaangażowaniem). Realizację projektu badawczego planuję podzielić na dwa etapy. Początkowo zamierzam przeprowadzić trzydzieści pogłębionych wywiadów indywidualnych wśród rodziców uczniów uczestniczących w projektach internetowych Polskie Szkoły Internetowe Libratus oraz Polonijka- Polonijna Szkoła Podstawowa, realizowanych przez Polonijny Zespół Placówek Oświatowych i koordynowanych przez Fundację Edukacji Polonijnej. Materiał uzyskany w ten sposób posłuży mi do opracowania drugiego narzędzia badawczego, ponieważ zgodnie z metodą triangulacji, wnioski z pogłębionych wywiadów indywidualnych zostaną porównane z materiałem zgromadzonym w trakcie badania ilościowego. Opracowana przeze mnie ankieta skierowana zostanie drogą elektroniczną do grupy 300 osób wyłonionych z tej samej grupy badawczej. Ponadto, planuję analizę literatury przedmiotowej oraz analizę aktów prawnych związanych z organizowaniem edukacji polonijnej. Moja praca doktorska będzie miała formę dysertacji. W pierwszej części przedstawione zostaną ramy teoretyczne oraz perspektywy badawcze analizowanych przeze mnie zjawisk. Podejmę

problem wielojęzyczności, ekolingwistyki oraz polityki językowej. Kolejny rozdział dotyczyć będzie rodzinnej polityki językowej- jej założeń i rozwoju badań. Następnie podejmę zagadnienie praktyk językowych, ideologii językowych i zarządzania językiem w rodzinach polonijnych. Tu również znajdą się rozważania teoretyczne nad prestiżem i statusem polszczyzny emigracyjnej. W kolejnych rozdziałach zaprezentuję metodologię badań własnych, opracowanie ich wyników oraz wniosków aplikacyjnych z nich płynących. Efekty mojej analizy będą mogły stanowić wkład w badania nad rodzinną polityką językową, dynamicznie rozwijającą się nowatorską perspektywą ekolingwistyki. Będą także głosem w dyskusji dotyczącej statusu polszczyzny emigracyjnej, a wnioski z nich płynące pozwolą wyodrębnić grupy uczniów realizujących naukę w konkretnych celach: kultywowania języka ojczystego na emigracji lub osiągnięcia (ewentualnie utrzymania) poziomu kompetencji językowych, pozwalającego na możliwie jak najlepsze funkcjonowanie w szkole po powrocie do kraju, co mogłyby stać się inspiracją do rozwiązań metodycznych dotyczących podstawy programowej, programów nauczania i metod pracy z uczniami polonijnymi realizującymi odmienne cele dydaktyczne.

Methods and ways of maintaining Polish language in families living abroad in the context of children's participation in Polish emigrant community education

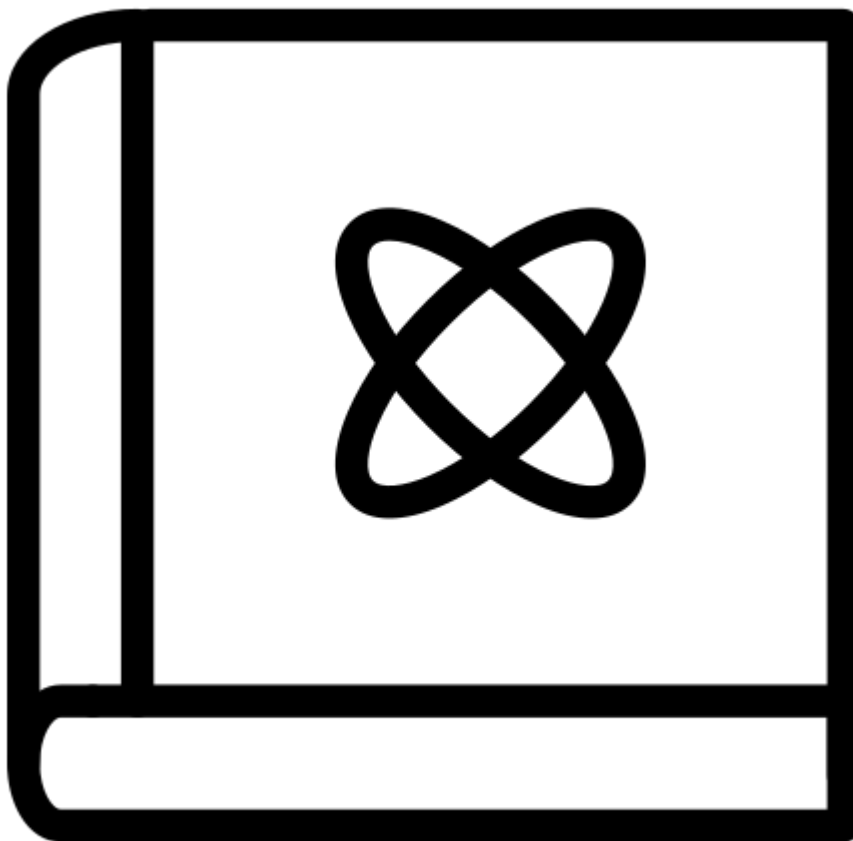
The subject-matter of my research project is the family language policy of Polish families living abroad. Its theoretical framework is formed by the family language policy (FLP) model elaborated by Bernard Spolsky in 2004. This model consists of three components. The first one comprises language practices – the method of communication, meaning the choice of language used by individual family members for specific purposes and in specific situations. The second component of FLP is ideology – a system of beliefs concerning the specific language, its prestige and usability. From this comes the third component of FLP – language management. It comprises all behaviours undertaken by the family that are aimed at changes in language practices. It is believed that the form of language communication in a multilingual family is influenced by parents' decisions concerning learning and exposure to individual languages based on their personal beliefs resulting, among others, from life plans and expectations towards children. The aim of my research project is an analysis of motives and ways of maintaining Polish language in families living abroad in the light of the dependency understood in this way. When examining the model of communication in Polish families living abroad, I will refer to their language practices, and parents' motives and expectations will constitute the subject of description of family language ideologies. Moreover, I intend to analyse how parents' beliefs are connected with language management, an aspect of which can be the participation of children in an organised education system, being the use of a strategy of reinforcing the language of home communication it when is the first and native language of one or both parents that does not prevail in the environment. Moreover, in the context of family language policy, I plan to examine parents' plans concerning the multilingualism of children. In the course of my work, it will also be necessary to refer to the prestige and status of Polish language used in families living abroad. In glottodidactics of Polish language in emigrant communities, there are numerous works seeking to answer the question whether Polish is an inherited language (being the language of home communication for the generation raised abroad and the first and mother tongue for parents), a second language (understood as a language acquired in the second place, not as a language of the country of settlement), or a foreign language (taught consciously and with personal commitment). I am planning to divide the implementation of the research project into two stages. Initially, I intend

to conduct 30 individual in-depth interviews among parents of pupils participating in Libratus Polish Online Schools and Polonijka Primary School for the Polish Emigrant Community – online projects implemented by the Polish Emigration Community Complex of Educational Institutions and co-ordinated by the Polish Emigration Community Education Foundation. On the basis of material acquired in this way, I will elaborate the second research tool, because conclusions from individual in-depth interviews will be compared to the material collected during the quantitative study in accordance with the triangulation method. The questionnaire prepared by me will be sent electronically to a group of 300 persons selected from the same research group. Apart from that, I am planning to analyse the subject-matter literature and legal acts concerning the organisation of education in Polish emigrant communities. My doctoral thesis will be in the form of a dissertation. The first part will deal with the theoretical framework and research perspectives of phenomena falling within the scope of my analysis. I will explore the question of multilingualism, ecolinguistics and language policy. The next chapter will concern family language policy – its assumptions and development of research. Then I will analyse the issue of language practices, linguistic ideologies and language management in Polish families living abroad. This part will also include theoretical reflections on the prestige and status of Polish language in emigrant communities. In further chapters, I will present the methodology of my own research, the elaboration of its results and the application conclusions from it. The results of my analysis can serve as an important contribution to research on family language policy, a dynamically developing innovative perspective of ecolinguistics. They will also be a voice in the discussion concerning the status of Polish language in emigrant communities, and the conclusions from them will help to separate groups of pupils learning for specific purposes: the cultivation of native language in the Polish emigrant community or the attainment (or maintenance) of the language competence level allowing the learner to perform as best as possible in school after returning to the homeland, which could become an inspiration for methodological solutions concerning the core curriculum, teaching programmes and methods of working with pupils from Polish emigrant communities pursuing different educational goals.

III

Filozofia

Philosophy

Mgr Bartłomiej Kossakowski-Kisiel (II)

Academic supervisor: dr hab. prof UP Katarzyna Haremska (IFiS UP)

Pomiędzy wolnością a równością. Koncepcja liberalizmu społecznego Leonarda Trelawny'ego Hobhouse'a

Celem wystąpienia jest przybliżenie słuchaczom relacji pomiędzy ideą wolności i równości, która stanowi trzon koncepcji filozoficzno-politycznej Leonarda Trelawny'ego Hobhouse'a. Filozof uznawany jest przez badaczy za czołowego przedstawiciela Nowego Liberalizmu – grupy brytyjskich intelektualistów, działał na przełomie XIX i XX wieku. W swoich licznych pismach oprócz relacji wolności i równości poruszał kwestie z pogranicza filozofii i polityki, nauk społecznych, metafizyki czy ontologii. Punktem wyjścia do rozważań o relacji idei wolności i równości jest obserwacja, że współcześnie wraz ze wzrostem szeroko rozumianych nierówności, kwestia wolności – jej definicji i zakresu wciąż stanowi czołowy problem filozoficzny, którego rozwiązanie powinno stanowić przedmiot nieustannych poszukiwań badaczy. Dla Hobhouse'a, zadeklarowanego liberała, wolność stanowi podstawę i cel ludzkiej aktywności, nie może jednak doprowadzać do sytuacji, gdy wolność jednych zyskiwana jest kosztem innych. W trakcie wystąpienia zostanie pokazane, w jaki sposób Anglik definiuje wolność, jakie elementy wyznaczają jej zakresy, na czym zasadza się jej istnienie, a także w jaki sposób idea wolności jest z konieczności, w koncepcji Hobhouse'a, powiązana z ideą równości. Innymi słowy, zostanie przedstawiona relacja pomiędzy jednostką a państwem, jednostką a jednostką, a także czołową dla tego myśliciela ideę samoograniczenia. Wydobycie z tekstów Hobhouse'a wątków, które skupiają się na rozwiązaniu antagonistycznej relacji pomiędzy ideami wolności i równości, stanowi wyjątkową wartość, szczególnie w kontekście współczesnego kryzysu myśli liberalnej i zdaniem autora wystąpienia, ma szansę przyczynić się do wypracowania teoretycznych rozwiązań na rzecz zażegnania impasu.

Between freedom and equality. Leonard Trelawny Hobhouse's concept of social liberalism

The aim of the presentation is to introduce the audience to the relation of the idea of freedom and equality, which constitutes the core of Leonard Trelawny Hobhouse's philosophical and political conception. The philosopher is considered to be a leading representative of the New Liberalism - a group of British intellectuals, active at the turn of the 20th century. In his numerous writings, he ponders not only the relationship between freedom and equality, but also addresses issues concerning philosophy and politics, the social sciences, metaphysics or ontology. The starting point is the observation that nowadays, with the increase of widely understood inequalities, the question of freedom, its definition and scope, still constitutes a leading philosophical problem, the solution to which should be the subject of constant research. For Hobhouse, a declared liberal, freedom is the basis and goal of human activity, but it cannot lead to a situation where the freedom of some is gained at the expense of others. During the presentation, it will be shown how he defines the freedom, what elements determine its scope, what it is based on, and how the idea of freedom is necessarily, in Hobhouse's conception, linked to the idea of equality. In other words, the relationship between the individual and the state, the individual and the individual, as well as this thinker's leading idea of self-restraint will be

presented. Extracting from Hobhouse's writings threads that focus on resolving the antagonistic relationship between the ideas of freedom and equality is of exceptional value, especially in the context of the contemporary crisis of liberal thought and, according to the author of this article, has a chance to contribute to the development of theoretical solutions to resolve the impasse.

Mgr Hanna Nasielska (II)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Katarzyna Gurczyńska-Sady (IFiS UP)

Auxiliary supervisor: Łukasz Kołoczek (IFiS UP)

Kolektyw melancholików

Analiza pojęć filozoficznych takich jak wolność, śmierć czy absurd w odniesieniu do myślicieli, którzy uważają się za melancholików lub są za takowych uważani przez innych pozwala na zbadanie wpływu temperamentu melancholicznego na twórczość naukową i artystyczną. Melancholii wespół z ironią przypisuje się funkcję filozoficzną, a wiązana z nią bystrość umysłu daje szansę na realizację wolności, pomimo ograniczeń wynikających z postrzegania świata jako pozbawionego sensu (rozumianego jako spójność czy celowość). Charakterystyczny dla melancholików stosunek do upływu czasu (często określany jako zastygnięcie w czasie) oraz przytłoczenie nadmiarem uświadamianych możliwości to elementy składające się na sytuację egzystencjalną, którą można opisać jako utknięcie w nierozstrzygalności. Rozpatrując wymienione powyżej pojęcia filozoficzne rozważam, w jakim stopniu dzieło naukowe czy artystyczne wyraża dylematy egzystencjalne autora i na ile stanowi ono przedstawioną przez twórcę melancholicznego propozycję nadawania sensu postrzeganej przezeń rzeczywistości. Warte uwagi jest dogłębne przeanalizowanie oddziaływania temperamentu melancholicznego na dzieła powstające w różnych epokach i kulturach, ponieważ dostrzegalne podobieństwo i specyfika tych artefaktów wskazują na ewidentne pokrewieństwo ich autorów. Wyjątkowa zbieżność obserwacji i przemyśleń twórców melancholijnych pozwala zakwalifikować ich do ponadczasowej wspólnoty, którą nazywam kolektywem melancholików. Zjawisko melancholii analizuję zarówno pod kątem przeżyć o kolorycie ciemnym, związanym z depresyjnością, jak i tych, które są w pewien sposób rekompensujące dla reprezentantów temperamentu melancholicznego, a w piśmiennictwie zwane są „słodczą melancholii”. Wydaje się bowiem, że właśnie specyficzne połączenie cech depresyjnych ze swoistym dystansem wobec świata, objawiającym się ironią, poczuciem humoru i przenikliwością spostrzeżeń czyni niektórych melancholików tak dobrymi kandydatami na twórców. Nie brak też w obszarze nauki i sztuki takich przedstawicieli kolektywu melancholików, których dzieła bazują na ekspresji przeżyć a twórczość stanowi dla nich rodzaj katharsis, które jest niezbędne dla dalszego funkcjonowania. Niemożność czerpania satysfakcji ze spontanicznego życia u melancholika może przekształcić się w możliwość mówienia, pisanie, malowania czy komponowania. Twórczość w przypadku osób obdarzonych temperamentem melancholijnym może być sposobem na nawiązanie relacji i zaakceptowanie izolacji egzystencjalnej.

The Melancholic Collective

The analysis of philosophical concepts such as freedom, death or absurdity in relation to thinkers who consider themselves melancholic or are considered so by others, allows us to examine the

influence of the melancholic temperament on scientific and artistic creativity. Melancholy, together with irony, is ascribed a philosophical function, and the shrewdness of mind associated with it offers a chance to realise freedom, despite the limitations arising from the perception of the world as meaningless (understood as coherence or purposefulness). The melancholic attitude to the passage of time (often described as freezing in time) and the overwhelming of the excess of realised possibilities are elements that make up the existential situation that can be described as being stuck in inconclusiveness. By considering the philosophical notions mentioned above, I consider to what extent a scientific or artistic work expresses the author's existential dilemmas and to what extent it constitutes a melancholic proposal by the author to make sense of the reality he/she perceives. It is worthwhile to analyse in depth the influence of the melancholic temperament on works created in different epochs and cultures, as the perceived similarity and specificity of these artefacts indicate an evident affinity between their authors. The unique convergence of observations and reflections of melancholic artists allows us to qualify them into a timeless community, which I call the collective of melancholics. I analyse the phenomenon of melancholy from the point of view of both dark experiences, associated with depression, and those that are in some way compensatory for the representatives of the melancholic temperament, and which in the literature are called 'the sweetness of melancholy'. It seems that it is the specific combination of depressive features with a peculiar distance from the world, manifested by irony, sense of humour and insight, that makes some melancholics such good candidates for artists. There is also no shortage of such representatives of the melancholic collective in the field of science and art, whose works are based on the expression of experiences and creativity is for them a kind of catharsis, which is necessary for further functioning. The melancholic's inability to derive satisfaction from spontaneous life may be transformed into the ability to speak, write, paint or compose. Creativity for people with a melancholic temperament can be a way of establishing relationships and accepting existential isolation.

Mgr Susanta Bhattacharya (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Marzenna Jakubczak (IFiS UP)

Czy wyzwolenie pociąga za sobą bezcielesność? Ponowne rozważenie koncepcji *pratiprasava* w *Jogasutrach* Patańdzalego

Ten interdyscyplinarny projekt, obejmujący takie dyscypliny, jak filozofia, filologia i religioznawstwo, koncentruje się na kategorii *pratiprasava*, która odnosi się do tzw. „procesu odwracania”, czyli do koncepcji kluczowej dla zrozumienia duchowego celu jogi Patańdzalego (ok. III w.). Termin ten jest używany do wyjaśnienia natury jogicznego wyzwolenia (*kaivalya*). Bez właściwego zrozumienia *pratiprasava* nie możemy zrozumieć idei wyzwolenia przedstawionej w *Jogasutrach* w wersecie 4.34, gdzie uznana zostaje za proces niezbędny do osiągnięcia jedyności (*kaivalya*). Dotychczas uczeni interpretowali te pojęcia w dwóch wykluczających się perspektywach: ontologicznej i epistemologicznej. W ujęciu ontologicznym *pratiprasava* oznacza rozpad świata empirycznego, w tym fizycznego ciała i umysłu. Wyzwolenie (*kaivalya*) osiągnięte jest po śmierci, kiedy indywidualna jaźń (*puruṣa*) pokonuje wszelkie uwarunkowania przyrody (*prakṛti*). Według perspektywy epistemologicznej *pratiprasava* jest rozwiązaniem błędnego utożsamiania jaźni (*puruṣa*) z przyrodą (*prakṛti*) i polega na odróżnieniu świadomości,

czy też jaźni od błędnie identyfikującego się z nią psychofizycznego empirycznego Ja, które manifestuje się jako niewiedza (*avidyā*). Innymi słowy, wyzwolenia pojmowane jako jedyność (*kaivalya*) osiąga się, kiedy podmiot absolutny, tj. *puruṣa* przestaje utożsamiać się z przejmami przyrody (*prakṛti*). Po osiągnięciu wyzwolenia usunięte zostają udręki i skalania umysłu, ale nie sam umysł. Interpretacja epistemologiczna pozwala uznać, że *kaivalya* jest wyzwoleniem za życia w tym fizycznym ciele. W swojej pracy doktorskiej będę bronić nowatorskiej interpretacji kategorii *pratīprasava* i *kaivalya*, zakładając że można połączyć aspekty zarówno podejścia ontologicznego, jak i epistemologicznego. Będę argumentował, że większość znanych obecnie interpretacji „procesu odwracania” (*pratīprasava*), czy to ontologicznych czy epistemologicznych, jest tylko częściowo przekonująca. Sugeruję, że *pratīprasava* odbywa się na dwóch etapach: etap epistemologiczny i etap ontologiczny. Na etapie epistemologicznym „proces odwracania” jest równoznaczny z osiągnięciem pierwszego etapu wyzwolenia się (*kaivalya*) od wszelkiego rodzaju fizycznych i mentalnych ograniczeń. Ten rodzaj wolności osiągnany jest, gdy wszystkie negatywne i pozytywne skutki manifestującej się przyrody nie mają już wpływu na życie jogina w tym fizycznym wcieleniu. Na kolejnym etapie ontologicznym *pratīprasava* wydaje się być ostateczną wolnością od istnienia, w tym fizycznego ciała i umysłu. Opierając się na tym rozumieniu dwóch etapów *pratīprasava*, będę twierdził, że istnieją odpowiednio dwa szczeble wyzwolenia (*kaivalya*): ucieleśnione i bezcielesne. Ucieleśnione wyzwolenie oznacza moc czystej świadomości, która chroni *puruṣa* (absolutną jaźń) przed wszystkimi fizycznymi, umysłowymi i emocjonalnymi cierpieniami podczas życia w tym fizycznym ciele. Bezcielesna *kaivalya* oznacza, że dla jaźni nic nie pozostaje celowe czy konieczne, gdy przyroda (*prakṛti*) zaprzestaje przejawiania się w odniesieniu do danego *puruṣy*.

Does Liberation Entail Disembodiment? Re-examining the Concept of *Pratīprasava* in the *Yogasūtra*

This interdisciplinary project spanning over the disciplines of Philosophy, Philology and Religious Studies, focuses on *pratīprasava*, a ‘process of reversal’, one of the concepts crucial for understanding the spiritual goal of Patañjala yoga. The term is used to explain the nature of *kaivalya*, yogic emancipation, and is bound with that of *kaivalya*, spiritual emancipation. Without a proper understanding of *pratīprasava* we cannot understand the idea of *kaivalya* in the *Yogasūtras*, which in verse 4.34 speaks of *pratīprasava* as a process necessary for the attainment of *kaivalya*. Until now scholars have interpreted the concepts in two, mutually exclusive perspectives: ontological and an epistemological. In the ontological one, *pratīprasava* means the dissolution of the empirical world including one’s physical body and mind. *Kaivalya* is achieved when the *puruṣa*, individual self, obliterates entanglements of *prakṛti*, materia prima, and achieves liberation *kaivalya* after death. According to the epistemological reading *pratīprasava* is the dissolution of the misidentification of *puruṣa* with *prakṛti*, and consists in the separation of *puruṣa*’s original self from *puruṣa*’s misidentified psychophysical self-manifested as *avidyā*, ignorance. *Kaivalya* is attained when the *puruṣa* ceases to identify with *prakṛti*. Upon the attainment of *kaivalya*, the afflictions and impurities of the mind are dissolved, but not the mind itself. Epistemologically conceived, *kaivalya* is liberation while living in this physical body. In this doctoral thesis I will defend a novel interpretation of *pratīprasava* and *kaivalya* that combines aspects of both the ontological and epistemological approaches. I will argue that the majority of present *sūtra* interpretations of *pratīprasava*, either the ontological or

the epistemological ones are only partially convincing. I suggest that *pratiprasava* has two sequential stages: the epistemological stage and the ontological stage. In the epistemological stage, *pratiprasava* is the first phase of freedom (*kaivalya*) from all sorts of physical and mental bondages. This type of freedom is attained when all negative and positive effects of prakṛtic manifestation no longer affect the yogi while living in this physical body. In the subsequent ontological stage, *pratiprasava* seems to become final freedom from existence, including the physical body and mind. Based on this understanding of the two stages of *pratiprasava*, I will contend that there are correspondingly two types of *kaivalya*: embodied *kaivalya* and disembodied *kaivalya*. Embodied *kaivalya* means the power of pure consciousness which protects a puruṣa (Self) from all physical, mental and emotional sufferings while living in this physical body. Disembodied *kaivalya* means that for puruṣa nothing remains purposeful and necessary when prakṛti resolves into its unmanifest form.

Mgr Iana Levinskaya (I)

Academic supervisor: prof. dr hab. Adam Sawicki (IFiS UP)

Ideologia we współczesnej Rosji: filozoficzna analiza koncepcji Dugina i Szczipkowa

Problem kształtowania się ideologii we współczesnej Rosji jest tematem aktualnym w ramach badań naukowych. Przede wszystkim wynika to z okoliczności politycznych, wpływających na permanentne zmiany ideologiczne. To razem demonstruje dynamiczny charakter rozwoju ideologii. Jedną z głównych trudności polega na identyfikacji kluczowych postaci, które bezpośrednio wpływają na kształtowanie się dyskursu społeczno-politycznego. Ta kwestia jest rzadko poruszana w badaniach, ale zasługuje na większą uwagę. Zatem jednym z zadań pracy jest identyfikacja kluczowych ideologów rosyjskich oraz analiza ich projektów w oparciu o podejścia filozoficzne. W rozprawie doktorskiej zostanie podjęta próba identyfikacji i analizy współczesnej ideologii używanej w społeczeństwie rosyjskim. Szczególna uwaga będzie zwrócona na analizę koncepcji ideologicznych zaproponowanych przez A. Dugina i A. Szczipkowa. De iure Rosja pozostaje państwem zideologizowanym, na co wskazuje art. 13 Konstytucji Federacji Rosyjskiej. Jednak de facto okres putinizmu zademonstrował tendencje do reideologizacji. Wskazują na to nie tylko wydarzenia polityczne i ogólny klimat w państwie, ale także szereg inicjatyw legislacyjnych. Jedną z kluczowych organizacji, podejmujących inicjatywy w celu legitymizacji tradycjonalizmu, jest Światowy Rosyjski Sobór Ludowy. Ważną rolę w tej organizacji odgrywa Szczipkow. Hipoteza polega na tym, że Szczipkow jest jednym z kluczowych ideologów rosyjskich, skupującym na opracowaniu doktryny ideologicznej na podstawie tradycjonalizmu. Z kolei Dugin to znany filozof, od wielu lat rozwijający koncepcje ideologiczne o charakterze imperialnym. Niezmiernie istotna kwestia to ponowne zaangażowanie się w sprawy ideologiczne od 2022 roku i to dość aktywnie, wzrasta również zainteresowanie jego koncepcją. Analiza porównawcza obu myśli pozwoli ujawnić naturę i charakter współczesnej ideologii rosyjskiej. Zgodnie z hipotezą, projekt Szczipkowa ma na celu kształtowanie się tradycjonalistycznego światopoglądu wśród Rosjan, podczas gdy projekt Dugina ma na celu kształtowanie się zewnętrznego obrazu Rosji jako imperium i mocarstwa euroazjatyckiego. Na podstawie powyższego obiektem pracy jest współczesna ideologia rosyjska, przedmiotem są koncepcje ideologiczne Szczipkowa i Dugina. Celem pracy jest analiza i porównanie projektów ideologicznych zaproponowanych przez Dugina

i Szczipkowa oraz określenie ich wpływu na reideologizację we współczesnej Rosji. Projekt ma charakter interdyscyplinarny. Badania będą opierać się na założeniach i metodach, charakterystycznych zarówno dla humanistyki, jak i nauk społecznych oraz politycznych. Po pierwsze, w celu scharakteryzowania uwarunkowań powstania ideologii i rozwoju reideologizacji, zostaną wykorzystane metody historyczno-genetyczna i historyczno-dynamiczna. Przy pomocy metody historyczno-genetycznej będzie zbadany kompleks przyczynowy. Metoda historyczno-dynamiczna przyczyni się do kompleksowej analizy reideologizacji jako procesu i przede wszystkim pomoże zidentyfikować główne etapy jej rozwoju. Po drugie, praca przewiduje przeprowadzenie częściowej analizy socjologicznej i politologicznej w celu zbadania mechanizmów ideologizacji. Zastosowanie metody instytucjonalnej przyczyni się do ujawniania charakteru relacji między instytucjami świeckimi i religijnymi, których celem jest ideologizacja społeczeństwa (Państwo – ŚRSL – Kościół). Spodziewana jest analiza dokumentów legislacyjnych i kościelnych. Praca z dokumentami pozwoli odpowiedzieć na szereg pytań formalnych i określić stopień legitymizacji ideologii w społeczeństwie. Po trzecie, w ramach analizy filozoficznej zostaną wykorzystane metody relewantne do badań języka i myślenia ideologicznego. Celem tego jest przeprowadzenie morfologicznej analizy dyskursu ideologicznego w oparciu o podejścia poststrukturalistyczne. Aby określić genezę retoryki oraz natury projektów ideologicznych Dugina i Szczipkowa będą wykorzystane metody historiozoficzne oraz metody porównawcze. Korzystanie z neomarksistowskich metod filozoficznych posłuży do analizy stosunków społecznych oraz do postawienia krytycznych pytań wobec ideologii. Pomoże to zidentyfikować główne zagrożenia związane z wpływem ideologizacji na wzrost autorytarnego (totalitarnego) klimatu w państwie. Pomimo tego, w tym celu planowane jest również zwrócenie się do dzieł filozofów, poświęconych zrozumieniu atmosfery XX stulecia. Planowana jest również praca ze źródłami archiwalnymi i medialnymi, co z kolei wymaga zastosowania odpowiednich metod. Więc, przewidywalne badanie pozwoli zarówno zidentyfikować uwarunkowania powstania ideologii, jak i przeprowadzić analizę ideologii z punktu filozoficznego.

Słowa kluczowe: ideologia, reideologizacja, współczesna Rosja, Dugin, Szczipkow

Ideology in Contemporary Russia: a Philosophical Analysis of the Concepts of Dugin and Shchipkov

The problem of the formation of ideology in contemporary Russia is a topical subject within the framework of the academic community. First of all, it is connected with political circumstances affecting permanent ideological changes. Together this demonstrates the dynamic nature of the development of ideology. One of the main difficulties lies in the identification of key figures who directly influence the formation of socio-political discourse. The task of the research is to identify key Russian ideologues and to analyse their projects on the basis of philosophical approaches. The dissertation will attempt to identify and analyse contemporary ideology used in Russian society. Special attention will be paid to the analysis of ideological concepts proposed by A. Dugin and A. Shchipkov. De jure, Russia remains a de-ideologised state, as indicated by Article 13 of the Constitution of the Russian Federation. However, de facto the period of Putinism has been demonstrating tendencies towards re-ideologisation. This is indicated not only by political events and the general climate in the state, but also by a number of legislative initiatives. One of the key organisations taking initiatives to legitimise traditionalism is the World Russian People's Council. Shchipkov plays an important role in this organisation. It is hypothesised that Shchipkov is one of

the key Russian ideologues, focusing on developing an ideological doctrine on the basis of traditionalism. In turn, Dugin is a well-known philosopher who has been developing ideological concepts of an imperial nature for many years. A not insignificant issue is his re-engagement with ideological issues from 2022. Moreover, interest in his concepts is quite actively growing. A comparative analysis of the two thoughts will reveal the nature and character of contemporary Russian ideology. According to the hypothesis, Shchipkov's project aims at the formation of a traditionalist worldview among Russians, while Dugin's project aims at the formation of an external image of Russia as an Eurasian empire. The object of the research is contemporary Russian ideology. The subject is the ideological concepts of Shchipkov and Dugin. The purpose of the research is to analyse and compare the ideological projects proposed by Dugin and Shchipkov and to determine their influence on re-ideologisation in contemporary Russia. The project is interdisciplinary. The research will be based on approaches and methods characteristic of both the humanities and the social and political sciences. Firstly, historical-genetic and historical-dynamic methods will be used to characterise the conditions of the emergence of ideology and the development of re-ideologisation. The historical-genetic method will contribute to the consideration of the causal complex. The historical-dynamic method will contribute to a comprehensive analysis of reideologisation as a process and will help to identify the main stages of its development. Secondly, the research envisages a partial sociological and political analysis to investigate the mechanisms of ideologisation. The application of the institutional method will contribute to reveal the nature of the relationship between secular and religious institutions aimed at the ideologization of society. The analysis of legislative and ecclesiastical documents is expected. Working with the documents will allow answering a number of formal questions and determining the degree of legitimacy of ideology in society. Thirdly, within the framework of philosophical analysis will use methods relevant to the study of ideological language and thinking. The aim is to conduct a morphological analysis of ideological discourse. This analysis will be based on poststructuralist approaches. Historiosophical methods and comparative approach will be used for determining the genesis of rhetoric and the nature of ideological projects proposed by Dugin and Shchipkov. The use of neo-Marxist philosophical methods will be used to analyse social relations and to pose critical questions towards ideology. It will help to identify the main dangers associated with the influence of ideologisation on the growth of an authoritarian (totalitarian) climate in the state. Nevertheless, for this purpose it is also planned to turn to the works of philosophers dedicated to understanding the atmosphere of the 20th century. It is also planned to work with archival and media sources, which in turn requires appropriate methods. So, the foreseeable research will allow both to identify the conditions of the emergence of ideology and to carry out an analysis of ideology from a philosophical point of view.

Keywords: Ideology, Re-ideologisation, Contemporary Russia, Dugin, Shchipkov

Mgr Tomáš Priehradný (visitor)

University of South Bohemia. Department of Philosophy and Religious Sciences
Academic tutor at PUK: dr hab. Jakub Gomuška (IFiS UP)

Vyvrátenie skepticizmu z pozície sémantického externalizmu vo filozofii L. Wittgensteina

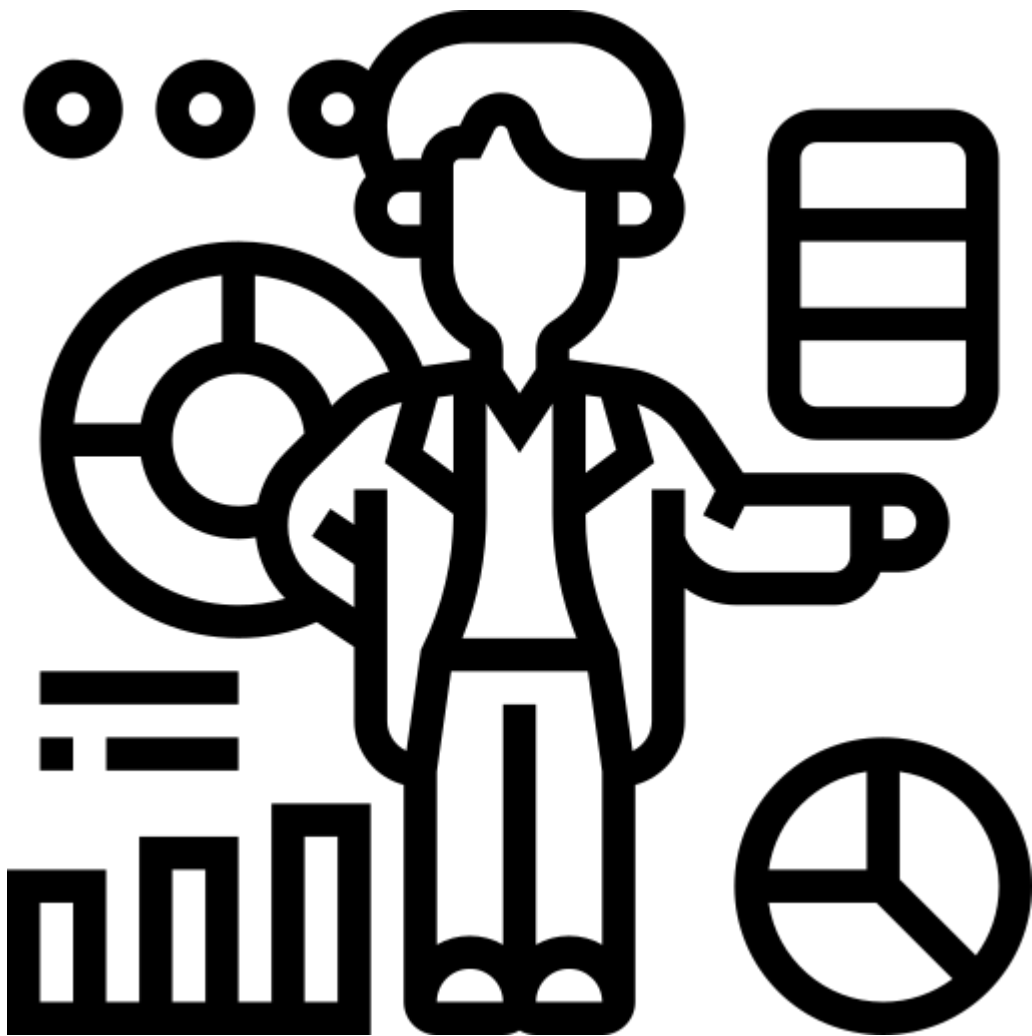
Môj príspevok ukazuje jednu formu možného vyvrátenia epistemologického skepticizmu. Ide o vyvrátenie z pozície sémantického externalizmu. V príspevku ukazujem túto formu argumentácie vo filozofii L. Wittgensteina. Začínam predstavením skeptickej pozície z historického hľadiska (Sextus Empiricus, R. Descartes) až po súčasné výzvy, ako problém „mozog v kadi“ či filozofické problémy, ktoré prináša filmová séria Matrix. Článok E. Gettieria z roku 1963 spochybnil tradičné chápanie poznania ako „odôvodnenej pravdivej viery“. Otázka modernej epistemológie spočíva v ustanovení „garanta“ nášho poznania sveta. Pokiaľ takýto „garant“ neexistuje, výsledkom je pozícia skepticizmu. Takýto „garant“ môže byť ukotvený v subjekte, ktorý svet poznáva a vtedy hovoríme o internalizme. Alebo môžeme hľadať garanciu adekvátnosti nášho poznania v niečom vonkajšom a vtedy hovoríme o externalizme. Iná pozícia je prístup „common sense“ B. Russella a G. E. Moora. Jedna externalistická pozícia nachádza svoj základ v jazyku. Jedná sa o sémantický externalizmus, ktorý presadzovali hlavne H. Putnam a S. Kripke. Putnamova argumentácia začína úvahou o „mozgu v kadi“. Problém vidí v nemožnosti hovoriť o tom, na čo nie som schopný referovať. Realita okolo nás je v istom zmysle konštruovaná jazykom. Svet, ktorý poznám je svet, o ktorom som schopný hovoriť. Poznanie je teda sociálne. Adekvátnosť môjho poznania sveta je ustanovená v jazyku a ten je spoločenský. Všetky tieto témy sú problematizované aj u Wittgensteina. Výrazne to je badateľné v probléme tzv. súkromného jazyka. Poznanie sa odohráva v jazyku. Svet poznávame jazykom zvnútra, nevystupujeme za jazyk. Nie je niečo ako „cogito“, teda mysliaci subjekt, teda nie je nám poznateľný, pretože poznanie sa odohráva už v rámci jazyka, ktorý je predpokladom pre akékoľvek ďalšie poznanie a tak nie sme schopní referovať na samotné myslenie. Garancia poznania tak nevychádza zo subjektu, ale zo sociálneho použitia jazyka. Istota poznania je ukotvená vo forme života, ktorá sa prejavuje v jazykovej hre. Pojem forma života pochádza od nemeckého filozofa O. Spenglera, ktorý týmto pojmom myslel kultúru v najširšom zmysle slova. Preto je komunikácia možná nie na základe jazyka samotného, ale na základe zdieľania kultúry. Wittgenstein hovorí o tzv. pántových propozíciách, ide o propozície, ktoré definujú formu života. Poprieť tieto propozície znamená vystúpiť za jazyk a to nie je možné. Tak by zmizla možnosť komunikácie. Negácia takejto propozície totiž nie je mysliteľná. V príspevku stručne prejdem touto rozsiahlou témou, aby som ukázal, že moderný koncept vyvrátenia skepticizmu pomocou sémantického externalizmu, je možné vo veľkom rozsahu nájsť už vo Wittgensteinových textoch.

The Refutation of Scepticism from the Position of Semantic Externalism in the Philosophy of L. Wittgenstein

My paper shows one possible form of refutation of epistemological scepticism. It is the refutation from the position of semantic externalism. In my paper I show this form of argumentation in the philosophy of L. Wittgenstein. I begin with a presentation of a sceptical position from the historical point of view (Sextus Empiricus, R. Descartes) pending to contemporary challenges such as the problem of brain-in-the-vat or philosophical problems which bears movie serie Matrix. The

article of E. Gettier from 1963 brings question about traditional concept of knowledge as „justified true believe“. The task of current epistemology lies in the constitution of the „garantie“ of our knowledge of external world. If there is no such a „garantie“ the result is the position of scepticism. But this „garantie“ may stand in the subject who is getting to know the world. In this case we are talking about internalism. Or we can find this „garantie“ of adequacy of our knowledge in something external and in this case we are talking about externalism. Different position is common sense approach of B. Russell and G. E. Moore. One of the externalistic positions is based on language. This is the position of semantic externalism that was presented by H. Putnam and S. Kripke. Putnam's argumentation begins by debating the brain-in-the-vat problem. He sees the problem in the impossibility of speaking about things which we can not refer to. The reality around us is in some sense the construct of our language. The world I know is the world I can speak. So, knowledge is social. Adequacy of my knowledge of the external world is based on language and the language is social. All these topics we can find in Wittgenstein, also. We can see it clearly in the problem of private language. Our knowledge is happening in the language. We know the world by language from inside, we can not cross beyond the language. There is no such thing as „cogito“, the thinking subject, because we can not know it, our knowledge is happening within the language that is a condition for any other knowledge and then we are not able to refer to thinking itself. Guarantee of knowledge is thus not based on subject but on the social use of language. Certainty of knowledge lies in the form of life and it is realized in the language game. The concept of form of life has its origin in the German philosopher O. Spengler, who has in mind a culture in the most broader sense, by this concept. This is why communication is possible not by the language alone but by the sharing of the culture. Wittgenstein writes about hinge propositions. These are propositions which define forms of life. To deny these propositions means to go beyond the language and it is not possible. The result is the disappearance of the possibility of communication. That is the negation of such a proposition is unthinkable. In my paper I briefly show this broad topic to present the argument that we can recognize the modern refutation of scepticism by the use of argumentation of semantic externalism already in the work of L. Wittgenstein.

IV
Historia
History

Mgr Tomasz Korban (II)

Academic supervisor: prof. dr hab. Jan Rydel (INoPiA UP)

Academic supervisor: dr hab. Cecylia Leszczyńska (Uniwersytet Warszawski)

Odzyskiwanie złota przez zachodnich aliantów po II wojnie światowej

Jeszcze w trakcie trwania II wojny światowej zachodni alianci: USA, Wielka Brytania i Francja podjęli pierwsze kroki, które miały na celu odzyskanie zrabowanego przez państwa Osi złota. Całość zgromadzonego złota, które miało zostać zwrócone krajom składającym roszczenia określa się mianem puli złota. Komisja Trójstronna, mimo, że miała przeprowadzić restytucję złota, nie była odpowiedzialna za jego gromadzenie, ale za ogłoszenie ostatecznej wielkości puli złota. Zadaniem trzech rządów było prowadzenie negocjacji z odpowiednimi państwami. Odzyskiwanie zajęło bardzo dużo czasu i finalnie zakończyło się w roku... 1998. Na całość puli złota składały się aż 23 pozycje (336 446, 9667 kg czystego złota), co jednak nie stanowiło całości zrabowanego złota. Świadczy to jednak o skali grabieży. Pula była bardziej wirtualna niż realna, ponieważ proces gromadzenia złota i restytucji następowały jednocześnie. W moim wystąpieniu przedstawię okoliczności odzyskiwania złota na wybranych przykładach. Zamierzam odpowiedzieć na pytanie, dlaczego odzyskiwanie trwało tak długo, a także, dlaczego nie udało się odzyskać całego złota. Największą część puli stanowiło tzw. złoto frankfurckie, odnalezione w Kopalni Merkers w Turynгии, przewiezione następnie do Frankfurtu nad Menem. W tym przypadku wyjaśnię, w jaki sposób alianci poradzili sobie z inwentaryzacją odnalezonego złota. Omówię również inne działania, jakie zostały podjęte na terenie okupowanych Niemiec i Austrii, w celu odzyskania złota. Kolejnym zagadnieniem jest złoto dostarczone przez Szwajcarię i inne kraje, które nie wzięły udziału w wojnie. Postawa krajów neutralnych w trakcie wojny jest bardzo interesującym zagadnieniem. Równie ważnym tematem jest ich zróżnicowana postawa po wojnie w zakresie współpracy z zachodnimi aliantami. Część złota udało się odnaleźć w dosyć osobliwy sposób – przez przypadek czy też amatorskie śledztwa, co także omówię. Z drugiej strony, część odnalezonego złota została, z różnych powodów została wyłączona z puli. W ostatniej części wystąpienia wyjaśnię, jaka decyzja została podjęta przez trzy zachodnie rządy w sytuacji, gdy wysokość roszczeń znacznie przewyższała wielkość puli złota.

Recovering of gold by western Allies after World War II

Even during World War II western Allies: USA, UK and France took first steps to recover gold looted by Axis states. All founded gold, which was intended to be returned to claimant countries, refers as gold pool. The Tripartite Commission, although it was to deal with the restitution of monetary gold, wasn't involved in the collection of gold. It was the responsibility of the three governments to procure, all negotiations with the respective states. However, it was the duty of the Commission to announce the total pool of monetary gold. Recovering of gold took much time and finally it was finished in year...1998. Gold pool included as many as 23 positions, (336 446, 9667 kgs of fine gold) which wasn't the total amount of looted gold. However, it shows the scale of the robbing. Gold pool was rather virtual than real. The process of gathering gold and its actual return occurred simultaneously. In my presentation I will show conditions of recovering the gold on selected examples. I am going to answer for question, why collecting the gold lasted so long, and also, why all the gold hadn't been recovered. The largest and most important part of the pool was the so-called Frankfurt gold, founded in Merkers Mine in Thuringia, transported later to

Frankfurt am Main. In this case, I will explain, in which way Allies coped with the inventory of the discovered gold. I will also discuss other actions taken on the territory of occupied Germany and Austria, to recovery gold. Next issue is gold delivered by Switzerland and other countries, which didn't participated in the war. The attitude of neutral countries during war is very interesting topic. An equally important subject is their differing attitudes after the war in terms of cooperation with the western Allies. Part of gold was founded in very peculiar way – by coincidence or amateur investigations. On the another hand, part of gold was excluded from the pool. In the last stage of my presentation, I will explain, what decision was taken by three western governments in situation, when the amount of claims significantly exceeded the size of the gold pool.

Mgr Klaudia Rams (II)

Academic supervisor: prof. dr hab. Mariusz Wołos (IHIA UP)

Szkoła Hotelarska w Krakowie (1932-1939)

W okresie międzywojennym województwo krakowskie uznawane było za jeden z najważniejszych ośrodków recepcji turystycznej Drugiej Rzeczypospolitej. Argumentem umacniającym w powyższym założeniu były walory turystyczne Karpat Zachodnich, częściowo ulokowanych w obrębie wspomnianego obszaru administracyjnego. W okręgu krakowskim turystyka uzdrowiskowo-letniskowa skupiała blisko 85% obrotów krajowego ruchu turystycznego. W zestawieniu z ilością zarejestrowanych uzdrowisk i letnisk, których ogólna liczba wynosiła 457, na obszarze województwa krakowskiego znajdowało się ich 143. Zgodnie z danymi statystycznymi z 1928 r., które zostały zebrane przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Krakowie, frekwencja turystyczna w uzdrowiskach wynosiła 199 791 osób dla całego kraju. Natomiast w Małopolsce gościło 140 055 osób, z czego 104 901 przebywało w uzdrowiskach znajdujących się w województwie krakowskim. Potencjał turystyczny wspomnianego obszaru był zasadniczym bodźcem do podjęcia szerokiego spektrum działań na rzecz zagospodarowania turystycznego południowych regionów Małopolski. Szczególnie istotne znaczenie w tym kontekście przypadło przedsiębiorstwom pensjonatowo-hotelowym, których największe skupiska występowały w miejscowościach uzdrowiskowo-letniskowych. Według danych statystycznych, opracowanych przez Tadeusza Wilgata i zamieszczonych na łamach „Komunikatów Studium Turyzmu Uniwersytetu Jagiellońskiego” z 1939 r. w pracy zatytułowanej *Rozmieszczenie przemysłu pensjonatowo-hotelowego w Polsce*, w regionie karpaccim znajdowała się najbardziej rozbudowana sieć infrastruktury noclegowej. W 21 powiatach, ulokowanych na wspomnianym obszarze, łączna liczba przedsiębiorstw pensjonatowo-hotelarskich wynosiła 2064, co stanowiło 46,3% infrastruktury noclegowej w skali krajowej. Należy uwzględnić, iż w województwie krakowskim do turystyki wypoczynkowej dobrze przystosowanych było 56 na 100 pensjonatów. Pomimo odpowiednio prosperującej infrastruktury noclegowej wciąż zauważalne były braki w zakresie profesjonalnej obsługi hotelowej. Odpowiednio wykształcona kadra pracowników stanowiła natomiast gwarancję podniesienia standardu świadczonych usług. Z inicjatywy krakowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej oraz Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, powołano do życia szkołę hotelarską z siedzibą w Krakowie. Oficjalne otwarcie nastąpiło 3 października 1932 r. Zamysłem powstania szkoły było podjęcie działalności edukacyjnej w zakresie przygotowania pracowników administracyjnych dla hoteli, pensjonatów

oraz burs i szpitali. Ponadto program nauczania miał obejmować organizację kursów i wykładów na temat gastronomii, hotelarstwa i turystyki. Jako punkt odniesienia do założenia wspomnianej placówki edukacyjnej wyznaczono zawodowe szkoły hotelarskie, które prowadziły działalność w takich krajach, jak Austria, Czechosłowacja, Niemcy, Szwajcaria i Francja. Przedmiotem wystąpienia będzie przybliżenie wybranych zagadnień dotyczących działalności Szkoły Hotelarskiej w Krakowie. Wśród wspomnianych aspektów omówione zostaną m.in. kwestie nawiązujące do okoliczności powstania, programu nauczania, staży krajowych i zagranicznych oraz ścieżek zawodowych obranych przez absolwentów szkoły.

Hotel Management School in Krakow (1932-1939)

In the interwar period the Krakowskie Voivodeship was considered one of the most important tourist reception centres of the Second Polish Republic. This assumption was reinforced by the tourist values of the Western Carpathians, partly located within the above-mentioned administrative area. In the Krakow district, spa and holiday tourism concentrated almost 85% of the turnover of the national tourist movement. In comparison with the number of registered spas and summer resorts, which totalled 457, there were 143 of them in the area of the Krakowskie Voivodeship. According to statistical data from 1928 collected by the Chamber of Industry and Commerce in Krakow, tourist attendance in spas amounted to 199,791 for the whole country. In Małopolska, however, 140 055 people visited, 104 901 of whom stayed in health resorts located in the Krakowskie Voivodship. The tourism potential of the area mentioned above was the main incentive to take a wide range of actions aimed at tourism development of the southern regions of Małopolska. Particularly important in this context was the importance of guesthouse and hotel businesses, the largest concentrations of which were in spa and holiday resorts. According to statistical data prepared by Tadeusz Wilgat and published in 1939 in the work entitled "Komunikaty Studium Turyzmu Uniwersytetu Jagiellońskiego" (The distribution of the guesthouse and hotel industry in Poland), the Carpathian region had the most extensive network of accommodation infrastructure. In 21 counties located in the area mentioned, the total number of guesthouse and hotel enterprises amounted to 2064, which accounted for 46.3% of the accommodation infrastructure on the national scale. It should be noted that in the Krakowskie Voivodeship, 56 out of 100 guesthouses were well adapted to leisure tourism. Despite a properly functioning accommodation infrastructure, there were still visible shortcomings in terms of professional hotel services. However, a suitably educated staff was a guarantee of a higher standard of service. On the initiative of the Kraków Chamber of Commerce and Industry and the Ministry of Religious Confessions and Public Enlightenment, a hotel school was set up with its seat in Kraków. The official opening took place on the 3rd October in 1932. The idea behind the school was to educate administrative staff for hotels, boarding houses, dormitories and hospitals. In addition, the educational programme was to include the organisation of courses and lectures on gastronomy, hotel management and tourism. The reference point for the establishment of this educational institution was the professional hotel schools that operated in countries such as Austria, Czechoslovakia, Germany, Switzerland, and France. The presentation will focus on selected aspects of the activities of the hotel school in Krakow. These aspects will include the circumstances of its establishment, its programme, national and international internships and the professional paths taken by its graduates.

Mgr Aneta Bąk (I)

Academic supervisor: prof. dr hab. Marek Wilczyński (IHIA UP)

Auxiliary supervisor: dr Adrian Szopa (IHIA UP)

Kobieta późnego antyku na polu rodzinnym i społecznym (IV-VI wiek)

W swoim wystąpieniu w ramach publicznej sesji sprawozdawczej zamierzam przedstawić mój Indywidualny Plan Badawczy dotyczący tematu „Kobieta późnego antyku na polu rodzinnym i społecznym (IV-VI wiek). Na początku przedstawię główne zagadnienia, które stanowią podstawę moich badań, wraz ze wskazaniem dlaczego podejmowany przeze mnie temat jest istotny z perspektywy dyscypliny historii. Następnie wyjaśnię, które z metod badawczych zamierzam stosować podczas prowadzenia badań i jakie efekty mogą one przynosić w mojej pracy. Omówię ponadto planowaną strukturę pracy, która będzie się składać ze wstępu, sześciu rozdziałów, zakończenia, bibliografii oraz indeksu osobowego. Opiszę także wybrane aspekty harmonogramu pracy, koncentrując się przede wszystkim na wyszczególnieniu miejsc i czasu kwerend, konsultacji naukowych oraz wywiązania się z działań związanych z publikacją artykułów, wystąpieniem konferencyjnym i działaniami popularyzatorskimi, będących zarazem efektem prowadzonych prac badawczych. Podane terminy w tym przypadku są czasem do którego mam zamiar wywiązać się z tych obowiązków. W wystąpieniu krótko poruszone zostaną też kwestie finansowania, jego źródła oraz cele. Na końcu zamierzam przedstawić dotychczasowy postęp prac ze szczególnym uwzględnieniem przeanalizowanych do tej pory źródeł historycznych.

Late Antique Women in the Family and Social Field (4th-6th centuries)

In my speech at public reporting session, I am going to present my Individual Research Plan on the topic „Late Antique Women in the Family and Social Field (4th-6th centuries)”. At the beginning, I would like to show the main issues that form the basis of my research, along with an indication of why this topic is important from the perspective of the discipline of history. Then I will explain which of the research methods I intend to use and what effects they may have in my work. I will also discuss the planned structure of the thesis, which will include: the introduction, six chapters, conclusion, bibliography and a personal index. During speech, I will also describe selected aspects of the work schedule, focusing on specifying the places and times of query, scientific consultations, and the performance of activities related to the publication of articles, conference speeches and popularization activities, which are also the result of research work. The given deadlines are the time by which I intend to fulfill these obligations. The speech will also briefly address the issues of financing, its sources and goals. Finally, I am going to present actual work progress, with particular emphasis on historical sources analyzed so far.

Mgr Jan Gordziejew (I)

Academic supervisor: prof. dr hab. Mariusz Wołos (IHIA UP)

Miasto pogranicza w myśli i świadomości historycznej na przykładzie Grodna (XIX wiek – 1939 rok)

Projekt poświęcony jest próbie ukazania obrazu miasta pogranicza zarówno na płaszczyźnie dyskursu historycznego, jak i w szerszym kontekście miejsca pamięci oraz świadomości

historycznej. Specyfika dziejowa miasta Grodna, jego historyczną wielokulturowość, bogate tradycje historyczne czy też zmiany przynależności państwowej skutkowały odmiennymi interpretacjami i narracjami jego dziejów. Do przedmiotu niniejszych dociekań należy myśl historyczna i świadomość historyczna o przeszłości miasta Grodna. Celem niniejszej pracy jest próba przedstawienia narracji historycznych o przeszłości Grodna ukazujących się w XIX oraz pierwszej połowie XX w. do roku 1939. Pytania wymagające rozwiązania to jakie były kształty refleksji historycznej nad dziejami miasta i świadomości historycznej oraz wyjaśnienie czynników wpływających na ich kreowanie i ich powiązania z nauką, bądź ideologią, a także wpływem ówczesnych zajęć w regionie (np. powstania styczniowego). Zostanie również podjęta próba wyjaśnienia sposobów myślenia o przeszłości miasta różnych podmiotów oraz grup społecznych i ich zestawienia, a także odpowiedzi na pytanie czy można mówić o związku poszczególnych narracji historycznych z identyfikacją krajową lub narodową. Przeanalizowane zostanie również zagadnienie związków przestrzeni miasta z pamięcią kulturową. Głównymi metodami badawczymi są krytyka źródeł, metoda indywidualnych przypadków, metoda komparatystyczna i metoda filologiczna. Ponadto podczas prezentacji zostanie przedstawiona struktura rozprawy ze wstępnym podziałem tematycznym, omówione zostaną poczynione postępy, a także krótko omówiony zostanie Indywidualny Plan Badawczy ze szczególnym uwzględnieniem wstępnego harmonogramu.

A border city in historical thought and historical awareness on the example of Hrodna (19th century - 1939)

The theme of project of this doctoral dissertation is historical thinking and culture of remembrance on the example of the city of Hrodna, both on the plane of historical discourse and in a broader sense. The topic is specific because of the multicultural and multiethnic history of the city belonging to several states in the course of time and which meant that the interpretations of its history have been disparate. In addition, the topics discussed at work are also historical „thought” analyzed on the example of a given city. The time range that will be put under scrutiny in the study are the nineteenth century and the twentieth century up to the outbreak of WWII in 1939. It was precisely this period in Central and Eastern Europe when local national movements were born and developed; after the First World War new states of individual nations appeared. More specifically, my work is devoted to the reflections on history of the city and the historical awareness (historical thinking) relative to Hrodna. It will also analyze which factors influenced the above aspects and revealed how individuals and social groups „showed” the city's past and compared those, sometimes contradictory, versions. I will also attempt to answer the question, whether there was a connection between given versions of history and, for example, national identification. The topic of the relationship between city space and cultural memory will be addressed as well. The main research methods are source criticism, individual cases method, the comparative method and the philological method. In addition, the presentation will present the structure of the dissertation with an initial thematic breakdown, discuss the progress made, and briefly discuss the Individual Research Plan with particular emphasis on the initial schedule.

Mgr Anna Gucwa (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Halina Dudała (IHIA UP)

Idea archiwów historycznych a działalność Śląskiego Centralnego Archiwum Ewangelickiego we Wrocławiu (1934-1945)

Planowane badanie koncentruje się na rzadko podejmowanych pracach badawczych nad działalnością historycznych archiwów konfesyjnych w XX wieku. Badane zjawisko zostanie przeanalizowane w szerszym kontekście, jakim jest sama idea archiwów historycznych, która również nie była dotychczas szeroko omawiana w polskim dyskursie naukowym. Celem mojego projektu badawczego jest przedstawienie wspomnianej idei znajdującej swoje odzwierciedlenie w instytucji Śląskiego Centralnego Archiwum Ewangelickiego we Wrocławiu, funkcjonującego w pierwszej połowie XX wieku. Opis działalności tej instytucji będzie stanowił w planowanej pracy studium przypadku. Badania będą obejmowały przede wszystkim lata 1934–1945, czyli okres funkcjonowania Archiwum, lecz z pewnością zakres ten zostanie poszerzony celem określenia tła historycznego i politycznego niektórych wydarzeń, a także wynikał będzie z lat działalności innych centralnych archiwów konfesyjnych poddanych analizie porównawczej. Przede wszystkim będą to archiwa ewangelickie, kościołów chrześcijańskich (w tym archiwa świeckiej administracji kościelnej, zakonów i zgromadzeń zakonnych) oraz żydowskich gmin wyznaniowych. W monografii stanowiącej końcowy efekt planowanego badania przewidziane jest również szczegółowe omówienie ustroju i organizacji Kościoła ewangelickiego w Niemczech w pierwszej połowie XX wieku a także określenie podstaw prawnych funkcjonowania archiwów (państwowych i prywatnych) w III Rzeszy. Równie istotną częścią rozprawy będzie określenie roli Centralnego Śląskiego Archiwum Ewangelickiego i Biblioteki Centralnej w historii i kulturze śląskich i niemieckich ewangelików. W badaniu wykorzystane zostaną przede wszystkim bezpośrednio i pośrednio metody ustalania faktów, metoda historyczno-ustrojowa, komparatystyczna oraz metody ilościowe. Uzupełniający charakter będzie miało wykorzystanie metody biograficznej. Planowane badanie ma wzbogacić polską literaturę naukową dotyczącą archiwów, w tym zwłaszcza wyznaniowych i pobudzić dyskurs naukowy w zakresie centralizacji archiwaliów. Ponadto w pracy opisany zostanie dotychczas nieznany nikomu szerzej Instytut im. Johanna Hessa działający pod auspicjami Archiwum oraz równie nieznana historia działalności Śląskiego Ewangelickiego Związku Prasowego, którego przewodniczącym był dyrektor Śląskiego Centralnego Archiwum Ewangelickiego we Wrocławiu, Walter Schwarz. Planowana rozprawa będzie miała formę maszynopisu monografii naukowej składającej się z pięciu rozdziałów. Pierwszy będzie dotyczył samej idei archiwów historycznych – jej genezy i rozwoju oraz będzie stanowił przegląd wybranych archiwów historycznych w Europie. W drugim rozdziale przedstawione zostaną wybrane archiwa Kościoła ewangelickiego w III Rzeszy, po czym następane trzy rozdziały dysertacji poświęcone zostaną samemu Śląskiemu Centralnemu Archiwum Ewangelickiemu we Wrocławiu i instytucjom działającym pod jego auspicjami lub ściśle z nim współpracującym. Harmonogram pracy nad rozprawą przewiduje w pierwszej kolejności kluczową kwerendę w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, gdzie znajduje się większość materiałów archiwalnych dotyczących Śląskiego Centralnego Archiwum Ewangelickiego. Następnie planowana jest kwerenda w bibliotece Uniwersyteckiej we Wrocławiu oraz w archiwum przy Kościele Pokoju w Świdnicy. Po wykonanych badaniach nastąpi wstępna analiza zgromadzonych materiałów, po czym przeprowadzone zostaną kolejne kwerendy, tym razem

zagraniczne: pierwsza w Fundacji dla Historii Śląska w Würzburgu, druga w Centralnym Archiwum Ewangelickim w Berlinie oraz Tajnym Archiwum Państwowym Fundacji Pruskiego Dziedzictwa Kulturowego w Berlinie. Kwerendy krajowe prawdopodobnie będą finansowane z funduszu Szkoły Doktorskiej, natomiast wyjazdy zagraniczne z zewnętrznych źródeł (stypendium Polskiej Misji Historycznej w Würzburgu oraz stypendium Fundacji Lanckorońskich i Fundacji z Brzezia Lanckorońskich). Obecnie prace badawcze są na etapie przeglądu dostępnej literatury oraz analizowania danych zdobytych w wyniku pierwszej kwerendy w Archiwum Państwowym we Wrocławiu. Dotychczas złożono trzy wnioski o finansowanie wybranych zadań badawczych do wyżej wymienionych instytucji oraz wytypowano jednostki, będące przedmiotem najbliższych kwerend (około 160 sztuk).

The idea of historical archives and the activity of the Silesian Central Evangelical Archives in Wrocław (1934-1945)

The planned research focuses on rarely undertaken research work on the activity of historical confessional archives in the 20th century. The studied phenomenon will be analyzed in a broader context, which is the idea of historical archives, which has also not been widely discussed in the Polish scientific discourse so far. The aim of my research project is to present the above-mentioned idea, which is reflected in the institution of the Silesian Central Evangelical Archives in Wrocław, functioning in the first half of the 20th century. The description of the activities of this institution will constitute the case study in the planned work. The research will mainly cover the years 1934–1945, that is the period of the Archive's operation, but this scope will certainly be expanded in order to define the historical and political background of some events, and will also result from the years of operation of other central confessional archives subject to comparative analysis. First of all, they will be the archives of Evangelical, Christian churches (including the archives of secular church administration, orders and religious congregations) and Jewish religious communities. The monograph, which will be the final result of the planned study, will also contain a detailed overview of the system and organization of the Evangelical Church in Germany in the first half of the 20th century, as well as the legal basis for the functioning of archives (state and private) in the Third Reich. An equally important part of the dissertation will be the definition of the role of the Central Silesian Evangelical Archives and the Central Library in the history and culture of Silesian and German Evangelicals. The research will mainly use direct and indirect methods of establishing facts, the historical and political method, comparative method and quantitative methods. Complementary will be the use of the biographical method. The planned research is to enrich Polish scientific literature on archives, especially religious ones, and to stimulate the scientific discourse on the centralization of archives. In addition, the work will describe the previously unknown to anyone Institute of Johann Hess operating under the auspices of the Archive and the equally unknown history of the activities of the Silesian Evangelical Press Union, chaired by Walter Schwarz, the director of the Silesian Central Evangelical Archives in Wrocław. The planned dissertation will be in the form of a typescript of a scientific monograph consisting of five chapters. The first will concern the very idea of historical archives - its origins and development, and will provide an overview of selected historical archives in Europe. In the second chapter, selected archives of the Evangelical Church in the Third Reich will be presented, then the next three chapters of the dissertation will be devoted to the Silesian Central Evangelical Archive in Wrocław itself and to institutions operating under its auspices or closely cooperating with it. The schedule of work on the dissertation provides, in the first place,

a key search query at the State Archives in Wrocław, where most of the archival materials concerning the Silesian Central Evangelical Archives are kept. Then, a search is planned in the University library in Wrocław and in the archives at the Church of Peace in Świdnica. After the research, a preliminary analysis of the collected materials will take place, and then further research will be carried out, this time foreign: the first at the Foundation for the History of Silesia in Würzburg, the second at the Central Evangelical Archives in Berlin and the Secret State Archives of the Foundation of Prussian Cultural Heritage in Berlin. Domestic inquiries will probably be financed from the Doctoral School fund, while trips abroad from external sources (a scholarship from the Polish Historical Mission in Würzburg and a scholarship from the Lanckoroński Foundation). Currently, research work is at the stage of reviewing the available literature and analyzing the data obtained as a result of the first query at the State Archives in Wrocław. So far, three applications for funding of selected research tasks have been submitted to the above-mentioned institutions and units that are the subject of the next queries (approximately 160) have been selected.

Mgr Agnieszka Mikulska (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Małgorzata Świder (IHiA UP)

Aktywność *Bündnis 90/Die Grünen* w Bundestagu XIII-XV kadencji (1994-2005)

W przygotowywanej pracy zbadana zostanie aktywność niemieckiej Partii Zielonych (*Bündnis 90/Die Grünen*) w Bundestagu XIII-XV kadencji (1994-2005). Z punktu widzenia partii to okres niezwykle istotny, bowiem XIII kadencja była pierwszą w której Zieloni funkcjonowali w Bundestagu jako zjednoczona partia, a w XIV i XV kadencji byli partią współodpowiedzialną za politykę RFN. Ich aktywność na forum Bundestagu była wypadkową dotychczasowych doświadczeń działalności partii, a także możliwości jakie dawało zasiadanie w Bundestagu. Ukazane zostaną konteksty historyczne, działania jakie partia ta podjęła na forum Bundestagu, a także aktywność parlamentarna partii *Die Grünen* ze szczególnym naciskiem na problem energii atomowej i zmian klimatycznych. Zbadany zostanie fenomen partii Zielonych: od korzeni, jako ruchu ekologicznego i pacyfistycznego, przez powstanie partii Zielonych w Republice Federalnej Niemiec i Niemieckiej Republice Demokratycznej, poprzez ich zjednoczenie i aktywność parlamentarną w czasie XIII-XV kadencji. Głównym celem pracy jest prześledzenie przejawów aktywności parlamentarnej Zielonych w Bundestagu XIII, XIV i XV kadencji. Uwaga zostanie zwrócona na aktywność plenarną frakcji Zielonych, zaangażowanie posłów w gremiach i komisjach Bundestagu, a także interpelacje poselskie. W pracy dokonana zostanie analiza frakcji Zielonych w Bundestagu w latach 1994 – 2005, ze szczególnym uwzględnieniem kierownictwa, posłów (wiek, struktura płci, wykształcenie) i ich aktywności na forum Bundestagu. Istotnym elementem będzie pokazanie, jak Zieloni zmienili się z ekologicznego ruchu protestu w partię polityczną, podejmując szereg działań i tematów, będących w centrum zainteresowania społecznego. Wśród najważniejszych tematów, które zostaną zbadane będą casusy energii atomowej i zmian klimatycznych. Stosunek Partii Zielonych do tych problemów będzie zauważony po dogłębnym zbadaniu ich udziału w debatach parlamentarnych i treści wystosowanych interpelacji poselskich. Analiza powstania, rozwoju i funkcjonowania niemieckiej partii Zielonych jest okazją do odpowiedzi na pytanie, jak zmieniła się aktywność Partii Zielonych i jakie czynniki ją uwarunkowały? Podstawową metodą zastosowaną w pracy będzie

analiza źródeł historycznych, a narracja prowadzona będzie w sposób diachroniczny. Omawiane aspekty przedstawione zostaną w układzie tematycznym (problemowym) w porządku chronologicznym, z wykorzystaniem metody opisowo-analitycznej (analiza dokumentów oraz wypowiedzi). W pracy będzie wykorzystana również metoda porównawcza. Zestawiony zostanie rozwój i funkcjonowanie Partii Zielonych we Wschodnich i Zachodnich Niemczech, a także działalność Partii Zielonych w trzech badanych kadencjach Bundestagu. Z uwagi na tematykę i zakres badań, które wykraczają poza metodologię historii, wykorzystane zostaną również metody badawcze stosowane w naukach społecznych. Analiza aktów normatywnych i systemu politycznego Niemiec dokonana zostanie za pomocą analizy instytucjonalno-prawnej. Przy badaniu zachowań i osobowości poszczególnych polityków wykorzystane zostaną elementy metody behawioralnej. Niezbędne będzie wykorzystanie elementów metody statystycznej, a także analizy zawartości mediów, w tym wypadku będzie to prasa i biuletyny partyjne. Doświadczenia organizacyjne i polityczne Zielonych ze wschodu i z zachodu stanowią istotne wprowadzenie do rozważań zarówno na temat współczesnej partii Die Grünen oraz jej działalności, jak i aktywności parlamentarnej Partii Zielonych w Bundestagu XIII-XV kadencji (1994 – 2005), który nie był w Polsce przedmiotem pogłębionych badań ani z zakresu nauk historycznych, ani politologicznych. Niniejsza projekt ma szansę wypełnić tę lukę.

Activity of the *Bündnis 90/Die Grünen* in the Bundestag during the 13th-15th parliamentary terms (1994-2005)

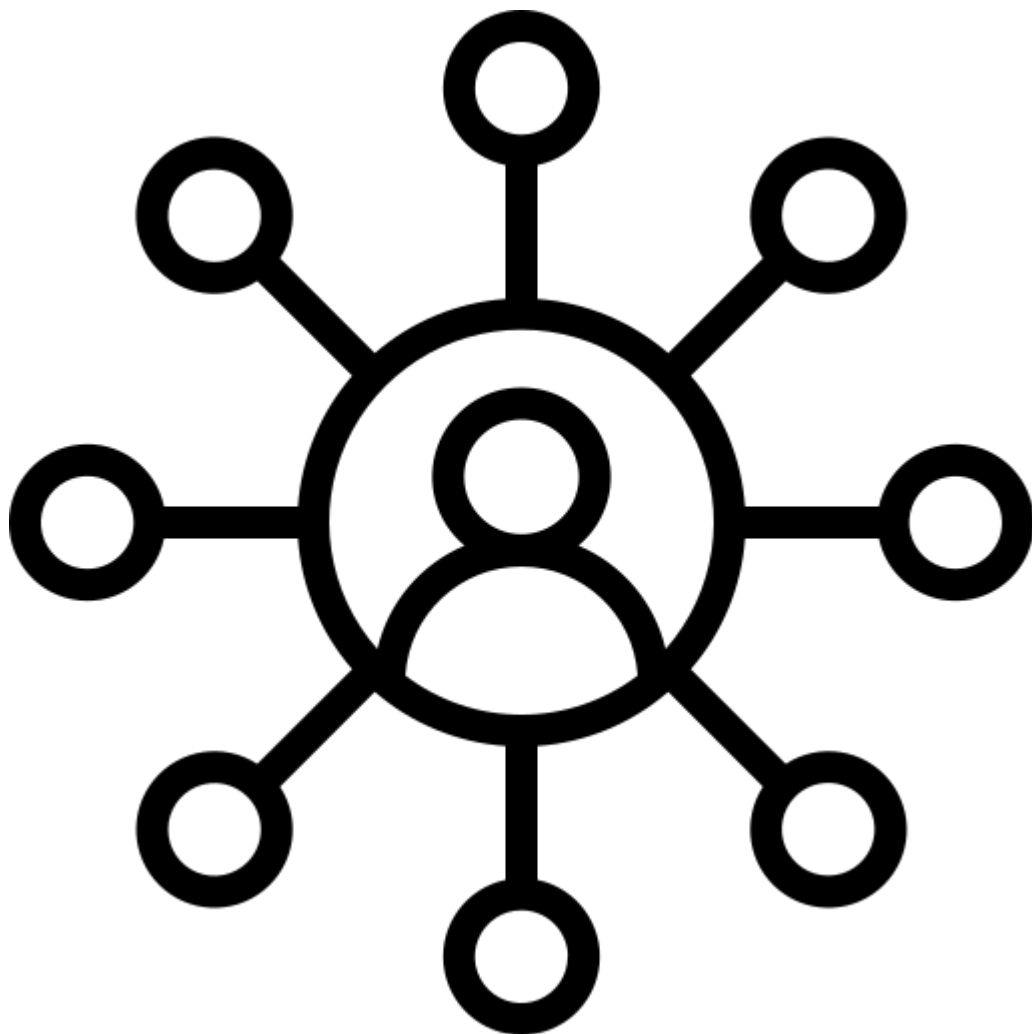
This paper will examine the activity of the German Green Party (Bündnis 90/Die Grünen) in the Bundestag in the 13th-15th parliamentary term (1994-2005). From the party's point of view this is an extremely important period, since the 13th parliamentary term was the first in which the Greens functioned as a united party in the Bundestag, while in the 14th and 15th parliamentary terms they were a party jointly responsible for German politics. Their activity in the Bundestag was a result of the party's previous experience and the opportunities afforded by being a member of the Bundestag. Presented will be the historical context, the activities of the party in the Bundestag and the parliamentary activities of Die Grünen, with particular emphasis on nuclear energy and climate change. The phenomenon of the Green party will be examined: from its roots as an ecological and pacifist movement, through the establishment of the Green party in the Federal Republic of Germany and the German Democratic Republic, to its unification and parliamentary activity during the 13th-15th parliamentary terms. The main objective of this paper is to trace the parliamentary activity of the Greens in the Bundestag during the 13th, 14th and 15th parliamentary terms. Attention will be paid to the plenary activity of the Green Group, the involvement of Members in Bundestag bodies and committees, as well as parliamentary questions. The paper will analyse the Greens in the Bundestag between 1994 and 2005, paying particular attention to the leadership, the Members of Parliament (age, gender structure, education) and their activities in the Bundestag. An important element will be to show how the Greens transformed from an environmental protest movement into a political party, taking up a range of activities and topics of public interest. Among the most important topics to be examined will be the cases of nuclear energy and climate change. The attitude of the Green Party towards these issues will be noted after an in-depth examination of their participation in parliamentary debates and the content of parliamentary questions issued. The analysis of the emergence, development and functioning of the German Green Party is an opportunity to answer the question: how has Green Party activity changed and what factors have determined it? The

primary method used in this paper will be the analysis of historical sources, and the narrative will be conducted in a diachronic manner. The discussed aspects will be presented in thematic (problematic) order, in chronological order, using the descriptive-analytical method (analysis of documents and statements). A comparative method will also be used in the work. It will compare the development and functioning of the Green Party in East and West Germany, as well as the activities of the Green Party in the three parliamentary terms under review. Due to the subject matter and scope of the research, which goes beyond the methodology of history, research methods from the social sciences will also be used. The normative acts and the German political system will be analysed using institutional and legal analysis. Elements of the behavioural method will be used to study the behaviour and personality of individual politicians. It will be necessary to use elements of the statistical method as well as media content analysis, in this case the press and party newsletters. The organisational and political experience of the Greens in the East and in the West is an important introduction to consider both the contemporary party Die Grünen and its activities, as well as the parliamentary activity of the Green Party in the Bundestag of the thirteenth and fifteenth parliamentary terms (1994 - 2005), which has not been the subject of in-depth research in Poland in either historical or political science. This project has the potential to fill this gap.

V

Sztuki plastyczne

Fine Arts

Mgr Lidia Krawczyk (II)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Małgorzata Niespodziana-Rados (IGiW UP)

Auxiliary supervisor: dr Małgorzata Markiewicz (ISM UP)

Maskarady

Pytania, które stawiam w moim projekcie badawczo-artystycznym "Maskarady" oscylują wokół zagadnień dystrybucji zdjęć, które robimy same sobie przy użyciu narzędzi cyfrowych, w celu ich dalszego udostępnienia w mediach społecznościowych. Szukam odpowiedzi na pytania o to, w jaki sposób i do czego fotografia społecznościowa jest wykorzystywana. Przyglądam się systemom komunikacji, w obszarze których funkcjonują wizualne idee "ja" oraz techniki wytwarzania siebie. Mając na względzie ilość tworzonych i udostępnianych fotografii, idąc tropem Nicholasa Mirzoeffa, Nathana Jurgensona, Mckenzie Wark czy Claire Raymond, stawiam tezę, że to przestrzeń wirtualna staje się miejscem, w którym rozgrywa się historyczne i specyficzne dla naszej globalnej architektury cyfrowej tworzenie społecznego "ja", cyfrowej kohorty. W moim projekcie, przy użyciu metod art-based research, zgłębiam mechaniki współczesnej kultury wizualnej, w której komunikujemy się za pośrednictwem naszej codziennej praktyki obrazowej. Inspirując się badaniami Shoshany Zuboff, Tristana Harrisa czy Cathy O'Neil i Benjaminą N. Brattona, przyglądam się także działaniu systemów władzy oraz metodom wykorzystywanym przez tych, którzy tę kontrolę sprawują w imię kapitalistycznego imperatywu ciągłej akumulacji. W momencie, gdy nasze codzienne doświadczenia okazały się kolejnym źródłem naturalnego surowca poddawanego monetyzacji przez cyfrowych architektów (będących równocześnie właścicielami instytucji najintensywniej czerpiącymi korzyści finansowe z naszego cyfrowego uczestnictwa w ich produktach opartych na imperatywie maksymalizacji zaangażowania), prywatność przestaje być wyłącznie naszą, stając się tym samym elementem o wiele większej społecznej gry, której celem jest kolekcjonowanie i gromadzenie nieskończonej ilości trofeów. W ramach tak zdefiniowanej przestrzeni obraz stał się produktem ubocznym komunikacji, a postrzegany świat potencjalnym statusem. Ekonomia "wzrościzmu" (pojęcie ukute przez Kacpra Pobłockiego na potrzeby uchwycenia głównego modelu kapitalizowania coraz większej ilości dóbr) także w sferze naszych wizualnych reprezentacji wymusza na nas akcentowanie naszej gotowości, obecności, widzialności, ciągłego uczestnictwa. Kontrola jest prowadzona obustronnie, jesteśmy równocześnie pod nadzorem, ale sami również stajemy się strażnikami poprawności naszej cyfrowej obecności. Metafora więzienia Jeremego Benthama sprawdza się i w tym przypadku z tą różnicą, że obserwatorami są algorytmy, skrupulatnie gromadzące nasze dane, które ich projektanci zamieniają w szlachetny kruszec (behavioral data) dystrybuowany dalej innym podmiotom bądź wykorzystywany w ramach własnych korzyści ekonomii uwagi wyścigowi po uwagę, maksymalizując nasz czas spędzania na nieustanny skrolowaniu. Władca spojrzenia nie jest już ograniczony granicami narodowymi, nie służy projektowaniu przydatnego władzy politycznej człowieka na wzór dominujących ideologii, nie używa terroru ani inżynierii dusz. W zamian dostajemy przyjemny kontent, który pozornie dostarcza nam tego, co chcemy, a tak naprawdę zmienia naszą ideę przyjaźni, tworzenia społecznych relacji oraz demokracji. To, co mnie najbardziej ciekawi w ramach moich badań to to, czy jesteśmy w stanie zwizualizować skalę współczesnego zawłaszczania tego, co uznajemy za intymne, prywatne? Czy możemy zauważyć to, co niewidoczne, a co kieruje naszym codziennym

doświadczeniem? Oraz czy Asystent Google jest w stanie zapewnić nam taką opiekę, która nas usatysfakcjonuje?

Masquerades

The questions I raise in my research art project untitled 'Masquerades' fluctuate around the issues of distributing the photos we take of ourselves using digital tools, in order to share them further on social media. I am looking for answers to questions about how and what social photography is used for. I look at the systems of communication within which visual ideas and techniques of self production operate. Given the volume of photographs created and shared, following the research of Nicholas Mirzoeff, Nathan Jurgenson, Mckenzie Wark and Claire Raymond I argue that virtual space becomes the site where the historical and specific creation of the social self, the digital cohort, is played out in our global digital architecture. In my project, using art-based research methods, I explore the mechanics of contemporary visual culture in which we communicate through our everyday pictorial practice. Inspired by the research of Shoshana Zuboff, Tristan Harris or Cathy O'Neil and Benjamin N. Bratton, I also look at the operation of systems of power and the methods used by those who exercise this control in the name of the capitalist imperative of continuous accumulation. As our everyday experiences turn out to be another source of natural raw material monetized by digital architects (who are also the owners of the institutions that most intensively benefit financially from our digital participation in their products based on the imperative of maximizing engagement and attention). Privacy is no longer exclusively ours, becoming part of a much larger social game that aims to collect and accumulate endless trophies. Within the space thus defined, the image has become a by-product of communication and the perceived world a potential status. The economy of accumulation also in the sphere of our visual representations forces us to emphasise our availability, our presence, our visibility, our constant attendance. The control is mutual, we are simultaneously under surveillance, but we ourselves also become the guardians of the correctness of our digital presence. Jeremy Bentham's prison metaphor works here as well, the difference being that the observers are algorithms, meticulously collecting our data, which their designers turn into precious raw material (behavioural data) to be further distributed to others or used for their own benefit of the race for attention, maximising our time spent on constant scrolling. The master of the gaze is no longer constrained by national boundaries, no longer serves to project useful political power onto people along the lines of dominant ideologies, no longer uses terror or soul engineering. Instead, we get enjoyable content that pretends to deliver what we want, but actually changes our ideas of friendship, the formation of social relationships and at the end the idea of democracy. What I am most curious about within my research is whether we can visualise the scale of the contemporary appropriation of what we consider intimate, private. Can we notice the invisible that guides our everyday experience? And is the Google Assistant capable of providing us with the kind of care that satisfies us?

Tanatoarchitektura / Ćwiczenia w śmiertelności

Projekt "Tanatoarchitektura. Ćwiczenia w śmiertelności" podejmuje refleksję nad wpływem architektury, jej materialnej i przestrzennej organizacji, na ciało oraz emocje towarzyszące w procesie umierania za pomocą badań artystycznych. Badania te realizowane są poprzez pracę artystyczną i prowadzone w odniesieniu do innych dyscyplin naukowych, takich jak socjologia, antropologia, teoria architektury, proksemika czy tanatologia. Fenomenologiczna refleksja nad przestrzenią umierania wiąże się z przepracowywaniem skutków dominacji wzroku w percepcji śmierci. To, gdzie umieramy jest istotną częścią tego jak umieramy. Pomimo tego faktu architektura miejsc związanych ze śmiercią wydaje się być raczej układem przestrzennym nieadekwatnym do emocji towarzyszących momentowi odejścia. Wyniki badań naukowych w obszarze proksemiki udowadniają, że otaczająca nas architektura wraz z jej obiektami może wpływać na wzmacnianie lub tłumienie emocji u człowieka. Psychologia architektury wskazuje, że rodzaj użytych materiałów, rytm, kolor, oświetlenie decydują o naszym nastawieniu do konkretnej przestrzeni. Percepcja przestrzeni, doznania zapachowe, dźwiękowe i dotykowe (temperatura, wilgotność, ruch powietrza) decydują o naszym komforcie oraz wpływają na przestrzenne i cielesne zaangażowanie. Przytoczone wyniki badań naukowych mogą stanowić podstawę do poszerzonych badań nad kwestią oddziaływania architektury związanej z procesem umierania na ciało, zmysły i uczucia. Problematyka śmierci oraz przestrzeni jej dedykowanej jest zagadnieniem uniwersalnym, wymagającym widzialności. Brak wystarczającej analizy zwłaszcza w kontekście badań artystycznych otwiera szerokie pole dla działań artystycznych. Projekt realizowany w obszarze sztuki, która posiada zdolność do translacji struktury doświadczenia na uniwersalnie komunikowalną rzeczywistość artystyczną (Susanne.K. Langer), podejmuje próbę podniesienia jakości rozumienia świata, w którym uczestniczymy, a w dalszej perspektywie wpływu na niego. Hipoteza wstępna zakłada, że badania artystyczne oraz sztuka są rodzajem dyskursu poszerzającego naszą wiedzę oraz rozwijającego antropologiczną refleksję nad wpływem architektury, jej materialnej i przestrzennej organizacji na emocje związane z przeżywaniem śmierci. Szczegółowe hipotezy badawcze zostaną sformułowane na podstawie badań empirycznych i artystycznych oraz w trakcie pracy nad realizacją artystyczną. Pojęcia, koncepcje oraz metodologie zostaną dobrane pod kątem przydatności eksplikacyjnej określonych zjawisk oraz możliwości skonfrontowania ich z metodologią badań artystycznych; proces badawczy i artystyczny cechować zatem będzie interdyscyplinarność. Niektóre z metod wdrożonych przeze mnie do projektu to: kwerenda bibliograficzna, praca z materiałami archiwalnymi / analiza obrazów znalezionych; obrazowanie konceptualne idei (rysunek, obraz cyfrowy, komentarz wizualny) i ich analiza - stworzenie wizualnych baz danych; antropologia obrazu/socjologia wizualna - wywiad - badania jakościowe, badania terenowe - dokumentacja fotograficzna i wideo, wizualne studium przedmiotu i otoczenia oraz analiza gestów, aspektów związanych z ludzkim ciałem w przestrzeni; imitacja jako metoda pozwalająca na symplifikację czynności, pogłębiającą analizę oraz uwrażliwienie.

Tanatoarchitecture / Rehearsing to mortality

The project „Tanatoarchitecture. Rehearsing to mortality” reflects on the influence of architecture, its material and spatial organisation, on the body in the process of dying through artistic research. The research happens through artistic work and is done in relation to other studies like sociology, theory of architecture, proxemics or thanatology. Phenomenological reflection on the space surrounding the process of dying stems from dealing with the effects of the domination of sight in the perception of death. With the development of medicine at the turn of the 19th and 20th centuries, the process of dying was moved from houses and apartments to hospital rooms. The pattern of dying also changed. “Traditional death” had been replaced by the “modern death” – a model in which the very process of dying has been pushed out of the collective consciousness and thrust beyond the field of visibility. An essential part of how we die is where we die. However, the architecture of the places associated with death seems to follow a spatial arrangement completely detached from emotions accompanying the crucial moment of departure. The results of scientific research in the area of proxemics prove that the surrounding architecture and its elements can strengthen or suppress emotions in humans. The psychology of architecture shows that the type of materials used, rhythm, spatial order, color and lighting co-create our attitude toward a specific space. The perception of space, sound, smell and tactile sensations (temperature, humidity, air flow) determine how comfortable we feel and affect our spatial and bodily involvement. The mentioned research results may constitute the basis for extended research on the impact architecture has on the body, senses and feelings in the process of dying. The matter of death and the space dedicated to it is a universal issue that requires visibility. A project carried out in the field of art, which has the ability to translate the structure of experience into a universally communicable reality, can increase the quality of understanding of the world in which we participate and, in the long run, improve it. The lack of sufficient analyses, especially in the context of artistic research, opens up a wide field for artistic activities. The cognitive value as well as novelty of the proposed project should be seen primarily in the interdisciplinary nature of the subject of research and the artistic-research approach to the research problem. The issue of research in artistic practice is a critically important direction in the development of the latest art. The main hypothesis of my project states that artistic research as well as art is a type of discourse expanding our knowledge and developing anthropological reflection on the influence of architecture, its material and spatial organization on emotions related to the experience of death. Detailed research hypotheses will be formulated on the basis of empirical as well as artistic research and in the course of the work on the artistic implementation. Ideas, concepts and methodologies will be selected in terms of the explanatory usefulness of specific phenomena and the possibility of confronting them with the methodology of artistic research; the research and artistic process will therefore be interdisciplinary. Some of the methods implemented to the project include bibliographic query - working with archival materials, analysis of found images ; conceptual imaging of the ideas (drawing, digital image, visual commentary) and creation of visual databases; visual sociology - interview (qualitative research), field-work (photo and video documentation), visual study of the subject and surroundings, as well as the analysis of gestures related to the human body in a space; imitation as a method that allows for the simplification of activities, in-depth analysis and sensitization.

Mgr Betina Bożek (II)

Academic supervisor: dr hab. prof UP Agnieszka Łukaszewska (IGiW UP)

Auxiliary supervisor: dr Wioletta Sowa (ISM UP)

Codex. Badanie interdyscyplinarności i intermedialności w autorskim filmie animowanym - geneza, rozwój i wpływ na odbiorców

Mój projekt badawczy dotyczy zagadnienia interdyscyplinarności i intermedialności w autorskim filmie animowanym. Podczas prezentacji pragnę głównie skupić się na pojęciu interdyscyplinarności i intermedialności w kontekście filmu animowanego. Kultura współczesna jest w dużym stopniu kształtowana przez media audiowizualne. Dzieje się tak z wielu powodów. Jednym z nich jest to, że audiowizualne doświadczenie kulturowe zostało uprzywilejowane w stosunku do przekazu werbalnego. Uczestnicy kultury współczesnej nastawieni są na scalanie informacji audialnych i wizualnych w jedną znaczeniową całość. Rozwój techniki zmierza w kierunku audiowizualności, która stała się podstawową cechą multimedialnych systemów komputerowych, opartych na dźwięku i obrazie cyfrowym. Próbując wskazać początek interdyscyplinarności i intermedialności w filmie animowanym, często myśli się o czasach współczesnych, jednak warto prześledzić historię animacji od początku, aby doszukać się źródeł tych dwóch pojęć w obszarze animacji. Animacja jako dziedzina sztuki nie zawsze była interdyscyplinarna – na początku funkcjonował sam obraz, później zaczęły pojawiać się plansze z tekstem, wyjaśniające narrację filmów, później filmy zaczęły być udźwiękawiane – pierwszy udźwiękowiony – Steamboat Wille z 1928 roku produkcji Disneya. Intermedialność pojawiła się w filmie animowanym w podobnym okresie. Pomimo tego, że trudno jest wskazać początki pojawienia się intermedialności w filmie animowanym, amerykańscy i europejscy animatorzy tworzyli pierwsze intermedialne animacje w latach 20. i 30. XX wieku. Animacja o charakterze intermedialnym w znaczący sposób dała twórcom możliwość eksperymentowania i wykorzystywania umiejętności animacyjnych na szerszą skalę. Intermedialność w filmie animowanym połączyła sztukę abstrakcyjną i technologię w celu wyrażania złożoności i różnorodności otaczającego świata. Znane i często wykorzystywane przez twórców na przestrzeni wieków typy i techniki filmu animowanego to ręcznie rysowany film animowany, rotoskopia, animacja wycinankowa, animacja rysowana bezpośrednio na taśmie filmowej, animacja lalkowa bądź animacja obiektu, animacja komputerowa (2D oraz 3D) czy pikselacja. Jak widać twórcy filmowi posiadają szeroką paletę technik animacji, z której mogą korzystać. Na przestrzeni dekad artyści coraz częściej sięgali po kilka technik jednocześnie, mieszając je ze sobą i eksperymentując. W obecnych czasach, a więc mam na myśli okres pomiędzy początkiem a środkiem XXI wieku, granice między różnymi technikami stają się coraz bardziej rozmyte. Wynika to głównie z coraz szerszego zastosowania technologii cyfrowych w produkcji filmowej. Dlatego w niektórych przypadkach wręcz niemożliwym jest odróżnienie animacji lalkowej od animacji komputerowej, ponieważ postprodukcja obrazu jest przetwarzana cyfrowo w takim stopniu, że finalnie w filmie dominuje animacja komputerowa. Granice między live action a filmem animowanym są również coraz bardziej zamazane, ponieważ filmowanie na żywo jest często mieszane z animacją. Elementy animacji i obrazów generowanych komputerowo można znaleźć w prawie każdej większej produkcji. Zmieniło się również rozumienie samego pojęcia animacji na przestrzeni wieków. Dlatego oprócz postępu technologicznego, terminologia, którą posługuje się film animowany również powinna przejść znaczące zmiany. W miarę jak dziedzina filmu

nieustannie się rozszerza, tak rola elementów animowanych w innych rodzajach filmów stale rośnie. Animacja dosłownie przejmując większość nowoczesnych mediów elektronicznych, dlatego wydaje się właściwe zasugerować, że termin „animacja” należy ponownie zastosować do wszystkich ruchomych obrazów. Być może jasne powinno się stać to, że w dobie szybkiego postępu technologicznego tradycyjny podział zjawisk filmowych na kino akcji na żywo i film animowany, a także dawna klasyfikacja technik animacji, stał się przestarzały.

Codex. Research on interdisciplinarity and intermediality in animated film - genesis, development and impact on the audience

My research project concerns the issues of interdisciplinarity and intermediality in my own animated film. During the presentation, I would like to focus on the notion of interdisciplinarity and intermediality in the context of animated film. Culture is a contemporary visualization of an insult by audio media. This is for many reasons. One is that audiovisual cultural experiences apply to voice-over messages. Contemporary cultures are focused on auditory information of participants and visual information on all semantic whole. The development of technology is moving towards the audiovisual that has become introducing multimedia functions of computer systems, launching sound and digital image. When trying to indicate the beginning of interdisciplinarity and intermediality in an animated film, one thinks about the contemporaries, but it is worth tracing the times of the beginning to find the sources of these two concepts in the contemporary scope. Animation as a field of art was not always interdisciplinary - at the beginning, the image itself functioned, later plans with text began to appear explaining the film narrative, then the films began to be soundtrack - first with sound - Disney's Steamboat Willie from 1928. Intermedia provides in an animated film in the period. Despite the fact that it is difficult to point out the presence of intermediality in animated films, American and European animators created the first intermedia animations in the 1920s and 1930s. Intermedia animation significantly gave the creators the opportunity to experiment and use their animation skills on a larger scale. Intermedia in animated film has combined abstract art and technology to express the complexity and diversity of the surrounding world. Types and techniques of animated film known and often used by creators over the centuries are hand-drawn animated film, rotoscoping, cut-out animation, animation drawn directly on film, puppet animation or object animation, computer animation (2D and 3D) or pixelation. As you can see, filmmakers have a wide range of animation techniques that they can use. Over the decades, artists more and more often resorted to several techniques at the same time, mixing them with each other and experimenting. Nowadays, and so I mean the period between the beginning and the middle of the 21st century, the boundaries between the various techniques are becoming more and more blurred. This is mainly due to the increasing use of digital technologies in film production. Therefore, in some cases it is almost impossible to distinguish puppet animation from computer animation, because the post-production of the image is digitally processed to such an extent that computer animation dominates the film. The boundaries between live action and animated film are also increasingly blurred as live filming is often mixed with animation. Elements of computer-generated animation and images can be found in almost every major production. The understanding of the very concept of animation has also changed over the centuries. Therefore, in addition to technological progress, the terminology used in an animated film should also undergo significant changes. As the field of film continues to expand, the role of animated elements in other types of film continues to grow. Animation literally takes over most of modern

electronic media, so it seems appropriate to suggest that the term "animation" should be reapplied to all moving images. Perhaps it should be clear that in the age of rapid technological progress, the traditional division of film phenomena into live action cinema and animated film, as well as the old classification of animation techniques, has become obsolete.

Materiał filmowy / Video footage: <https://we.tl/t-vqFTvetdfQ> [3:13]

Mgr Adam Nehring (I)

Academic supervisor: prof. dr hab. Adam Panasiewicz (ISM UP)

Paralelizm w kompozycji intermedialnej

Celem mojego projektu doktorskiego jest sformułowanie nowego kryterium kompozycyjnego, które mogłoby stanowić narzędzie teoretyczne wspomagające praktyki artystyczne o intermedialnym charakterze. O tytułowym paralelizmie możemy mówić w sytuacji, w której pomiędzy różnymi wymiarami dzieła intermedialnego rozpoznać możemy pewnego rodzaju podobieństwo. Może ono dotyczyć budowy tych wymiarów (podobieństw w relacjach rytmów, dominant itp.), jak i sposobu w jaki skonceptualizować możemy poszczególne, kreowane przez nie doświadczenia. Stosowanie paralelizmu w kompozycji dzieł intermedialnych może mieć pozytywny wpływ na ich zdolność do kreowania wielowymiarowych oświadczeń ich tematów i czynić ich treść bardziej przystępną w odbiorze, bez rezygnowania z ideowej złożoności. Część pisemna mojego projektu składać się będzie z studium przypadków (case study) zastosowania paralelizmu w wielu różnorodnych intermedialnych dziełach artystycznych, a także opisu niewielkiego modelu myślenia o sztuce (jej pojęciach i potencjale; logice pracy i metod), w kontekście którego kształtowane jest tytułowe kryterium. Drugą część projektu stanowić będzie

zespół instalacji i obiektów intermedialnych, które komponować będę przy zastosowaniu paralelizmu, inspirując się przy tym wcześniej analizowanymi dziełami. Po osiągnięciu pewnego stopnia zaawansowania moich poszukiwań, ich efekty zacznę prezentować różnym środowiskom studenckim, zapoznając tworzące je osoby z kryterium paralelizmu. Po czasie około dwóch semestrów, zamierzam zbadać opinię tych osób na temat przydatności kategorii paralelizmu i jej wpływu na ich praktyki twórcze. Na podstawie informacji zebranych w formie ankiet i wywiadów, a także przedstawionych w części pisemnej studiów przypadków oraz doświadczeń z mojej praktyki artystycznej, zweryfikuję wcześniej postawioną hipotezę, jak również będę mógł skorygować mój sposób myślenia o tytułowym kryterium i jego potencjale. Innym zagadnieniem, na które postaram się znaleźć odpowiedź w ramach tego projektu, jest pytanie o zasadność uwzględniania nowych kryteriów kompozycyjnych (takich jak paralelizm) w programach nauczania na kierunkach artystycznych uczelni wyższych (np. w ramach zajęć z struktur wizualnych).

Parallelism in Intermedial Composition

The aim of my doctoral project is to formulate a new composition-criterion, which may be a theory-tool, helpful to some types of intermedial artistic practices. Intermedial parallelism is a situation in which one can recognise a similarity between different dimensions of an intermedial art piece. A similarities between: a) the construction & relations between (e.g.) visual dominants & rhythms in different dimensions of work of art; b) the way one can conceptualize the impressions that have been created by those singular dimensions. The usage of criterion of parallelism during the process of composition of intermedial pieces of art may have a positive influence on this piece's ability to create a multidimensional experience of its topic. Furthermore, it may also have a positive impact on its intelligibility, without the reduction of the conceptual complexity. The theoretical part of my project will include a series of case studies concerning intermedial art compositions (made by various artists) and a modest philosophical model of thinking about art (its potential, notions and the logic of practices), which is a background setting of the leading theme. The second part of my project is a series of art objects and installations, which I want to compose using the criterion of parallelism. After reaching a certain level of knowledge, I intend to confront the effects of my research with various art student communities. After two semesters I'm going to interview them about the impact that the knowledge of concept of this criterion had on their artistic practice. Based on a combination of all that information, I'm going to verify the previously formulated hypothesis. Another question that I want to try to answer is if such new composition-criterion (like intermedial parallelism) should be included in the curriculums of art education.

Mgr Alicja Pakosz (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. ASP Michał Zawada (ASP w Krakowie)

Auxiliary supervisor: dr Magdalena Lazar (ISzID UP)

Nieziszczona fantazja. Polityczny potencjał indywidualnego i zbiorowego obrazowania fantazji

W projekcie doktorskim zamierzam przeprowadzić badania artystyczne nad określonym przeze mnie i rozwijającym się wraz z postępowaniem projektu zbiorem symboli/artefaktów/obrazów znaczących dla polskiej tożsamości (świadomości) narodowej. Celem badań będzie zarówno prześledzenie historii danych obrazów, jak i zbadanie ich wpływu na obecną sytuację społeczno-polityczną i potencjalną przyszłość. Tożsamość narodowa jest poczuciem przynależności do określonego symbolicznego uniwersum składającego się z symboli/artefaktów/obrazów. Obrazy z kolei to rodzaj języka. Relacja między nazwą/obrazem a tym, co jest nazywane/obrazowane, jest wynikiem ludzkich decyzji i może być obiektem dyskusji. Owo uniwersum symboliczne budowane jest m.in. w procesie prowadzenia polityki historycznej lub poprzez system oświaty. Badanie oraz świadomy namysł nad elementami składowymi tego zbiorowego imaginarij jest kluczowe, ponieważ właśnie w toku prowadzenia polityki historycznej społeczeństwa decydują jakie tradycje zamierzają kontynuować, a jakie chcą porzucić. Zatem to jak „pamiętamy” ma wpływ na to, co będzie. Konstrukcję zarówno części artystycznej, jak i teoretycznej będę budować przy użyciu metody studium przypadku, która pozwala szczegółowo badać konkretne zjawiska, nie zamykając się w obrębie jednej dziedziny i odnosząc się do różnych źródeł. Będę wykorzystywać practice-based research, czyli metodę badań, w której posłużę się środkami artystycznymi w celu zbierania, analizy i prezentacji danych. W doborze badanych przeze mnie przypadków będę posługiwać się metodą narracyjną, w której wyodrębnia się konkretny temat z zebranych danych, łącząc początkowo niepowiązane ze sobą elementy badawcze, by stworzyć spójną i czytelną dla odbiorców całość. Powstanie w ten sposób autorska narracja składająca się ze studiów poszczególnych przypadków, która będzie efektem prób odpowiedzi na pytania takie jak: - jakie symbole (dzieła kultury, artefakty historyczne, elementy środowiska naturalnego), poza oficjalnymi, konstytuowały i konstytuują obecnie tożsamość narodową? - jak wykorzystuje się obrazy w służbie polityki historycznej? - jak kształtuje się skomplikowana sieć wpływów między tożsamością jednostek i reprezentacją tożsamości zbiorowej w kulturze? W realizacjach artystycznych poza obrazem malarskim będę korzystać z techniki wielkoformatowej dioramy, ze względu na jej tożsamościowo-twórcze korzenie. To medium często używane w muzeach historii naturalnej, narodowej i kulturowej, czyli narzędziach wykorzystywanych do budowania wizji konkretnej tożsamości.

An unrealized fantasy. The political potential of imaging individual and collective fantasy

In my doctoral project I intend to conduct artistic research on a set of symbols/artifacts/images significant for Polish national identity. This set will develop as the project progresses. The aim of the research will be both to trace the history of the images in question and to examine their impact on the current socio-political situation and potential future. National identity is the sense of belonging to a particular symbolic universe, consisting of symbols/artifacts/images. Images, in turn, are a type of language. The relation between the name/image and what is named/imagined

is the result of human decisions and can be the object of discussion. This symbolic universe is constructed, mainly in the process of conducting politics of memory or through the educational system. The study and conscious reflection on the components of this collective imaginarius is crucial because it is in the course of conducting politics of memory that societies decide which traditions they intend to continue and which they want to abandon. Thus, how we "remember" has an impact on the future. I will construct both the artistic and theoretical parts of the project using the case study method, which allows for a detailed examination of specific phenomena without being confined within a single field and by referring to a variety of sources. I will use practice-based research, a research method in which I will use artistic means to collect, analyze and present data. In the selection of my case studies, I will use the narrative method, in which a particular theme is distinguished from the collected data, combining initially unrelated research elements to create a coherent and legible entirety. This will result in an authorial narrative consisting of case studies that will result from attempts to answer questions such as: - what symbols (works of culture, historical artifacts, elements of the natural environment), other than official ones, have constituted and currently constitute national identity? - how are images used in the service of politics of memory? - how does the complex network of influences between the identity of individuals and representation of collective identity in culture take shape? In my artistic projects, in addition to the painted image, I will use the technique of the large-format diorama because of its identity-creating roots. It is a medium often used in natural history, national and cultural history museums, that are often used as a tools used to build a vision of a specific identity.

Mgr Michał Tokarz (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Anna Sadowska (ISzID UP)

Dom – przestrzenie, nawarstwienia, granice, przejścia. Heterotopia opuszczonego domu rodzinnego

W projekcie doktorskim podejmę próbę zbadania figury domu. Obszarem badawczym jest opuszczony dom rodzinny, sytuacja przeprowadzki oraz oddziaływanie porzuconego budynku na związaną z nim jednostkę. Głównym celem badań jest penetracja domu jako struktury, idei, pamięci wpisanej w budynek, odkrywanie charakteru dawnych mieszkańców, ich więzi i zależności na osi mieszkańiec – dom. Celem równorzędnym jest zbadanie relacji i napięć powstałych między budynkami w wyniku przeprowadzki. Elementem projektu są działania aktywizujące mieszkańców okolicznych wsi. Zachęcenie ich do interakcji z instalacjami pozwoli im poszukać w narracji wątków bezpośrednio ich dotyczących. Zakładam, że dom ma swoją pamięć, charakter i dążenia, chłonie historię wydarzającą się w jego wnętrzu, w obrębie własnego czasu. Podobnie zgromadzone w nim przedmioty, które przez dziesięciolecia zmieniły się w nawarstwoną, entropiczną plątaninę form i kontekstów. Potraktuję budynek oraz jego zawartość jako zapis informacji o mieszkańcach, zbadam, jak kształtowane są dalsze pokolenia w kontekście narzuconego bagażu odziedziczonych ruchomości i nieruchomości. Pojęciem ważnym dla projektu jest zamieszkiwanie, zamierzam na bazie opuszczonego budynku przeanalizować mechanizmy relacji między mieszkańcem a domem, oraz zbadać proces rozrywania tej więzi, w ujęciu problematyki zakorzenienia i wykorzenienia. Skonfrontuję też opuszczony dom z pojęciem heterotopii rozumianej jako przestrzeń mediacji między przeszłością i teraźniejszością. Istotny

jest również kontekst relacji wewnątrz - zewnątrz, oparty na pojęciach granicy, śladu i mostu Georga Simmela. Podczas realizacji części artystycznej dogłębnie przeanalizuję dom w ujęciu całościowym, ale też indywidualnie każde z pomieszczeń, zdając sobie sprawę z ich wspólnotowości i integralności. Narracja będzie budowana środowiskowo (environmental storytelling) poprzez ingerencje artystyczne w opuszczony dom rodzinny, korzystające z tradycyjnych i nowych mediów.. Każda z interdyscyplinarnych instalacji ma na celu przeanalizowanie i opisanie wyżej wspomnianej problematyki. Projekt zakłada również wykorzystanie autora jako przestrzeni eksperymentu - zbadanie zmian tożsamościowych i świadomościowych wynikłych z długotrwałego wejścia w relację z konkretnym, opuszczonym budynkiem. Oczekiwany rezultatem jest zbadanie relacji miejsca z człowiekiem, przy założeniu nierozzerwalności i nieustannego wpływu bytów na siebie, nawet w momencie fizycznego odseparowania.

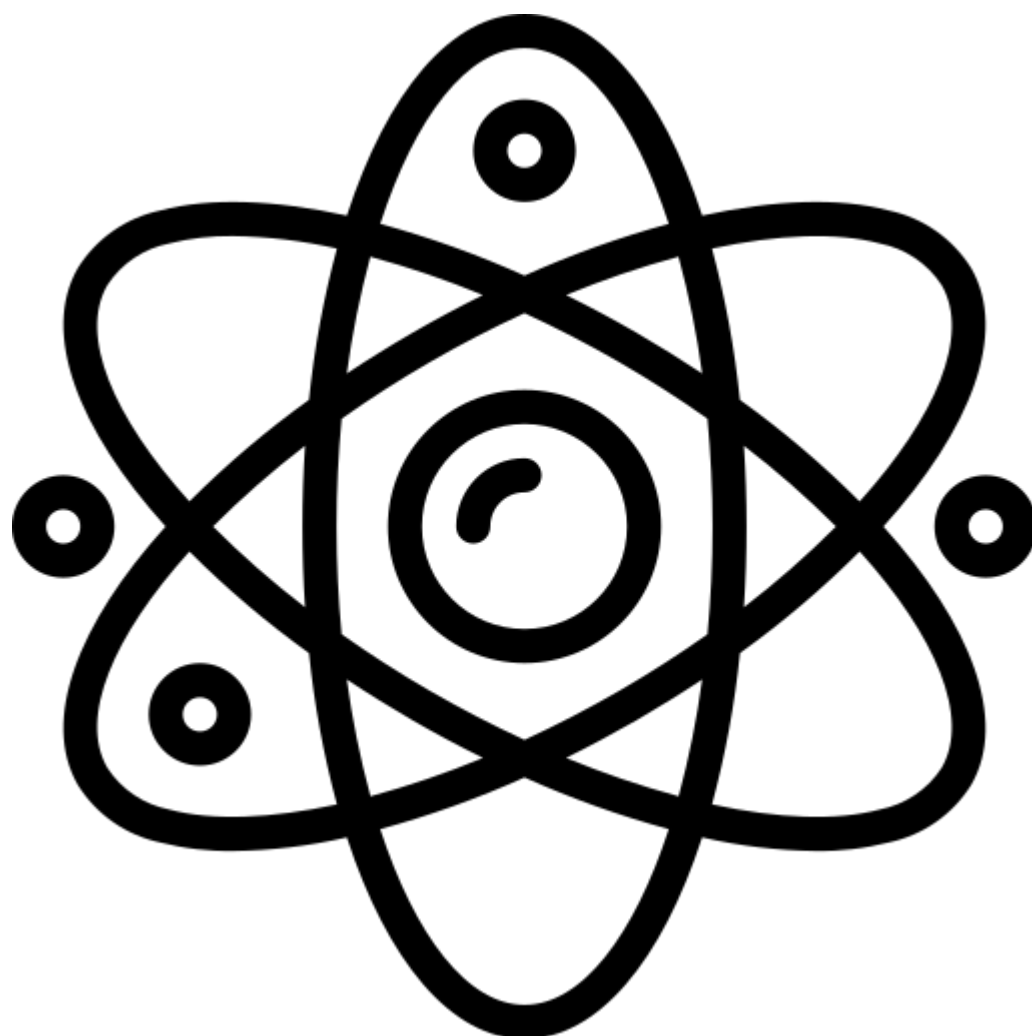
Home – spaces, layers, boundaries, transitions. Heterotopia of an abandoned family home

In my PhD project I will attempt to study the figure of home. The research area is the abandoned family home, the situation of relocation and the impact of the abandoned building on the individual associated with it. The main aim of the research is to penetrate the house as a structure, an idea, a memory inscribed in the building, to discover the character of the former inhabitants, their bonds and dependencies on the inhabitant-house axis. An equal goal is to analyse the relations and tensions between the buildings as a result of the move. Part of the project includes efforts to activate the inhabitants of the surrounding villages. Encouraging them to interact with the installations will allow them to look for threads in the narrative that concern them directly. I assume that a house has its own memory, character and aspirations; it absorbs the story happening inside it, within its own time. Similarly, the objects gathered there, which over the decades have turned into a layered, entropic tangle of forms and contexts. I will treat the building and its contents as a record of information about the inhabitants, and explore how further generations are shaped in the context of the imposed baggage of inherited movables and properties. Habitation is an important concept for the project. On the basis of an abandoned building, I intend to analyse mechanisms of the relationship between the inhabitant and the house, and to examine the process of breaking this bond in terms of the problems of rooting and uprooting. I will also confront the abandoned house with the notion of heterotopia understood as a space of mediation between past and present. Also important is the context of interior-exterior relations, based on Georg Simmel's notions of border, trace and bridge. During the realization of the artistic part I will deeply analyze the house as a whole, but also individually each of the rooms, being aware of their communality and integrity. The narrative will be built environmentally through artistic interventions in an abandoned family home, using traditional and new media. Each of the interdisciplinary installations aims to analyse and describe the aforementioned issues. The project also involves using the author as a space for experimentation - exploring the changes in identity and consciousness that result from entering into a long-term relationship with a particular abandoned building. The expected result is an examination of the relationship between place and man, assuming the inseparability and continuous influence of entities on each other, even in the moment of physical separation.

VI

Nauki ścisłe

Exact Sciences

Mgr Paulina Wiśniewska (II mathematics)

Academic supervisor: prof. dr hab. Tomasz Szemberg (IM UP)

Auxiliary supervisor: dr Justyna Szpond (IM UP)

Stałe Waldschmidta symetrycznych układów punktów

Stałe Waldschmidta symetrycznych układów punktów są znane tylko w niewielu przypadkach. Zrozumienie ich struktury i związanej z nimi geometrii nie jest prostym zadaniem. Notacja wyżej wspomnianej stałej Waldschmidta ewoluowała na przestrzeni lat, podczas gdy sam Waldschmidt nie używał żadnego symbolu. W latach 80-tych Chudnovsky studiował stałą Waldschmidta. Motywacją powstającej rozprawy doktorskiej pt. "Asymptotic invariants of configurations of points determined by complex reflection groups" jest powiększenie listy znanych przypadków. W szczególności skupiam się na liczeniu stałych Waldschmidta dla symetrycznych układów punktów, tj. konfiguracji H_3 , H_4 , D_4 , F_4 [2]. W [1] są zawarte podstawowe definicje i twierdzenia.

Waldschmidt constants of symmetric sets of points in projective spaces

The Waldschmidt constants are very difficult to determine in general. Waldschmidt constants are known only in a few cases. Understanding its structure and associated geometry is not a straightforward task. The notation for Waldschmidt constants has evolved over the years, whereas Waldschmidt apparently has not used any symbol. In the 1980s Chudnovsky studied the Waldschmidt constant. The motivation of my doctoral dissertation entitled "Asymptotic invariants of configurations of points determined by complex reflection groups" is an extension of the list of known cases. In particular, we focus on calculating the Waldschmidt constants for symmetric sets of points in projective space, i.e. the configurations H_3 , H_4 , D_4 , F_4 [2]. For further information see [1].

References

- [1] M. Dumnicki, B. Harbourne, U. Nagel, A. Seceleanu, T. Szemberg, and H. Tutaj-Gasińska. Resurgences for ideals of special point configurations in \mathbb{P}^N coming from hyperplane arrangements. *J. Algebra*, 443:383–394, 2015.
- [2] P. Wiśniewska and M. Zięba. On the H_4 configuration of points in \mathbb{P}^3 .

Mgr Dau Quan Hong (II mathematics)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Andrzej Wiśnicki (IM UP)

Twierdzenia o punkcie stałym dla odwzorowań G-monotonicznych w przestrzeniach Banacha z digrafem

Definicja 1 ([1]). Niech (M, \preceq) będzie zbiorem częściowo uporządkowanym. Mówimy, że odwzorowanie $T: M \rightarrow M$ jest monotoniczne (lub zachowuje porządek), jeśli $Tx \preceq Ty$, gdy $x \preceq y$, $x, y \in M$.

Problem pojawił się przy rozważaniu Twierdzenia 1 R. Espínoli i A. Wiśnickiego [1] w przypadku zbioru M wyposażonego w graf skierowany. W ich dowodzie istnienie punktu stałego odwzorowania monotonicznego jest oparte na podstawie istnienia i jednoznaczności punktu maksymalnego danego zbioru częściowo uporządkowanego, który jest obdarzony porządkiem

częściowym. W przypadku zbioru wyposażonego w graf skierowany G , istnienie i jednoznaczność punktu maksymalnego nie są zachowane. Matematycy pracujący w tej dziedzinie zaproponowali pewne warunki dla grafu skierowanego, z których wynika istnienie punktu maksymalnego. Na przykład graf skierowany albo nie zawiera cykli i nieskończonych ścieżek [2], albo ma punkt końcowy [3]. W 2020 r. J. Jeddi et al. [4] udowodnili istnienie stałego punktu stałego dla tzw. odwzorowań G -regularnie monotonicznych.

Definicja 2 ([4]). Niech M będzie zbiorem wyposażonym w graf skierowany $G = (V(G), E(G))$. Mówimy, że przekształcenie $T: M \rightarrow M$ mówimy, że jest G -regularny monotoniczne, jeśli

- i) T jest G -monotoniczne: $(Tx, Ty) \in E(G)$ gdy $(x, y) \in E(G)$, $x, y \in M$ i
- ii) dla każdego $x, y \in X$, jeśli $x \in [y]_G$ i $y \in [x]_G$, to $Tx = Ty$.

Zauważmy, że warunek ii) implikuje warunek antysymetrii w przypadku, gdy ścieżka łącząca x i y ma długość 2. Jest to ważny warunek, żeby udowodnić istnienie punktu stałego odwzorowania T . W naszej pracy, wykorzystując podejście z pracy Espínoli i Wiśnickiego oraz Jeddiego i współpracowników pokazujemy dwa ogólne twierdzenia o punktach stałych zarówno dla odwzorowań G -monotonicznych, jak i dla przemiennej rodzin takich odwzorowań. Następnie stosujemy ogólne wyniki do przypadków monotonicznych odwzorowań G -nieoddalających i G -asymptotycznie nieoddalających.

Fixed point theorems of G -monotone mappings in Banach spaces with a digraph

Definition 1 ([1]). Let (M, \preceq) be a set with a partial order \preceq . A mapping $T: M \rightarrow M$ is said to be monotone (or order-preserving) if $Tx \preceq Ty$ whenever $x \preceq y$, $x, y \in M$.

The problem arose when we considered Theorem 1 of R. Espínola and A. Wiśnicki [1] in the case of the set M endowed with a digraph. In their proof, the existence of a fixed point of a monotonic map is based on the existence and uniqueness of a maximal point of a given set endowed with a partial order. In the case of a set equipped with a digraph G , the existence and uniqueness of the maximal point are not preserved. Mathematicians in this field gave some conditions for the digraph to ensure the existence of a maximal point. For example, the digraph either contains no cycles and no infinite paths [2] or has an end point [3]. In 2020, J. Jeddi et al. [4] proved the existence of a fixed point of the so-called G -regular monotone mappings.

Definition 2 ([4]). Let M be a set endowed with a graph $G = (V(G), E(G))$ a map $T: M \rightarrow M$ is said to be G -regular monotone if

- i) T is G -monotone: $(Tx, Ty) \in E(G)$ whenever $(x, y) \in E(G)$, $x, y \in M$ and
- ii) for every $x, y \in X$, if $x \in [y]_G$ and $y \in [x]_G$, then $Tx = Ty$.

We note that the condition ii) implies the antisymmetry of the partial order in the case the path connecting x and y has length 2. It is an important condition to confirm the existence of a fixed point of a mapping T . In our work, by taking an approach like that of Espínola and Wiśnicki, Jeddi and co-workers, we show two abstract fixed point theorems for G -monotone mappings as well as for commutative families of such mappings. We apply general results to the cases of monotone G -nonexpansive mappings and monotone G -asymptotically nonexpansive mappings in Banach spaces.

References

- [1] R. Espínola, A. Wiśnicki (2017): *The Knaster-Tarski theorem versus monotone nonexpansive mappings*, Bulletin of the Polish Academy of Sciences Mathematics 66 (2018), 1–7.
- [2] R. Nowakowski, I. Rival (1979): *Fixed-edge theorem for graphs with loops*, J. Graph Theory 3(4), 339–350.
- [3] SMA. Aleomraninejad, Sh. Rezapour, N. Shahzad (2013): *Fixed point results on subgraphs of directed graphs*, Mathematical Sciences 7(41), 3 pages.
- [4] J. Jeddi, M. Kabil, S. Lazaiz (2020): *Common Fixed-Point Theorems in Modular Function Spaces Endowed with Reflexive Digraph*, Int. J. Math. Math. Sci., Volume 2020, Article ID 9794134, 5 pages.

Lic. Maciej Zięba (I mathematics)

Academic supervisor: prof. dr hab. Tomasz Szemberg (IM UP)

Biwymierna geometria przestrzeni rzutowych

Geometria algebraiczna jak sama nazwa wskazuje łączy ze sobą obiekty geometryczne wraz z rozwiązaniami równań algebraicznych (dokładnie wielomianowych). Badanie pewnych klasycznych twierdzeń geometrii oraz ich szerokich uogólnień prowadzi nas do rozważań nad szczególną klasą odwzorowań z nimi stowarzyszonych. W pierwszej części prezentacji przedstawimy podstawowe pojęcia związane z płaszczyzną/przestrzenią rzutową, zarówno w wariacie aksjomatycznym, jak i algebraicznym. Dalej nasze rozważania skupimy nad następującym twierdzeniem:

Twierdzenie (Chasles)

Niech $\mathcal{C}_1, \mathcal{C}_2 \subset \mathbb{P}^2$ będą dwiema kubikami przecinającymi się w dziewięciu różnych punktach P_1, \dots, P_9 . Jeżeli $\mathcal{C}_3 \subset \mathbb{P}^2$ jest dowolną kubiką zawierającą P_1, \dots, P_8 , wtedy \mathcal{C}_3 również zawiera punkt P_9 .

Przeanalizujemy powyższe twierdzenie pod kątem stowarzyszonego z nim odwzorowania i przedstawimy metody badawcze, którymi się kierujemy podczas analizy odwzorowań w przestrzeniach rzutowych. Problemy wynikające podczas prowadzonych badań pozwolą nam utworzyć bibliotekę z metodami obliczeniowymi udostępnioną na zasadzie open-source. Efekty badań wraz z harmonogramem będzie można na bieżąco śledzić na GitHubie po upublicznieniu kodu w kolejnym semestrze.

Birational geometry of projective spaces

Algebraic geometry blends geometric objects with algebraic equation solutions, as the name implies (polynomial to be exact). The study of some classical geometry theorems and their extensive extensions leads to the consideration of a specific class of mappings. The essential notions connected to the projective plane / space, both in the axiomatic and algebraic variants, will be presented in the first portion of the presentation. Following that, we'll concentrate on the following theorem:

Theorem (Chasles)

Let $\mathcal{C}_1, \mathcal{C}_2 \subset \mathbb{P}^2$ be cubic curves intersecting in nine distinct points P_1, \dots, P_9 . If $\mathcal{C}_3 \subset \mathbb{P}^2$ is any cubic which contains points P_1, \dots, P_8 , then \mathcal{C}_3 also contains point P_9 .

We'll look at the above theorem and its associated mapping, as well as the research methods we use to study mappings in projective spaces. We will be able to produce an open-source library with computational approaches based on the issues that arise from our study. After the code is made public in the next semester, the study results and timetable will be published on GitHub.

Bibliography

- [1] J. Blanc and J. Déserti. Degree growth of birational maps of the plane. ANNALI SCUOLA NORMALE SUPERIORE - CLASSE DI SCIENZE, (2015: VOL. XIV, ISSUE 2):507–533, June 2015.
- [2] J. Blanc. Algebraic structures of groups of birational transformations. 09 2015.
- [3] B. Buchberger. Bruno Buchberger's PhD thesis 1965: An algorithm for finding the basis elements of the residue class ring of a zero dimensional polynomial ideal. Journal of Symbolic Computation, 41(3):475–511, 2006.
- [4] F. Enriques. Sulla classificazione delle superficie algebriche e particolarmente sulle superficie di genere $p(1) = 1$, volume 23. Atti. Acc. Lincei, 1914
- [5] F. Enriques. Le Superficie Algebriche. Nicola Zanichelli, Bologna, 1949.
- [6] A. Emch. On the weddle surface and analogous loci. 1923

Mgr Chiman Falahi (I mathematics)

Academic supervisor: prof. dr hab. Tomasz Szemberg (IM UP)

Niezmienniki algebraiczne i geometria zbiorów punktów w \mathbb{P}^2 / Algebraic invariants and geometry of sets of points in \mathbb{P}^2

Description on the following pages

Motivation

Problem
What is the minimal degree d of a curve passing through s general points with a given multiplicity m ?

Example
 $s = 3, m = 1$

A diagram showing three points labeled A, B, and C on a light green background. Point A is at the bottom left, B is at the top center, and C is at the bottom right.

Chiman Falahi Algebraic invariants and geometry of sets of points in \mathbb{P}^2

Individual Research Plan

Algebraic invariants and geometry of sets of points in \mathbb{P}^2

Chiman Falahi

May 2022

1 Subject and rationale for the subject of the dissertation on the basis of a literature review

Points in \mathbb{P}^2 are a classical subject of study and a source of motivating examples in algebraic geometry. There is still a considerable number of unsolved problems concerning their geometry. Among the most prominent ones are certainly the Nagata Conjecture and the Segre-Harbourne-Gimigliano-Hirschowitz Conjecture aka simply the SHGH Conjecture. The first one stipulates that the minimal degree d of a curve passing through $s \geq 10$ general points with multiplicity at least $m > 0$ is bounded below by

$$d > \sqrt{s} \cdot m.$$

The SHGH Conjecture concerns arbitrary sets of points and predicts that if they fail to impose independent conditions on curves of certain degree, then there is a geometric reason for this. Namely, it is expected that the linear system of considered curves contains a non-reduced rational curve in its base locus.

Recently Bocci and Chiantini [3] studied sets of planar points from a somewhat different perspective. Given a finite set of points Z , they compare two invariants: the initial degree $\alpha_1 = \alpha(I(Z))$ of the ideal of Z and the initial degree of its second symbolic power $\alpha_2 = \alpha(I(Z)^{(2)})$. They showed that if the difference between the two invariants has the minimal value, i.e.

$$\alpha_2 = \alpha_1 + 2,$$

then Z is either a set of colinear points or it is a so called star-configuration, i.e., the set of all intersection points of a general arrangement of lines.

These results have been considerably extended and generalized in two articles by Dumnicki, Szemberg and Tutaj-Gasińska [5] and [6]. Bauer and Szemberg [2] provided a generalization of Bocci-Chiantini Theorem to dimension 3 and formulated a conjecture concerning points in higher dimensional projective spaces. The problem of the fattening of points (by which passing to a higher symbolic power, or equivalently, higher multiplicity is understood) on other types of surfaces was studied by many authors [1] on $\mathbb{P}^1 \times \mathbb{P}^1$, by Di Rocco, Ludman and Szemberg [4] on Hirzebruch surfaces and by Fashami, Haghghi and Szemberg [7] for higher dimensional flats rather than points.

2 Objectives and research hypotheses of the dissertation

The purpose of the proposed dissertation is to explore further relations between the rate of growth of the *initial sequence* defined naturally as

$$\alpha_k = \alpha(I(Z)^{(k)})$$

and the geometry of the set Z . Results from [5] and [6] suggest strongly than to consider just two consecutive values of the sequence is not sufficient in order to get clean classification results. The number of considered elements of the initial sequence should instead be depending on set differences. This leads directly to the following question.

Problem 2.1. Let d be a fixed positive integer. Does there exist a number $s(d)$ such that if $s(d)$ consecutive elements of the initial sequence of some set Z differ by d , then Z must be contained in a curve of degree d ?

This question is directly related to the Nagata Conjecture as already observed in [5, Example 4.14] and as stated has surprisingly a negative answer. So the real question is: under which additional assumption can the existence of numbers $s(d)$ be concluded?

Note also, that whereas we know $s(1) = 3$ unconditionally and we know that $s(2)$ and $s(3)$ are finite, we don't know their values. Establishing them (or bounding at least) is one of the objectives of the present proposal.

The second, natural, path of thoughts is the following. Instead of demanding that the differences between consecutive elements of the initial sequence are all the same, allow just a bound on the lowest and highest element in the sequence. For example [5, Theorem 4.11] shows that if Z is a set of points such that

$$\alpha(I(Z)) = p \text{ and } \alpha(I(Z)^{(1+i)}) = p + 2i$$

for $i \geq 4$, then it must be that $p = 2$, i.e., the set Z is contained in a conic. But we don't know what about the following problem where the assumptions are weakened.

Problem 2.2. Let Z be a set of planar points with

$$\alpha(Z) = p \text{ and } \alpha(I(Z)^{(5)}) = p + 8.$$

Is then Z contained in a conic?

Of course Problem 2.2 is just a sample. There are a lot more questions one can easily pose here and it is expected that after mastering the methods one will be also able to solve them.

3 Research methods

The proposed subject is strongly connected to two fields of mathematics: algebraic geometry and commutative algebra. It might turn out that also some statements from the combinatorics and discrete mathematics will be used. For example Bocci and Chiantini establish in a rather unobvious way connections of the fattening problem to the graph theory.

Apart of standard methods of the areas mentioned above the following key ideas should be explored in a profound way.

Hilbert functions: Modding out the ring of polynomials by the ideal of points one gets a finitely generated graded commutative algebra. Hilbert function and polynomial measure in effect the dimension of the homogeneous parts of this algebra. It is expected that constraints on the initial sequence should be reflected in the properties of the Hilbert function of the underlying set.

Bezout decomposition: This concept has been introduced in [6]. It is modelled on the Zariski decomposition but has a different flavour which seems better suited for the purposes of this project. Roughly speaking, given a set of points Z in the projective space and a divisor D (for us it will be typically a curve) vanishing in them to certain multiplicity, the geometry of the set Z might force the divisor D to split into components (typically: lines, conics etc.). The Bezout decomposition takes care of this splitting simultaneously, so that the divisor decomposes into components whose presence is forced by the geometry of Z and a "free" part. Moreover, the procedure is run asymptotically so that the decomposition of a Cartier divisor might result in \mathbb{Q} -divisors.

There is no simple procedure to compute symbolic powers of ideals of sets of points. In a specific situation this problem can be handled by a symbolic algebra program. I will run computer experiments to assist my theoretical considerations and to test hypotheses. If it becomes relevant, scripts prepared for these experiments will be placed in the thesis appendix.

4 Structure of the doctoral dissertation

The expected structure of the thesis is rather standard:

- Introduction.
- Preliminaries.
- Algebraic properties of the initial sequence.
- Geometric properties of sets of points with extreme properties of the initial sequence.
- Literature.
- Maybe some appendices.

References

- [1] M. Baczyńska, M. Dumnicki, A. Habura, G. Malara, P. Pokora, T. Szemberg, J. Szpond, and H. Tutaj-Gasińska. Points fattening on $\mathbb{P}^1 \times \mathbb{P}^1$ and symbolic powers of bi-homogeneous ideals. *J. Pure Appl. Algebra*, 218(8):1555–1562, 2014.
- [2] T. Bauer and T. Szemberg. The effect of points fattening in dimension three. In *Recent advances in algebraic geometry*, volume 417 of *London Math. Soc. Lecture Note Ser.*, pages 1–12. Cambridge Univ. Press, Cambridge, 2015.
- [3] C. Bocci and L. Chiantini. The effect of points fattening on postulation. *J. Pure Appl. Algebra*, 215(1):89–98, 2011.
- [4] S. Di Rocco, A. Lundman, and T. Szemberg. The effect of points fattening on Hirzebruch surfaces. *Math. Nachr.*, 288(5-6):577–583, 2015.
- [5] M. Dumnicki, T. Szemberg, and H. Tutaj-Gasińska. Symbolic powers of planar point configurations. *J. Pure Appl. Algebra*, 217(6):1026–1036, 2013.
- [6] M. Dumnicki, T. Szemberg, and H. Tutaj-Gasińska. Symbolic powers of planar point configurations II. *J. Pure Appl. Algebra*, 220(5):2001–2016, 2016.
- [7] M. Z. Fashami, H. Haghghi, and T. Szemberg. Fattening of ACM arrangements of codimension 2 subspaces in \mathbb{P}^N . *J. Algebra Appl.*, 19(3):2050056, 10, 2020.

Mgr Piotr Dobrowolski (II biology)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Łukasz Binkowski (IB UP)

Auxiliary supervisor: dr Anna Potysz (Uniwersytet Wrocławski)

Losy amunicji ołowianej w osadach ekosystemów wodnych

W zurbanizowanym środowisku stawy hodowlane są głównym miejscem bytowania ptaków wodnych w Europie. Mimo, że tereny te wydają się nam bardzo zbliżone charakterem do naturalnych, poddawane są znacznej presji gospodarczej, jako miejsca działalności łowieckiej i wędkarskiej. Od wielu lat pewne rozwiązania w gospodarce wędkarskiej i łowieckiej budzą duże kontrowersje wśród toksykologów środowiskowych w związku z wprowadzaniem przez nie znacznych ilości ołowiu do środowiska. Pierwiastek ten charakteryzuje bardzo wysoka toksyczność, więc jego dostępność w środowisku, analiza losów i monitoring stężeń wymaga wielu badań. Podstawowym źródłem ołowiu łączącym wspomniane typy gospodarki są śruty ołowiane. W łowiectwie używane są one w amunicji śrutowej, a w wędkarstwie jako ciężarki. Obydwa materiały działają w środowisku w ten sam sposób, choć wydaje się, że liczba śrutów pochodzących z działalności łowieckiej jest znacznie większa. Polowania na ptactwo wodne (m.in. kaczki i gęsi) prowadzone są najczęściej na terenach podmokłych o stosunkowo niewielkich obszarach. Na wielu terenach liczba upolowanych ptaków w ciągu roku jest wysoka i nierzadko przekracza kilka tysięcy. Statystyki pokazują, że statystyczny myśliwy musi wystrzelić kilka razy (najczęściej między 3 a 6, wliczając strzały niecelne), żeby upolować wybranego ptaka. Nabój amunicji myśliwskiej zawiera z kolei około 200 ołowianych śrucin (popularny kaliber 12, śrut nr 4). W przeliczeniu oznacza to, że upolowanie jednego osobnika może się wiązać z wystrzeleniem do środowiska ponad 1 000 śrutów (blisko 0,2 kg ołowiu), a upolowanie tysiąca ptaków z ponad 1 000 000 śrutów (200 kg ołowiu). Przez tzw. efekt skali znajdują się miejsca na ziemi, gdzie liczba śrutów znajdująca na 1 m² sięga kilkuset. Żeby mogło dojść do zanieczyszczenia osadów ołowiem ze śrutów musi nastąpić skutecznie wietrzenie śrutów i ługowanie ołowiu do osadów. Zachodzenie tych zjawisk, jak i ich wydajność zależy od wielu czynników – abiotycznych i biotycznych. Te zagadnienia będą badać w kolejnych etapach pracy doktorskiej. Planowana w nim jest dokładna weryfikacja wpływu temperatury, wilgotności osadów i obecności ekstraktów korzeniowych na tempo uwalniania ołowiu ze śrutów do osadów. Cały projekt zaplanowany został na cztery eksperymenty z wykorzystaniem mikrokosmów (laboratoryjnych układów symulujących warunki stawów hodowlanych). Mikrokosmy będą stanowić niewielkie pojemniki szklane (o objętości około 500 ml) zawierające osady i śruty ołowiane. Eksperyment będzie trwał 60 dni, a przed nim, w jego trakcie i po zakończeniu mierzone będzie w osadach i śrutach wiele parametrów, jak np. stężenia metali (w skład śrutów wchodzi przede wszystkim ołów, ale znajduje się tam wiele innych metali), zmiana masy śrutów i zmiana powierzchni śrutów. W badaniach wykorzystane będą zaawansowane techniki laboratoryjne oraz prowadzona będzie kompleksowa analiza statystyczna wyników.

The fate of lead pellets in sediments of water ecosystems

In an urbanized environment, breeding ponds are the main habitat for water birds in Europe. Although these areas seem to us to be like natural areas, they are subjected to substantial economic pressure as places for hunting and fishing activities. For many years, certain solutions in fishing and hunting economy have been highly controversial among environmental scientists,

due to the introduction of significant amounts of lead into the environment. This element is characterized by high toxicity and availability in the environment. Fate analysis and monitoring of its concentration require many studies. The main source of lead that exist in these two economy types is lead metal. In hunting as shot ammunition, and in fishing as sinkers. Both materials work in the environment in the same way, although it seems that the number of shots deposited from hunting activities is much greater. Hunting for waterbirds is carried out in wetlands with relatively small areas. In many of these areas, the number of hunter birds per year is high and often exceeds several thousand. Statistics show that a statistical hunter must shoot several times, usually around six times, to hunt one bird. Each hunting ammunition cartridge contains about 200 lead pellets. This means that hunting one bird may be associated with launching more than 1,000 pellets into the environment and hunting a thousand birds with over 1,000,000 pellets. Because of this, there are places on earth, where number of lead pellets per 1 m² is counted in hundreds. In order for the sediments to be contaminated with lead from the lead pellets, the shots must be effectively weathered into the sediments. The occurrence of this phenomena ant its efficiency depends on many factors, both abiotic and biotic. I will study these issues in the next steps of the doctoral project. It is planned to thoroughly verify the influence of temperature, sediment humidity and the presence of root extracts on the rate of lead release into the sediments. Entire project was planned as an experiment with the use of microcosms (laboratory systems for simulating conditions of natural environments). Microcosms used in this experiment will be small glass containers with about 500 ml in volume, in which sediments and lead pellets will be placed. The experiment will last 60 days, and before, during and after it, many parameters will be measured in the sediments and shots, such as metal concentration, weight change of shots and changes of the surface of each pellet. Advanced laboratory techniques will be used in the research and comprehensive statistical analysis of the results will be carried out.

Mgr inż. Agnieszka Tatoj (II biology)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Beata Barabasz-Krasny (IB UP)

Wstępne badania brioflory zanikających fitocenz *Quercus robur*-*Pinetum* (W.Mat. 1981) J.Mat. 1988 w Ojcowskim Parku Narodowym

Quercus robur-*Pinetum* – kontynentalny bór mieszany (dawne *Pino-Quercetum* Mat. et Polak. 1955 s.l.), obejmuje naturalne leśne zbiorowiska dębowo-sosnowe, w typie siedliskowym świeżego i częściowo wilgotnego boru mieszanego. W Ojcowskim Parku Narodowym (OPN), jego płaty notowano na wierzchołkach, gdzie zajmował miejsca o stosunkowo głębokiej glebie brunatnej lub płowej. W latach 60 XX w. był na wierzchołkach dominującym zbiorowiskiem leśnym. Obecnie, większość dawnych borów mieszanych w OPN ma prawdopodobnie charakter regeneracyjnych stadiów lasów liściastych. W Parku pozostały jedynie nieliczne fragmenty boru mieszanego, o silnie zaburzonym składzie gatunkowym. Częste są natomiast płaty pośrednie między borem mieszanym, a ubogą buczyną karpacką. W sezonie 2021 roku podjęto wstępne badania brioflory w dawnych płatach *Quercus robur*-*Pinetum*. Zebrany materiał briologiczny oznaczono i porównano z dostępnymi materiałami archiwalnymi z lat 1958-59 oraz 1985. Łącznie w analizowanym typie fitocenozy stwierdzono 23 gatunki mszaków (w tym 22 mchy i 2 wątrobowce). W 2021 nie odnotowano 4 gatunków (*Calypogeia* sp., *Ceratodon purpureus*,

Diphyscium foliosum, Pleurozium schreberi), które występowały kiedyś w płatach tej fitocenozy. Pojawiły się natomiast nowe gatunki, których stwierdzono tu aż 13. Zmiany te wynikają prawdopodobnie ze zmian siedliskowych. Ciągły dopływ żyznej ściółki i uschniętych gałęzi do dna lasu skutkuje ustępowaniem gatunków acydofilnych w runie i inwazją mezofilnych roślin leśnych.

Słowa kluczowe: bór mieszany, mszaki, zmiany siedliskowe

Preliminary studies of the brioflora of the disappearing phytocoenoses of Querco roboris-Pinetum (W. Mat. 1981) J.Mat. 1988 in the Ojców National Park

Querco roboris-Pinetum – continental mixed forest (former Pino-Quercetum Mat. et Polak. 1955 s.l.), includes oak-pine forest communities in the habitat type of fresh and partially moist mixed coniferous forest. In the Ojców National Park (ONP), its patches were recorded on the plateau, where it occupied places with cambisols or luvisols. In the 1960s, it was the dominant forest community on the plateau. Now, most of the former mixed forests in the ONP are probably regenerative stages of deciduous forests. Only a few fragments of mixed coniferous forest remained in the Park, with a strongly disturbed species composition. Intermediate patches between the mixed forest and the poor Carpathian beech are frequent. In the season of 2021, preliminary studies of brioflora were undertaken in the former patches of Querco-Pinetum. The collected bryological material was identified and compared with the available archival materials from 1958-59 and 1985. In total, 23 species of bryophytes (22 mosses and 2 liverworts) were found in the analyzed type of phytocoenosis. In 2021, 4 species (Calypogeia sp., Ceratodon purpureus, Diphyscium foliosum, Pleurozium schreberi) that once occurred in patches of this phytocenosis were not recorded. New species appeared, and as many as 13 of them were found here. These changes probably result from habitat disturbances. The continuous flow of fertile litter to the forest floor results in the retreat of acidophilic species in the undergrowth and the invasion of mesophilic forest plants.

Keywords: mixed coniferous forest, bryophytes, habitat changes

Mgr Katarzyna Tomczyk (I biology)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Robert Stawarz (IB UP)

Auxiliary supervisor: dr n. med. Helena Sławska (Śląski Uniwersytet Medyczny)

Zawartość metali ksenobiotycznych w tkankach płodowych człowieka i ich transfer do organizmu dziecka

Ksenobiotyki to substancje obce dla organizmu, które nie są jego naturalnymi składnikami i nie posiadają wartości odżywczych, jednak wykazują aktywność biologiczną. Do ksenobiotyków należą m.in. metale ciężkie, takie jak ołów, kadm i rtęć. Pierwiastki te są obecne w atmosferze, w glebie i w wodzie i mogą być przenoszone na znaczne odległości w stosunku do źródła ich emisji. Ich wpływ na zdrowie człowieka, zwłaszcza w okresie wzrostu i rozwoju bada się od wielu lat i został on wielokrotnie potwierdzony. Ksenobiotyczne pierwiastki ze względu na swoją dużą aktywność i szkodliwe działanie, prowadzą do negatywnych skutków dla zdrowia matki i dziecka. Projekt badawczy dotyczy problemu transferu ksenobiotycznych metali ciężkich (ołowiu, kadmu i rtęci) z organizmu matki do organizmu dziecka podczas trwania ciąży i karmienia piersią. W

badaniach wezmą udział kobiety z przedziału wiekowego 18-25 lat, zamieszkałe na różnych obszarach Polski. Celem badań jest zweryfikowanie hipotezy, według której istnieje transfer ksenobiotyków z organizmu matki do organizmu dziecka. Zawartości metali ciężkich zostaną oznaczone w tkankach łożyska, pępowinie i błonach płodowych a także we krwi pępowinowej oraz w wodach płodowych. Następnie po urodzeniu dzieci, zawartość tych samych pierwiastków będzie cyklicznie badana w mleku karmiących matek oraz we włosach, paznokciach i ewentualnie w płynach ustrojowych dzieci, takich jak mocz i krew. Uzyskane wyniki zostaną poddane analizie statystycznej i szczegółowo opisane. Naukowe efekty projektu to uzyskanie informacji na temat stopnia, w jakim ksenobiotyki przenikają z organizmu matki do organizmu dziecka. Dotychczas prowadzone badania skupiały się na określaniu zawartości metali ciężkich we krwi matki oraz w tkankach płodowych. Określenie ich zawartości również w mleku matki, a następnie w tkankach dziecka, które w pierwszych miesiącach życia odżywia się tylko takim pokarmem, pozwoli na określenie stopnia transferu wspomnianych substancji do organizmu dziecka. Dodatkowo rozłożenie badań na zróżnicowane obszary, pozwoli porównać zawartość ksenobiotyków zarówno w tkankach prenatalnych jak i w tkankach dziecka, biorąc pod uwagę zróżnicowane środowisko i jego zanieczyszczenie. Badania pozwolą również na określenie dynamiki zmian zawartości rtęci, ołowiu i kadmu w tkankach dziecka w pierwszych miesiącach życia. Całkowite wyeliminowanie ksenobiotyków ze środowiska jest niemożliwe, stąd należy badać ich wpływ na organizmy żywe, śledzić ich transfer oraz podejmować działania mające na celu upowszechnianie informacji na temat ich szkodliwego działania na zdrowie człowieka.

The content of xenobiotic metals in human fetal tissues and their transfer to the child's body

Xenobiotics are foreign substances that are not natural components of the body and have no nutritional value, but are biologically active. The xenobiotics include, among others heavy metals such as lead, cadmium and mercury. These elements are present in the atmosphere, soil and water and can be carried long distances from the source of their emission. Their impact on human health, especially in the period of growth and development, has been studied for many years and has been repeatedly confirmed. Due to their high activity and harmful effects, xenobiotic elements lead to negative effects on the health of the mother and child. The research project concerns the problem of the transfer of xenobiotic heavy metals (lead, cadmium and mercury) from the mother's body to the child's body during pregnancy and breastfeeding. The research will concern women aged 18-25 who live in various areas of Poland. The aim of the research is to verify the hypothesis according to which there is a transfer of xenobiotics from the mother's organism to the child's organism. Then, after the babies are born, the content of the same elements will be tested cyclically in the milk of nursing mothers and in the hair, nails and alternatively body fluids of babies, such as urine and blood. The obtained results will be statistically analyzed and described in detail. The scientific effects of the project include obtaining information on the extent to which xenobiotics pass from the mother's body into the child's body. The research conducted so far has focused on determining the content of heavy metals in the mother's blood and in fetal tissues. Determining their content also in the mother's milk, and then in the tissues of the child, who in the first months of life only eats such food, will allow to determine the degree of transfer of these substances to the child's body. Additionally, the breakdown of the research into different areas will allow to compare the content of xenobiotics both in prenatal tissues and in the tissues of a child, taking into account the diverse environment

and its contamination. The research will also allow to determine the dynamics of changes in the content of mercury, lead and cadmium in the tissues of a child in the first months of life. The complete elimination of xenobiotics from the environment is impossible, therefore their impact on living organisms should be studied, their transfer should be tracked and activities aimed at disseminating information on their harmful effects on human health.

Lic. Jacek Gatlik (II physics)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Tomasz Dobrowolski (IF UP)

Wpływ niezerowej temperatury na proces penetracji bariery potencjału przez kink

Opis zjawisk nieliniowych ma fundamentalne znaczenie dla odkrywania praw przyrody. W wielu przypadkach układy fizyczne są liniowe tylko w pewnym obszarze, ale poza nim wykazują zachowanie nieliniowe. W takich przypadkach, aby w pełni zrozumieć dynamikę układu fizycznego, należy uwzględnić opis jego nieliniowości. Szczególną rolę we współczesnym opisie zjawisk nieliniowych odgrywają struktury takie jak solitony. W fizyce matematycznej pojęcie solitonu pojawiło się dzięki pracom N. Zabusky'ego i M. Kruskala. Obecnie pojęcie solitonu jest używane do opisu wielu zjawisk występujących w fizyce. W 1962 r. brytyjski fizyk B. Josephson przedstawił model opisujący tunelowanie par Coopera pomiędzy dwoma nadprzewodnikami oddzielonymi cienką warstwą izolatora. Współcześnie układ składający się z dwóch nadprzewodników oddzielonych cienką warstwą izolatora nazywany jest złączem Josephsona. W opisie złącza Josephsona pojawia się równanie (sinus-Gordona), które ma również rozwiązania solitonowe, w tym tzw. flukson zdefiniowany jako soliton niosący kwant strumienia magnetycznego. Badania koncentrują się na wpływie szumu termicznego na ruch kinku przez zakrzywiony obszar długiego złącza Josephsona. Rozważamy ruch kinku w modelu sinus-Gordona z zależnym od położenia członem dyspersyjnym

$$\partial_t^2 \phi + \alpha \partial_t \phi - \partial_x (\mathcal{F}(x) \partial_x \phi) = -\Gamma,$$

gdzie funkcja $\mathcal{F}(x)$ zawiera informacje o krzywiznie złącza. Fizyczna motywacja do opisanie efektów krzywizny w ramach tego modelu została szczegółowo przedstawiona w artykule⁽¹⁾. Celem pracy było zbadanie wpływu niezerowej temperatury układu na proces przenikania bariery potencjału przez kink. Zaproponowaliśmy wzór analityczny opisujący prawdopodobieństwo przenikania kinku przez barierę potencjału oparty na równaniu Fokkera-Plancka. Wyniki analityczne zostały porównane z symulacjami opartymi o model polowy. Ze względu na potencjalne zastosowania w nadprzewodnikach normalnych i wysokotemperaturowych, porównanie przeprowadzono w zakresie od zera do $T = 50K$, $T = 20K$ oraz $T = 5K$. Złącza Josephsona znalazły szerokie zastosowanie w nauce i technice, a badania nad ich możliwym dalszym rozwojem są nadal kontynuowane. Fundamentalne znaczenie dla uzyskania złączy o określonych właściwościach ma opis dynamiki solitonów wewnątrz złącza. Wyniki badań mogą być podstawą do przyszłego rozwoju urządzeń opartych na złączach Josephsona i tworzenia elektroniki bazującej na efektach kwantowych zachodzących w złączu.

Effect of nonzero temperature on the process of penetration of the potential barrier through the kink

The description of nonlinear phenomena is fundamental to the discovery of the laws of nature. Many physical systems are linear only within a particular area, however exhibit nonlinear behavior outside it. In such cases, to fully understand the dynamics of a physical system, a description of its nonlinearity should be included. A particular role for the modern description of nonlinear phenomena is played by structures such as solitons. In mathematical physics, the concept of the soliton appeared due to the work of N. Zabusky and M. Kruskal. At present, the concept of the soliton is used to describe many phenomena appearing in the field of physics. In 1962 the British physicist B. Josephson presented a model describing the tunnelling of Cooper pairs between two superconductors separated by a thin insulator layer. Currently, a system composed of two superconductors separated by a thin insulator layer is called a Josephson junction. In the description of the Josephson junction the equation (sine-Gordon) appears which also has soliton solutions including the so-called fluxon defined as the soliton carrying the magnetic flux quantum. The research concentrates on the impact of thermal noise on kink motion through the curved region of the long Josephson junction. We consider the kink motion in the sine-Gordon model with the position dependent dispersive term

$$\partial_t^2 \phi + \alpha \partial_t \phi - \partial_x (\mathcal{F}(x) \partial_x \phi) = -\Gamma,$$

where the function $\mathcal{F}(x)$ contains information about the curvature of the junction. The physical motivation for description of curvature effects in the framework of this model was described in detail in the article⁽¹⁾. This research aimed at studying the effects of nonzero temperature of the system on the process of penetration of the potential barrier through the kink. We propose the analytical formula that describes the probability of transmission of the kink over the potential barrier based on the Fokker-Planck equation. The analytical results are compared with the simulations based on the field model. Due to potential applications in normal and in high-temperature superconductors, the comparison was made from zero to $T = 50K$, $T = 20K$, and $T = 5K$. The Josephson junctions have found a wide variety of science and technical applications, and research into their possible further development is continuing. Fundamental for the preparation of junctions with specific properties are the descriptions of the soliton dynamics inside the junction. The results of the research could be the basis for future development of devices based on the Josephson junction and creation of electronics based on quantum effects occurring in the junction.

Bibliography

- [1] J. Gatlik, T. Dobrowolski, *Physica D: Nonlinear Phenomena* 428. (2021) 133061

Mgr inż. Michał Stawiarz (II physics)

Academic supervisor: prof. dr hab. Włodimir Mituszew (Politechnika Krakowska)

Auxiliary supervisor: dr inż. Paweł Kurtyka (Materialica+ Research Group)

Badania anizotropii w wielofazowych materiałach na przykładzie kompozytu po modyfikacji metodą FSP

Przedmiotem badań jest struktura kompozytu AL-Si-CU/SiCp wytworzona w procesie modyfikacji metodą FSP. W wyniku silnych odkształceń plastycznych powstają lokalne pola anizotropii. Efektu tego zwykle nie można dostrzec poprzez bezpośrednią obserwację. W pracy omówiono nowy dwu-wymiarowy polidispersyjny model dla opisu struktur kompozytów wielofazowych. Celem analiz jest określenie wpływu rozmieszczenia poszczególnych faz na anizotropię właściwości fizycznych. Mikrostruktura badanego kompozytu rozpatrywana jest na poziomie mikro-, meso-, i makro. W obliczeniach tych pod uwagę brana jest nie tylko koncentracja fazy ale także parametry geometryczne każdego pojedynczego wtrącenia. W rozpatrywanym przypadku otrzymane wyniki można definiować jako parameter wektora skumulowanego, odpowiadający dwu-punktowej funkcji korelacji przestrzennej wtrąceń. Jednakże uzyskuje się znaczną redukcję kosztów obliczeniowych. W pierwszej kolejności otrzymany zostaje wzór określający współczynnik anizotropii dla materiałów polidispersyjnych κ . Następnie wprowadzony zostaje współczynnik $\kappa(x)$ który jako współczynnik globalny określa wartość anizotropii dla wszystkich komórek mezo-, we współrzędnych przestrzennych w zależności od x . Prowadzi to do uzyskania współczynnika anizotropii właściwości fizycznych κ oraz kąta θ będącego kątem nachylenia głównych osi efektywnego tensora przewodnictwa Λ do osi X . Podejście to w sposób właściwy opisuje pola anizotropii w modelowaniu kompozytów, w szczególności przewodnictwo cieplne i elektryczne, dyfuzję i deformację sprężystą. W celu analizy zależności między κ i θ przeprowadzony zostaje eksperyment numeryczny. Właściwości geometryczne analizowanych elementów strukturalnych uzyskuje się z wykorzystaniem cyfrowej analizy obrazów ze zdjęć uzyskanych w drodze badań mikroskopowych powierzchni kompozytu.

Study of anisotropy in multiphase polydisperse materials on the example of a composite after FSP modification

The Al-Si-Cu/SiCp composite structure produced in the Friction Stir Processing is investigated. As a result of severe plastic deformation, the local anisotropy fields are obtained. This effect usually cannot be seen in the sense of direct observation. In this work a new two-dimensional polydisperse model for testing multiphase composites is discussed. The analyzes are carried out in order to study the influence of the separate phases redistribution on the anisotropy of the physical properties. The microstructure of examined composite is considered on the micro-, meso-, and macro levels. For these calculations, not only concentration but also the geometrical parameters of each particle is take into account. In this case, the results can be defined as the cumulative vector parameter corresponding to the two-point spatial correlation function of inclusions, but a significant reduction in computational costs is achieved. First the new formula of polydispersed anisotropy coefficient κ is obtaining. Then $\kappa(x)$ as a global coefficient is computed as a anisotropy value over the all meso cells in spatial coordinates depending on x . It leads to obtain the anisotropy coefficient κ and the θ angle, as the angle of inclination of the principal axes of the effective conductivity tensor Λ to the x -axis. It properly describes the

anisotropy fields in composites modeling in particular thermal and electric conductivity, diffusion and elastic antiplane deformation. For the analysis of the relation between κ and θ , a numerical experiment is performed. The geometrical properties of the analyzed structural elements are obtained with the use of digital image analysis of the images from previous microscopic examinations

Mgr Thi Thu Ha Nguyen (II physics)

Academic supervisor: prof. dr hab. Vinh Hung Tran (Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN)

Badanie struktury elektronowej oraz właściwości optycznych związku Ba_2MnWO_6 za pomocą teorii funkcjonału gęstości (DFT)

Wykorzystując teorię funkcjonału gęstości (DFT) zbadano właściwości struktury elektronowej oraz właściwości optyczne Ba_2MnWO_6 , poprzez zastosowanie uogólnionego przybliżenia gradientowego (GGA) [1] oraz dodając efekt korelacji wymiany (GGA+U) [2]. Struktura krystaliczna związku wykazuje symetrię kubiczną z grupą przestrzenną $Fm-3m$. Wyniki eksperymentalne wskazują, że Ba_2MnWO_6 ulega antyferromagnetyzmowi dalekiego zasięgu typu 2 [3]. W tej pracy rozpatrywaliśmy cztery konfiguracje magnetyczne: antyferromagnetyczną kolinearną, tj. AF-1, AF-2 oraz antyferromagnetyczną niekolinearną, tj. AF-NC1, AF-NC2. Otrzymane wyniki wskazują, że Ba_2MnWO_6 jest półprzewodnikiem o pośredniej przerwie pasmowej. Ponadto, maksimum pasma walencyjnego (VBM) jest zdominowane przez orbitale Mn-3d, podczas gdy minimum pasma przewodnictwa (CBM) składa się głównie z orbitali W-5d. Z obliczeń optycznych wynika natomiast, że Ba_2MnWO_6 wykazuje doskonałą absorpcję światła w zakresie ultrafioletu. W związku z tym materiał ten wykazuje potencjalne zastosowania optyczne, takie jak ogniwa słoneczne działające w świetle ultrafioletowym.

Electronic structure and optical properties of the Ba_2MnWO_6 compound studied by Density Functional Theory (DFT) calculations

Based on density functional theory (DFT), the electronic structure and optical properties of Ba_2MnWO_6 were investigated by using the generalized gradient approximation (GGA) [1] and by adding the exchange-correlation effect (GGA+U) [2]. The crystal structure of the compound presented a cubic symmetry with the space group $Fm-3m$. Experiment result shows that Ba_2MnWO_6 undergoes type-2 long-range antiferromagnetic [3]. In this work, we have looked into four magnetic configurations such as collinear antiferromagnetic i.e. AF-1, AF-2 and non-collinear antiferromagnetic i.e. AF-NC1, AF-NC2. The obtained results reveal that Ba_2MnWO_6 is an indirect band-gap semiconductor. Furthermore, the valence band maximum (VBM) is primarily dominated by Mn-3d orbitals, whereas the conduction band minimum (CBM) is mainly composed of W-5d orbitals. From calculated optical results, Ba_2MnWO_6 shows excellent light absorption in the ultraviolet range. Accordingly, this material promises potential optical applications, such as solar cells functional in ultraviolet light.

References

- [1] J. P. Perdew, K. Burke, and Y. Wang, Phys. Rev. B 54, 16533 (1996).
- [2] V. I. Anisimov, F. Aryasetiawan, and A. I. Lichtenstein, J. Condens. Matter Phys. 9, 767 (1997).
- [3] H. Mutch, O. Mustonen, H. C. Walker, P. J. Baker, G. B. G. Stenning, F. C. Coomer, and E. J. Cussen, Phys. Rev. Mater. 4, 014408 (2020).

Mgr Klaudia Domaracka (I Earth science)

Academic supervisor: prof. dr hab. Adam Łajczak (IG UP)

Auxiliary supervisor: dr Roksana Zarychta (IG UP)

Współczesne modelowanie zboczy wyrobisk w nieczynnych kamieniołomach wapienia na terenie Krakowa

Przedmiot badań prowadzonych w ramach planowanej pracy doktorskiej stanowią zbocza wybranych wyrobisk po zakończonej eksploatacji wapienia w granicach Krakowa. Rzeźba tych zboczy współcześnie ulega modyfikacjom. Zmiany te są wywoływane m.in. przez nieustannie zachodzące ruchy masowe. Celem proponowanych badań jest określenie dynamiki rzeźby zboczy wytypowanych wyrobisk w nieczynnych krakowskich kamieniołomach. Sugerowany zakres badań obejmuje natomiast: (i) zaprezentowanie szczegółowej charakterystyki morfologicznej zboczy wybranych wyrobisk poeksploatacyjnych; (ii) zidentyfikowanie i oszacowanie tempa ruchów masowych zachodzących na zboczach wyżej wspomnianych wyrobisk; (iii) wskazanie i omówienie czynników mających wpływ na przebieg powyższych procesów; (iv) zwizualizowanie przemian rzeźby zboczy wyżej wspomnianych wyrobisk na skutek ich modelowania przez ruchy masowe; (v) dokonanie jakościowej i ilościowej oceny zaistniałych zmian w morfologii zboczy wcześniej wspomnianych wyrobisk w okresie prowadzonych badań; (vi) uzasadnienie konieczności ochrony wybranych obszarów badawczych i przedstawienie propozycji ich zagospodarowania. Osiągnięcie celu badań będzie możliwe dzięki m.in. przeprowadzeniu bezpośrednich obserwacji terenowych, zastosowaniu techniki skaningu laserowego i dokonaniu pomiarów na tymczasowych stanowiskach badawczych. Teledetekcyjne pomiary wybranych części zboczy wytypowanych wyrobisk (tzn. fragmentów zboczy o ekspozycji: N, S, E, W), z wykorzystaniem naziemnego skanera laserowego (LiDAR), będą przeprowadzane raz w roku, tj. na wiosnę, podczas trzyletniego okresu badań. Pomiary wielkości przemieszczenia materiału budującego powyższe zbocza i ilości materiału skalnego zakumulowanego u ich podnóży, za pomocą linii do detekcji transportu materiału skalnego oraz łapaczy rumowiska skalnego, będą natomiast dokonywane dwa razy w roku, tj. na wiosnę i na jesieni. Analiza pozyskanych i przetworzonych danych pomiarowych oraz zaprezentowanie wyników podjętych badań nastąpi przy użyciu arkusza kalkulacyjnego i narzędzi GIS. Realizacja badań przeprowadzonych w ramach planowanej dysertacji dostarczy nowych i szczegółowych informacji, które znacząco pogłębią istniejący zasób wiedzy o procesach masowych, jakim podlegają zbocza wyrobisk w nieczynnych kamieniołomach na terenie Krakowa. Podjęcie proponowanych badań pozwoli wypełnić lukę w dotychczasowej wiedzy na temat morfodynamiki zboczy powyższych wyrobisk. Istnieje także duże prawdopodobieństwo, że wyniki przeprowadzonych badań znajdą zastosowanie w praktyce. Rezultaty podjętych badań będą mogły stanowić podstawę lub posłużyć za wskazówkę przy opracowywaniu koncepcji zagospodarowania obszarów z wcześniej wspomnianymi wyrobiskami.

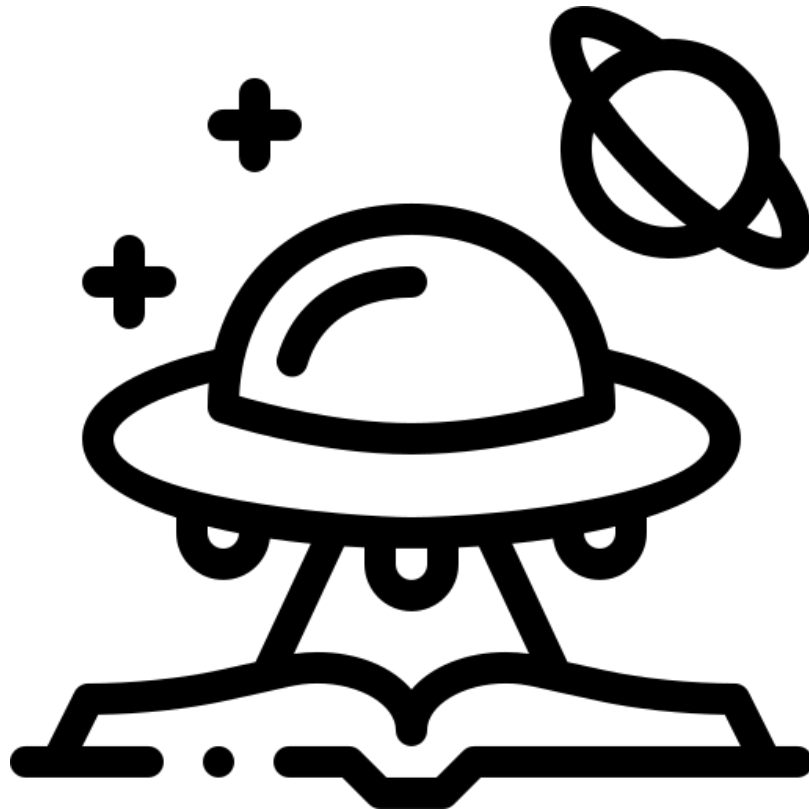
Contemporary transformation of the excavation slopes in abandoned limestone quarries in Cracow

The subject of research in the planned doctoral thesis are the slopes of the selected excavations after completed exploitation of limestone in Cracow. The relief of these slopes is currently undergoing modifications. These changes are caused by continuously occurring mass movements. The aim of the proposed research is to determine the dynamics of the slopes relief of the selected excavations in Cracow's abandoned quarries. The suggested scope of research includes: (i) presentation of the morphological characteristics of the slopes of the selected post-mining excavations; (ii) identification and estimation of the rate of mass movements occurring on the slopes of the above-mentioned excavations; (iii) indication and discussion of the factors influencing the above processes; (iv) illustration of the changes of the slopes relief of the above-mentioned excavations as a result of their modelling by mass movements; (v) making a qualitative and quantitative assessment of the occurring changes in the slopes morphology of the previously mentioned excavations during the study period; (vi) justification of the necessity to protect the selected research areas and presentation of the suggestions for their management. The achievement of the research objective will be possible due to direct field observations, the application of terrestrial laser scanning technique, and measurements at the temporary testing sites. The remote sensing measurements of the designated parts of the excavation slopes (i.e. the fragments of slopes with exposure: N, S, E, W), with the use of a terrestrial laser scanner (LiDAR), will be conducted once a year (i.e. in the spring) during the three-year study period. However, the measurements of the size of rock displacement within the above slopes and the measurements of the amount of rock material accumulated at their foot, with the use of lines for detection of mass movements and rock debris traps, will be carried out twice a year (i.e. in the spring and autumn). The analysis of the collected and processed measurement data as well as the presentation of the research results will be made by means of a spreadsheet and GIS tools. The realisation of the proposed research will provide new and detailed information which will significantly extend the existing knowledge of the mass processes occurring on the slopes of abandoned quarries in Cracow. The undertaking the projected research will allow to fill the knowledge gap related to the slopes morphodynamics of the above quarries. Besides, it is highly likely that the results of the conducted research will be applied in practice. The results of the study can be used as a basis or as a guideline by people preparing the concepts for the development of areas with the above-mentioned excavations.

VII

Geografia społeczno- ekonomiczna i gospodarka przestrzenna

Social and Economic Geography & Land Management

Mgr Etienne Gatera (II)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Sławomir Kurek (IG UP)

Przegląd danych dotyczących płodności kobiet w wieku 15–49 lat w Rwandzie (wrzesień 2021 r.)

W niniejszym opracowaniu, przeprowadzonym w Rwandzie, zwrócono uwagę na wpływ gospodarki, sektora zdrowia, roli kobiet w edukacji, a także na wyższą postawę i postrzeganie płodności wśród młodych kobiet w wieku od 15 do 25 lat jako jednego z najnowszych wskaźników w Afryce Subsaharyjskiej. Opiera się ona na wynikach jakościowego i kierowanego kwestionariusza na temat płodności, skierowanego do kobiet w wieku 15-49 lat, a także na danych pochodzących z eksperymentów badacza oraz z raportu Demographic Health Survey (DHS) 2019-20 Narodowego Instytutu Statystyki Rwandy (NISR). Zauważono, że wskaźnik zamożności (PKB per capita) wzrasta w porównaniu z przeszłością, wspólne zamieszkiwanie (LAT) na poziomie 17,76%, aborcja na poziomie 5,62% wśród kobiet bez dzieci i na poziomie 5,15% wśród kobiet z dziećmi, 75,87% kobiet preferowało posiadanie 2-3 dzieci, a 50,81% kobiet wskazało 25-30 lat jako preferowany wiek pierwszego małżeństwa. Preferencje dotyczące samotnych matek wzrosły o 1,97%. Podczas gdy stosowanie antykoncepcji przez kobiety bezdzietne odgrywa istotną rolę w 42,27% obszarów wiejskich i 54,65% miejskich, jest ono wysoko cenione przez kobiety posiadające dzieci w 82,82% obszarów wiejskich i 87,57% miejskich. Wyniki badań pokazują, że wskaźniki takie jak wykształcenie kobiet, dochód (wskaźnik zamożności) i zmiany kulturowe (młode małżeństwa żyjące osobno, stosowanie antykoncepcji przez młodzież (20-24 =62,57%), preferencje dla samotnych matek i zachowania bezdzietne) wspierają ten śladowy proces SDT. Mimo to imigracja, przekonania religijne i kohabitacja (która jest tabu) wydają się zaprzeczać temu, co mówi SDT. Czynniki te spowodowały spadek liczby urodzeń, co doprowadziło do powstania śladów Drugiego Przejścia Demograficznego w Rwandzie.

An overview of Rwanda's fertility data for women aged 15 to 49 (September 2021)

The present study based in Rwanda highlighted the impact of the economy, health sector, women's education role, as well as a higher attitude and perception of fertility among young women aged 15 to 25 as one of the most recent indicators in Sub-Saharan Africa. It is based on the results of a qualitative and guided questionnaire on fertility aimed at women aged 15–49 as well as data from the researcher's experiments and from the Demographic Health Survey (DHS) 2019–20 report of the National Institute of Statistics of Rwanda (NISR). It was observed that the wealth index (GDP per capita) is increasing compared to the past, living apart together (LAT) at 17,76%, abortion at 5.62% among women without children and at 5.15% among women with children, 75.87% of women preferred to have 2–3 children, and 50.81% of women indicated 25–30 years as the preferred age of first marriage. The preference for single mothers increased by 1.97%. While the use of contraception by women without children plays a substantial role in 42.27% of rural and 54.65% of urban areas, it is highly valued by women with children in 82.82% of rural and 87.57% of urban areas. The results of the research show that indicators such as women's education, income (wealth index), and cultural change (young couples living apart,

contraceptive use in the youth community (20–24 =62.57%), preference for single mothers, and childlessness behaviour) all support this trace process of the SDT. Even so, immigration, religious beliefs, and cohabitation (which is taboo) seem to contradict what SDT says. These factors caused the birth rate to go down, which led to the traces of the Second Demographic Transition in Rwanda.

Mgr Le Anh Toai (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UŁ Leszek Butowski (Uniwersytet Łódzki)

Auxiliary supervisor: dr Łukasz Quirini-Popławski (IG UP)

Studium rozwoju ekoturystyki w regionie Binh-Tri-Thien, Wietnam

Tematyka rozprawy i hipotezy. Zasadniczym problemem badawczym dysertacji jest określenie aktualnych uwarunkowań regionu Binh-Tri-Thien (BTT) w kontekście możliwości rozwoju ekoturystyki na tym obszarze. Po potwierdzeniu takiej możliwości, zaproponowane zostają najskuteczniejsze kierunki tego rozwoju. Przyjęto, że region BTT ma znaczący potencjał dla rozwoju ekoturystyki, który nie jest dotychczas wystarczająco wykorzystany. Hipotezę sformułowano na podstawie obserwacji i wstępnych badań przeprowadzonych na omawianym terenie. W celu jej potwierdzenia (lub negacji) poszukiwana będzie odpowiedź na następujące szczegółowe pytania: 1) Jakie są aktualne uwarunkowania w odniesieniu do wszystkich bezpośrednich i pośrednich czynników, które mogą wpływać na potencjał rozwoju ekoturystyki w regionie BTT? 2) Jakie są (wewnętrzne) mocne i słabe strony oraz (zewnętrzne) szanse i zagrożenia dla rozwoju ekoturystyki w regionie BTT? 3) Jakie mogą być główne ścieżki rozwoju ekoturystyki w regionie BTT? Metody badawcze. Ze względu na dużą niejednorodność problemu badawczego planuje się zastosowanie triangulacji metodologicznej. Obejmie ona metody ilościowe, jak i jakościowe stosowane w obrębie nauk społecznych, wykorzystujące dane pierwotne oraz wtórne. W zależności od konkretnej analizy przewiduje się zatem zastosowanie różnych technik i narzędzi badawczych. Zaproponowane metody jakościowe obejmują analizę treści w ramach projekcji, wspomaganą zarządzaniem danymi przez oprogramowanie Mendeley oraz metodę wywiadu pogłębionego i analizę SWOT. Metody ilościowe będą wykorzystywane do przetwarzania danych ilościowych zebranych podczas badań terenowych, jak również danych ze źródeł wtórnych. Zostaną one opracowane za pomocą technik statystycznych przy wsparciu oprogramowania Excel, SPSS i ArcGIS. Wkład rozprawy w rozwój dyscypliny. Dotychczasowe teoretyczne i praktyczne prace badawcze dotyczące rozwoju ekoturystyki w Wietnamie są dość ograniczone, zwłaszcza w omawianym regionie BTT. Dlatego realizacja proponowanego projektu wniesie istotny wkład w rozwój dyscypliny, a w szczególności: uzupełnienie literatury z zakresu badań empirycznych wietnamskich regionów i miejscowości turystycznych; poszerzenie i uzupełnienie podstaw teoretycznych związanych z rozwojem ekoturystyki; pozytywny wpływ na pokrewne dziedziny nauki i branże, szczególnie w sektorze turystycznym; otwarcie nowych kierunków badań nad działalnością ekoturystyczną (np. inne jednostki terytorialne). Znaczenie społeczne i gospodarcze. Rząd Wietnamu uznał ekoturystykę za jeden z kluczowych produktów turystycznych kraju. Dlatego realizacja proponowanego tematu ma duży potencjał praktyczny, a w szczególności: wsparcie realizacji krajowego programu celowego dotyczącego zrównoważonego rozwoju turystyki; opracowanie kierunków i rozwiązań, które zostaną przekazane i zaproponowane organizacjom oraz władzom różnego szczebla związanym z

działalnością turystyczną i społecznością lokalną, przyczyniając się do poprawy jakości życia mieszkańców w kierunku zrównoważonego rozwoju; wpływ na transformację i podniesienie świadomości samorządów i mieszkańców w zakresie ochrony środowiska. Struktura rozprawy. Struktura rozprawy zostanie opracowana w oparciu o przyjętą procedurę badawczą. Zacznie się od przeglądu podstaw teoretycznych, jako bazy do wyjaśnienia najbardziej ogólnych zagadnień i wreszcie skupienia się na bardziej szczegółowych aspektach problemu badawczego. Rozdział 1. Przegląd teoretycznych podstaw badań ekoturystycznych. Rozdział 2. Diagnoza ogólnej sytuacji Wietnamu dotycząca możliwości rozwoju turystyki w kraju. Rozdział 3. Diagnoza aktualnego stanu różnych czynników mogących wpływać na turystykę, w tym ekoturystykę, w regionie BTT. Rozdział 4. Diagnoza aktualnej sytuacji ekoturystyki w regionie BTT. Rozdział 5. Ocena potencjału rozwoju ekoturystyki w regionie BTT. Rozdział 6. Kierunki i rekomendacje rozwoju ekoturystyki w regionie BTT. Szkieletowy harmonogram pracy nad rozprawą. Zgodnie z złożonym Indywidualnym Planem Badawczym, w ramach projektu planuje się realizację następujących zasadniczych zadań: przeprowadzenie badań terenowych w obszarze BTT (m.in. dobór próby badawczej, zaprojektowanie kwestionariuszy wywiadów); publikację wstępne i końcowych wyników badań w formie artykułów i wystąpień konferencyjnych; złożenie wniosku o sfinansowanie badań naukowych do instytucji grantowych (np. Narodowe Centrum Nauki). Dotychczasowy postęp prac. W ramach projektu dotychczas zostały zakończone (lub są w trakcie) następujące zadania: krytyczne opracowanie literatury przedmiotu, obejmującej książki, artykuły konferencyjne i artykuły w czasopiśmie, w oparciu o zasoby pochodzące z baz jak Web of Science, Scopus i Google Scholar, a opublikowane w latach 2000-2022. Wyniki tej kwerendy są one przechowywane i zarządzane przez menadżer publikacji naukowych Mendeley, opracowanie indywidualnego planu badawczego, który będzie stanowił wytyczną dla wszystkich przyszłych prac i działań badawczych.

A Study on the Status of Eco-tourism Development in the Binh-Tri-Thien Region, Vietnam

Dissertation topic, hypothesis. The general research problem of the entire study is to determine the current situation of the Binh-Tri-Thien (BTT) region in the context of the possible development of ecotourism in this area; and if it succeeds, propose the most effective paths for that development. It has been assumed that the BTT region has a significant potential for the development of ecotourism; however, it is not sufficiently used. The hypothesis was formulated based on observations and preliminary research carried out in the area in question. In order to verify (or falsify) it, the answers to the following specific questions will be sought: 1) What is the actual state of affairs in relation to all direct and indirect factors that can affect the potential for ecotourism development in the BTT region? 2) What are the (internal) strengths and weaknesses as well as (external) opportunities and threats for the development of ecotourism in the BTT region? 3) What can be the main paths of ecotourism development in the BTT region? It is assumed that the answers to these questions should be formulated as: Ad 1. A diagnosis of the current situation containing a real picture of the region in the context of ecotourism prepared at least from the two perspectives - external and internal factors. Ad 2. An evaluative study, regarding the significance of all identified external and internal factors influencing ecotourism in the BTT region. Ad 3. Specific proposals for the development of ecotourism in the BTT region (in relation to all three aspects of sustainability i.e. the economy, society, and environment) - are

built on the basis of the results of previous analyses. Research methods. Due to the high heterogeneity of the research problem, it is planned to use the methodological approach of triangulation. It will include both quantitative and qualitative methods that will use primary and secondary data and information. Depending on the specific analysis; methods, various research techniques, and tools are to be implemented. The proposed qualitative methods include the content analysis method under the projection supported data management by Mendeley software as well as the in-depth interview method and SWOT analysis. Quantitative methods will be used to process quantitative data collected during field research as well as received from secondary sources. They will be applied with statistical techniques with the support of Excel, SPSS, and ArcGIS software. Contribution to the development of the discipline. Generally, theoretical and practical research works on ecotourism development in Vietnam are quite limited, especially in the BTT region. Therefore, the project proposal will make a significant contribution to the development of the discipline, specifically: supplementing the literature in the area of empirical studies of Vietnamese tourist destinations; broadening and supplementing the theoretical background related to ecotourism development; positive impacts on related scientific fields and industries; especially in the tourism sector; opening up new research directions on ecotourism activities (other territorial units or smaller territorial units). Social, and economic significance. The Vietnam government has declared ecotourism as one of the country's key tourism products. Therefore, the project proposal has practical significance, specifically: contributing to the successful implementation of the national target program on sustainable tourism development; specific orientations and solutions will be transferred, proposed, and recommended to departments, branches, and functional agencies related to tourism activities and local people. Thereby, contributing to improving the quality of life of local people towards sustainable development; contributing to the transformation and raising awareness of local authorities and people in environmental protection. Structure. The thesis structure will be built based according to the adopted research procedure. It will start with a review of the theoretical foundations; as a basis to clarify the most general issues and finally focus on the more detailed aspects of the research problem. Chapter 1. The review of the theoretical foundations for ecotourism research. Chapter 2. The diagnosis of the general situation of Vietnam regarding the possibilities of tourism development in the country. Chapter 3. Diagnosis of the state-of-the-art of various factors that can influence tourism, including ecotourism, in the BTT region. Chapter 4. Diagnosis of the current situation of ecotourism in the BTT region. Chapter 5. Evaluation of the potential for ecotourism development in the BTT region. Chapter 6. Orientations and solutions for ecotourism development in the BTT region. Schedule and funding. According to the submitted individual research plan, it is planned to carry out the following main tasks within the project: carrying out field studies in the BTT area (selecting samples, working time, designing interview questionnaires, field routes, ...); publish the preliminary and final results of the research in the form of papers and during the conferences; submitting an application for competitive research to funding institutions. Progress to date. Currently, the following tasks are completed (or are in the progress) within the project: development of the research plan with specific content for each specific period. It will be a guideline for all future work and research actions; critical literature studies on the topic in question (including books, conference papers, and journal articles) drawn

from such sources as Web of Science, Scopus, and Google Scholar queried in the period 2000-2022; then, they are stored and managed by Mendeley software.

Mgr Márk Sima (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Witold Wilczyński (IG UP)

Geograficzne koncepcje Polski i Litwy na przełomie XIX i XX wieku

Geograficzne koncepcje i teorie dotyczące tego, jak ludzie postrzegają kraje jako geoobrazy (geo-images), to nowy i rewolucyjny temat dla dyscypliny geografii. Na przykładzie rozwoju tych obrazów Polski i Litwy na przełomie XIX i XX wieku możemy zobaczyć, jak te koncepcje mogły ewoluować, jak powstawały i jak kształtowały opinię publiczną. Rozumiejąc przemiany geo-images obu tych krajów w omawianym okresie, możemy zrozumieć ogólną charakterystykę ludzkiego postrzegania przestrzeni geograficznej. Teorie przestrzeni opracowane przez francuskiego filozofa Henri Lefebvre'a zainspirowały wielu naukowców do analizy percepcji przestrzeni. Idea Lefebvre'a na temat interakcji ludzi z przestrzenią i myślenia o niej otworzyła nową dyscyplinę w geografii społecznej, która jest powiązana z historią i innymi naukami humanistycznymi. Według Lefebvre'a na przestrzeń składają się trzy dialektycznie powiązane ze sobą procesy: praktyka przestrzenna, reprezentacje przestrzeni, przestrzeń reprezentacji (spatial practice, representations of space, space of representations). Teoria ta zainspirowała Amerykanina Edwarda Soja do opracowania dalszych koncepcji dotyczących postrzegania przestrzeni, zwłaszcza przestrzeni miejskiej. Jednocześnie w drugiej połowie XX wieku bardzo istotne stały się teorie dotyczące nacjonalizmu. Z dekonstrukcji nacjonalizmu przez Benedicta Andersona wyłoniła się nowa dyscyplina historii i socjologii - studium nacjonalizmu. Anythony D. Smith, brytyjski historyk, stworzył koncepcje dotyczące koncepcji przestrzennych ruchów narodowych. Wszystkie ruchy narodowe w Europie pod koniec XIX wieku stworzyły kilka koncepcji dotyczących ich przestrzeni narodowej, na których zamierzały zbudować swoje państwo narodowe lub które uważały za obszar życia swojego narodu. Rozwój narodowych koncepcji przestrzennych nie jest jeszcze dobrze zbadany z punktu widzenia geografii społecznej i koncepcji przestrzennych. W XIX wieku, kiedy rozwijały się polskie i litewskie wyobrażenia o przestrzeni narodowej, nie było ani polskiego, ani litewskiego państwa. W związku z tym powstało kilka koncepcji dotyczących tego zagadnienia, więc historia tych dwóch krajów oferuje bardzo bogate środowisko koncepcji przestrzennych. Należy również zauważyć, że oba narody ze względu na wspólną historię stworzyły koncepcje, w których ich przestrzeń narodowa obejmowała terytorium narodowe drugiej strony. Ze względu na bezpaństwowość koncepcje Polski i Litwy mogły być oparte na kilku różnych metodach. Podczas opracowywania tych idei wykorzystano kilka sposobów opisu przestrzeni narodowej. Mapy teoretycznej Litwy czy Polski oparte były na zasadach etnicznych, językowych, etnograficznych i historycznych. Rozumiejąc rozwój tych idei w odniesieniu do Polski i Litwy, możemy zrozumieć ogólną charakterystykę koncepcji przestrzennych. Analizując idee stworzone przez elitę intelektualną, a także dzieła kartograficzne i kilka różnych terminów geograficznych dotyczących tematu (np. Litwa, Lietuva, Rus, Lite, Polska, Polska, Kresy, Żmudź, Sarmacja), badając ponadto sposób, w jaki te idee były rozpowszechniane i propagowane, możemy lepiej zrozumieć te koncepcje, a dzięki temu możemy zrozumieć koncepcje przestrzenne innych narodów i ruchów narodowych, które ukształtowały historię i politykę w Europie w XX wieku.

Geographical concepts of Poland and Lithuania in the late 19th and the early 20th century

Geographical concepts and theories about how humans view the countries as geo-images is a new and revolutionary subject for the discipline of geography. Through the example of the development of the geo-images of Poland and Lithuania during the late 19th and early 20th century we can see how these concepts can evolve, how they were created and how they shaped the public opinion. By the understanding of the changes of these two country's geo-images throughout the mentioned period we can understand general characteristics of the human perception of geographical space. The theories of space developed by Henri Lefebvre, French philosopher have inspired many scientist to analyze the perception of space. Lefebvre's idea about how humans are interacting and thinking about space opened a new discipline in human geography that is connected to history and other human sciences. According to Lefebvre the space is made of three dialectically related processes: spatial practice, representations of space, space of representations. This theory inspired the American Edward Soja to develop further concepts about the perception of space, especially about urban space. At the same time the theories about nationalism also became very important during the second half of the 20th century. From the deconstruction of nationalism by Benedict Anderson a new discipline of history and sociology has emerged; the study of nationalism. Anythony D. Smith British historian created concepts about the spatial concepts of national movements. The national movements of Europe during the late 19th century all created several concepts about their national space on which they intended to create their nation-state or which they considered the living area of their nation. The developments of the national spatial concepts are not well researched yet from the human geography and from the spatial concepts point of view. During the 19th century when the Polish and the Lithuanian concepts about national space unfolded there wasn't Polish or Lithuanian state. Because of that several concepts emerged concerning the issue so these two countries' history offer a very rich enviroment of spatial concepts. It is also important to note that the two nations shared history created concepts where their national space were including each other's national territory. Because of the statelessness the concepts of Poland and Lithuania could be based on several different methods. During the development of these ideas several ways were used to describe the national space. Maps of the theoretical Lithuania or Poland were based on ethnic, linguistic, ethnographic and historical principles. By understanding the development of these ideas regarding Poland and Lithuania we can understand general characteristics of spatial concepts. By analyzing the ideas created by the intellectual elite, analyzing cartographical works, analyzing several different geographical terms regarding the subject (e.g.: Lithuania, Lietuva, Rus, Lite, Poland, Polska, Kresy, Samogitia, Sarmatia), analyzing the way these ideas were spread and propagated, we can understand these concepts better, and by that we can understand other nations and national movement's spatial concepts that shaped history and politics during the 20th century in Europe.

Mgr Agata Sedlak (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Sławomir Kurek (IG UP)

Auxiliary supervisor: dr Kamila Ziółkowska-Weiss (IG UP)

Rozwój turystyki jeziornej a wizerunek obszaru recepcji turystycznej w wybranych krajach alpejskich

Wizerunek miejsca jest powszechnie uznanym czynnikiem wpływającym na indywidualną i subiektywną decyzję o odwiedzeniu pewnej destynacji turystycznej. Głównym celem podjętej tematyki badawczej jest ocena poziomu rozwoju turystyki jeziornej w świetle kreowania wizerunku obszaru recepcyjnego oraz zidentyfikowanie czynników kształtujących ten wizerunek poszczególnych jezior. Celem szczegółowym będzie określenie motywacji do odwiedzenia alpejskich akwenów jeziornych, ze względu na realizowaną formę turystyki oraz ocena poziomu zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego w odniesieniu do poszczególnych jezior. Obszarem badań będą wybrane jeziora zlokalizowane na terenie Słowenii oraz Szwajcarii. Metodologia badań opiera się o przeprowadzenie badań ankietowych w miejscu docelowym oraz poprzez wykorzystanie portali internetowych związanych z turystyką. Ponadto zostaną przeprowadzone indywidualne wywiady skategoryzowane z pracownikami informacji turystycznych, położonych w pobliżu badanych akwenów. Dodatkowo zostanie przeprowadzona ocena atrakcyjności turystycznej badanych jezior z wykorzystaniem autorskiego wskaźnika. Metoda umożliwi m.in.: ocenę atrakcyjności wód powierzchniowych, wskaże obecność walorów specjalistycznych i krajoznawczych oraz stan ich udostępnienia dla turystyki. Inną metodą będzie wykorzystanie wskaźników funkcji turystycznej. W pracy zostanie uwzględniony wskaźnik Baretje'a-Deferta, wskaźnik Schneidera, wskaźnik Charvata oraz wskaźnik gęstości bazy noclegowej. Dopełnieniem warsztatu badawczego będzie analiza materiałów wtórnych (tzw. desk research) w odniesieniu do ruchu turystycznego oraz zagospodarowania turystycznego, a także analiza strategii rozwoju w regionie, w którym położone są badane jeziora. Spodziewanym efektem badań będzie przedstawienie holistycznego obrazu rozwoju turystyki jeziornej w oparciu o wizerunek obszaru recepcyjnego oraz identyfikacja głównych czynników wpływających na omawiane zjawisko. Ponadto zostanie określona struktura ruchu turystycznego, skupiającego się nad badanymi jeziorami oraz wskazanie motywacji turystów do odwiedzenia wybranego akwenu. Zostanie przeanalizowane także zagospodarowanie turystyczne obszaru oraz przygotowanie regionu do obsługi ruchu turystycznego. Finalnym efektem będzie określenie perspektywy rozwoju turystyki jeziornej w krajach alpejskich, gdzie ze względu na specyficzne środowisko geograficzne dominują formy turystyki związane z turystyką zimową oraz górską.

The development of lake tourism and the image of the tourist destination in selected Alpine countries

The image of a place is a commonly recognized factor influencing on individual and subjective decision to visit a certain tourist destination. The main goal of the research topic is to assess the level of lake tourism development in the light of creating the image of the reception area and to identify the factors shaping this image. The specific objective will be to determine the motivation to visit alpine lakes, basing of performed tourism form and to assess the level of tourism and recreational development in relation to individual lakes. The research area covers selected lakes located in Slovenia, Austria, Switzerland. The research methodology is based on conducting

surveys at the destination and through the use of tourism-related web portals. Furthermore, individual categorized interviews will be conducted with tourist information employees located near the studied reservoirs. Additionally, an assessment of tourist attractiveness of studied lakes will be carried out using proprietary index. The method will allow, among others, to assess the attractiveness of surface waters, indicate the presence of specialist and sightseeing values and their availability for tourism. Another method will be to use indicators of the tourism function. The study will take into account the Baretje-Defert index, the Schneider index, the Charvat index and the accommodation density index. The research workshop will be complemented by the analysis of secondary materials (so-called desk research) in relation to tourist traffic and tourism development, as well as the analysis of the development strategy in the region, where the lakes are located. The expected result of the research will be the presentation of a holistic picture for the development of lake tourism based on the image of the tourist destination and the identification of the main factors influencing the discussed phenomenon. Moreover, the structure of tourist traffic will be determined focusing on the studied lakes and an indication of the tourists' motivation to visit the selected reservoir. The tourist development of the area and the preparation of the region to handle tourist traffic will also be analyzed. The final effect will be to define the prospects for the development of lake tourism in Alpine countries, where, due to the specific geographic environment, forms of tourism related to winter and mountain tourism dominate.

Mgr Natalia Sierpińska (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Agnieszka Kwiatek-Softys (IG UP)

Auxiliary supervisor: dr Monika Płaziak (IG UP)

Ewaluacja strategii rozwoju miast województwa małopolskiego w kontekście zrównoważonego rozwoju

Implementacja zrównoważonego rozwoju jest bardzo istotna oraz szeroko badana. Zrównoważony rozwój został zdefiniowany jako szereg działań mających na celu kształtowanie potrzeb zarówno teraźniejszych jak i przyszłych pokoleń. Do jego osiągnięcia, konieczna jest spójność trzech kluczowych elementów takich jak rozwój społeczno-gospodarczy, przestrzenny, z zachowaniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego. Jednym z narzędzi wpływającym na kształtowanie tych czynników jest strategia rozwoju miasta. W związku z nowelizacją ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, prawnie uregulowano zasady tworzenia dokumentu strategicznego, poszerzając jego zakres o kształtowanie polityki przestrzennej. Obowiązujące do roku 2020 strategię to dokumenty mające na celu zaplanowanie poszczególnych, długookresowych, średniookresowych oraz krótkookresowych zadań gminy, wraz z systemem ich wdrażania oraz monitoringu. Strategia rozwoju miasta stanowiła narzędzie wspomagające partycypowanie o środki zewnętrzne, co w konsekwencji prowadzić miało do jak najtrafniejszego rozwoju lokalnego danej jednostki terytorialnej. W przygotowywanej rozprawie doktorskiej przeprowadzone zostanie kompleksowe badanie wpływu strategii rozwoju miast województwa małopolskiego jako narzędzia planowania strategicznego na rozwój lokalny danej jednostki terytorialnej. Ocenie poddana będzie trafność, efektywność, skuteczność, użyteczność oraz trwałość zaplanowanych kierunków rozwoju miasta w strategiach rozwoju i zrealizowanych

zadaniach, które zaplanowano w odnośnych dokumentach. Do głównych metod pracy zaliczyć należy analizę danych jakościowych, ilościowych oraz kartograficznych, z wykorzystaniem głównie metod kwestionariusza ankietowego, wywiadu pogłębionego, obserwacji oraz analizy dokumentów. Finalnym efektem pracy będzie analiza porównawcza rozwoju miast województwa małopolskiego, które prowadziły zadania wdrożeniowe zaplanowane w strategii rozwoju miasta, poprzez działania własne, jak i we współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Porównania obejmą również stopień rozwoju społeczno-gospodarczego, przestrzennego, z zachowaniem zasad ochrony środowiska oraz adaptacji do zmian klimatu. Celem aplikacyjnym rozprawy będzie stworzenie kompaktowego narzędzia służącego rzeczywistemu pomiarowi rozwoju lokalnego miasta, będącego efektem wdrażania przewidzianych działań w dokumentach strategicznych na poziomie lokalnym.

Evaluation of the urban development strategy of the Małopolskie Voivodeship in the context of sustainable development

The implementation of sustainable development is very important and widely researched. Sustainable development has been defined as a series of activities aimed at shaping the needs of both present and future generations. To achieve it, the consistency of three key elements is necessary, such as socio-economic and spatial development, in compliance with the principles of environmental protection. One of the tools influencing these factors is the city's development strategy. In connection with the amendment to the act on the principles of development policy, the rules of creating a strategic document have been legally regulated, extending its scope for shaping spatial policy. The strategies valid until 2020 are documents aimed at planning individual, long-term, medium-term and short-term tasks of the commune, together with the system of their implementation and monitoring. The city development strategy was a tool supporting participation for external funds, which as a consequence, it was supposed to lead to the most appropriate local development of a given territorial unit. In the doctoral dissertation being prepared, a comprehensive study of the impact of the urban development strategy of the Małopolskie Voivodeship as a strategic planning tool on the local development of a given territorial unit will be carried out. Relevance, efficiency, effectiveness, usefulness and durability of the planned directions of the city's development in development strategies and completed tasks planned in the relevant documents will be assessed. The main methods of work include the analysis of qualitative, quantitative and cartographic data, using mainly the methods of a questionnaire, in-depth interview, observation and analysis of documents. The final result of the work will be a comparative analysis of the development of the cities of the Małopolska voivodship that carried out implementation tasks planned in the city development strategy, through their own activities, and in cooperation with external entities. Comparisons will also cover the degree of socio-economic and spatial development, in compliance with the principles of environmental protection and adaptation to climate change. The application objective of the dissertation will be to create a compact tool for the actual measurement of the local development of the city, which is the result of the implementation of the planned activities in strategic documents at the local level.

VIII

Nauki o polityce i administracji

**Political Science and Public
Administration**

Mgr Ransom Tanyu Ngege (II)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Joanna Bar (INoPiA)

Perspektywa historyczna polityki i systemów afrykańskiego szkolnictwa wyższego

Wprowadzenie i cele. Nowoczesne podejście do kierunków polityki szkolnictwa wyższego w Afryce jest niekompletne bez krytyki afrykańskich systemów szkolnictwa wyższego w czasach przedkolonialnych, kolonialnych i postkolonialnych. W związku z tym cele rozdziału pierwszego są trojaki: analiza i ocena okresu przed europejskim podbojem w Afryce, ponowne zbadanie różnych perspektyw i znaczeń przypisywanych polityce i systemom szkolnictwa wyższego, które istniały w tamtym czasie; ocena potencjalnych szkód kulturowych wyrządzonych kontynentowi afrykańskiemu przez imperializm europejski, który w kontekście niniejszej rozprawy dotyczy brytyjskich, francuskich i hiszpańskich kolonialnych systemów szkolnictwa wyższego i polityki eralizowanej w tym zakresie w krajach członkowskich CEMAC; oceny czy (i w jakim stopniu) systemy szkolnictwa wyższego w Afryce nadal opierają się na polityce, która była/jest formułowana w celu służenia interesom ich byłych kolonizatorów. Przed 1600 r. Jeśli chodzi o afrykańskie przedkolonialne szkolnictwo wyższe, Lulat (2005, s. 42) zaczyna od następującego ważnego pytania: "Czy szkolnictwo wyższe w ogóle istniało w Afryce przedkolonialnej?", a następnie przypisuje Ericowi Ashby'emu autorstwo jednej z najwcześniejszych prac na temat historii szkolnictwa wyższego w Afryce, stwierdzając, że szkolnictwo wyższe "nie jest nowością na kontynencie afrykańskim" (1966:147). W przeciwieństwie do Ashby'ego (1966), który twierdzi, że istnienie przedkolonialnego szkolnictwa wyższego nie ma znaczenia dla rozważań na temat współczesnego szkolnictwa wyższego w Afryce, ponieważ nieciągłość między tymi dwiema epokami jest wynikiem europejskiego imperializmu, oraz Lulata (2005), który uważa, że niezależnie od tego, czy przedkolonialne instytucje szkolnictwa wyższego w Afryce mają jakiegokolwiek znaczenie dla rozwoju współczesnego szkolnictwa wyższego w Afryce, że historia Afryki nie zaczyna się dopiero z chwilą nadejścia europejskiego kolonializmu, niniejsza rozprawa przedstawia trzeci, nieco inny punkt widzenia. Między przedkolonialnym a współczesnym afrykańskim systemem szkolnictwa wyższego może istnieć niewielka ciągłość lub jej brak, lecz istnieje możliwość odrodzenia, a współczesne afrykańskie szkolnictwo wyższe może się wiele nauczyć od przedkolonialnego szkolnictwa wyższego, zwłaszcza w aspektach, które są istotne dla jego dzisiejszej innowacyjności, oryginalności i ekspansji. Studiowanie go tylko ze względu na dokładność historyczną byłoby nieporozumieniem. Niniejszy rozdział nie tylko potwierdza tezę, że szkolnictwo wyższe istniało w Afryce przed kolonializmem europejskim, ale także prezentuje te jego cechy, które współczesne afrykańskie szkolnictwo wyższe może zapożyczyć z tej nieuznawanej przeszłości. 1600-1960: Na łasce kolonializmu. W tej części przyjęto rok 1492 jako punkt wyjścia dla imperializmu europejskiego, w przeciwieństwie do popularnego wśród autorów historii Afryki końca XVIII wieku. Data ta wiąże się z hiszpańską kolonizacją obu Ameryk, która rozpoczęła się wkrótce po przybyciu Krzysztofa Kolumba w 1492 r. (Feldmann, 2016). Podczas gdy hiszpańskie rządy kolonialne w obu Amerykach kończyły się z reguły w pierwszej połowie XIX wieku, rządy w Afryce przetrwały nieco dłużej - Gwinea Równikowa była ostatnią kolonią hiszpańską, która ogłosiła niepodległość w 1968 r. Wraz z nadejściem europejskiego kolonializmu dyskurs wokół szkolnictwa wyższego na kontynencie afrykańskim całkowicie się zmienił, faworyzując narrację o zastąpieniu przedkolonialnych afrykańskich polityk i systemów

szkolnictwa wyższego przez polityki i systemy ukierunkowane głównie na promowanie celów kolonialnych. Afryka po uzyskaniu niepodległości. W okresie postkolonialnym w Afryce nadal funkcjonuje system szkolnictwa wyższego, który przypomina kolonialną historię Afryki. W tej części omówiono zmiany kierunków afrykańskiej polityki w zakresie szkolnictwa wyższego w okresie po uzyskaniu niepodległości. Harmonogram i źródła finansowania. (tabela niżej) Źródła finansowania. Wewnętrzne i zewnętrzne źródła finansowania badań obejmują stypendium doktoranckie, stypendia PBSB, dostępne stypendia ministerialne, stypendium PROM, finansowanie Unii Afrykańskiej, dostępne finansowanie w ramach strefy CEMAC oraz stypendia rządowe państw CEMAC. Etap projektu, osiągnięcia. Ukończony wstęp (20-25 stron). Napisanie rozdziału pierwszego i drugiego

SEMESTR I	SEMESTR II	SEMESTR III	SEMESTR IV
01.11.2020 do 28.02.2021	31.03.2021 do 31.08.2021	12.11.2022 do 15.03.2022	30.06.2012 do 31.08.2022
Strukturyzacja i napisanie streszczenia rozprawy doktorskiej	Rozpoczęcie rozdziału pierwszego (wstęp, kontekst badania, sformułowanie problemu, cele, pytania badawcze, hipoteza, definicja kluczowych pojęć, zakres i ograniczenia, uzasadnienie, istotność i znaczenie badania itp.)	Zakończenie rozdziału pierwszego (dostarczenie istotnych informacji na temat Agendy 2063 oraz krajów CEMAC). Napisanie rozdziału drugiego, czyli ram teoretycznych (modernizacja, teorie kapitału ludzkiego i ramy orientacji politycznej; przegląd literatury)	Zbieranie danych (podróże do Kamerunu, Czadu, CAR w celu zbierania danych). Gromadzenie danych (podróż do Gwinei Równikowej i Gabonu w celu zbierania danych)

12.12.2022 do 29.02.2023	31.05.2023 do 31.07.2023	30.11.2023 do 28.02.2024	31.05.2024 do 31.08.2024
Transkrypcja danych. Napisanie rozdziału trzeciego (projekt i metodologia badań; metoda badawcza, źródła danych, metody zbierania danych, populacja docelowa, dobór próby, wielkość próby, wywiady, metody analizy danych, narzędzia wykorzystywane do zbierania danych, ograniczenia itp.).	Napisanie rozdziału czwartego (prezentacja wyników/wniosków badań, interpretacja, analiza i dyskusja).	Napisanie rozdziału piątego (podsumowanie, wnioski i rekomendacje).	Rewizja przedłożonych projektów. Złożenie pracy dyplomowej i obrona

Historical perspective on African higher education policies and systems

Introduction and objectives. A state-of-the-art approach to higher education policy orientation in Africa is incomplete without a critique of African higher education systems across precolonial, colonial and postcolonial times. On that account, the objectives of CHAPTER ONE are threefold:

revisit the era before European conquest and imperialism of Africa, reexamining the various perspectives and meanings accorded to higher education policies and systems that existed at the time; evaluate the potential cultural damage done to the African continent as a result of European colonisation, a feature that, in the context of this dissertation, revolves around British, French and Spanish colonial higher education systems and policies across CEMAC member states; third and final objective is to show how postcolonial (the question of whether Africa is actually free from the shackles of colonialism will pop up every now and then) Africa's higher education systems continue to predicate on policies that were/are formulated to serve the interests of their supposed former imperial masters. Before 1600. With regards to African precolonial higher education, Lulat (2005, p. 42) starts with the following salient question: "Did higher education exist in precolonial Africa at all?" he goes further to credit Ashby (1966:147). for producing one of the earliest works on the history of higher education in Africa, stating that higher education "is not new to the continent of Africa". Unlike like Ashby (1966), who posits that the existence of premodern higher education is of no relevance to considerations of modern higher education in Africa because discontinuity between the two epochs as a result of European colonisation, and Lulat (2005) who thinks that whether or not precolonial higher education institutions in Africa have any relevance to the development of modern higher education in Africa today, it is still necessary to consider them, if for no other reason than to firmly register the point, that African history does not begin only with the arrival of European colonialism, this dissertation introduces a third and somewhat different argument. There might be little or no continuity between precolonial and contemporary African higher education systems but there is the possibility of revival and modern African higher education has a lot to learn from the precolonial past especially aspects that are relevant to its present-day innovation, originality and expansion. Therefore, it is right to posit that studying precolonial African higher education policies and systems just for the sake of historical accuracy would be a mere travesty. This section does justice to the subject by not only corroborating the argument that higher education existed in Africa prior to European colonialism but also outlines those proclivities that modern African higher education can borrow from that disavowed past. 1600-1960: At the mercy of colonialism. This section adopts 1492 as the starting point of European imperialism as opposed to the late eighteenth century popular amongst writers of African history. This date ties with Spain's colonisation of the Americas, which began soon after the 1492 arrival of Christopher Columbus (Feldmann, 2016). Whereas Spain's colonial rule of the Americas ended in most cases in the first half of the 19th century, that of Africa survived longer with Equatorial Guinea being the last Spanish colony to claim independence in 1968. With the advent of European colonialism, the discourse around higher education on the African continent completely changed, favouring a narrative of the replacement of precolonial African higher education policies and systems with predominantly policies and systems aimed at promoting the colonial objective. Mawere (2015, p. 57) paints a grim picture of the charade and argues as follows: In Africa, especially in the sub-Saharan region, while the so-called indigenous communities have always found value in their own local forms of knowledge, the colonial administration and its associates viewed indigenous knowledge as unscientific, illogical, anti-development, and/or ungodly. To better understand how European colonialism transformed African higher education systems and policies, this section examines the evolution colonial higher education policies through a series of decrees,

ordinances, official memoranda/communiques, and practical decisions made by colonial administrators in the colonies, defined the purpose of colonial education in general and colonial higher education in particular with concomitant implications on the medium of instruction, curriculum design, academic freedom, research and innovation, staffing, funding, quality assurance, accreditation and certification, student mobility, educational infrastructure, enrollment figures, regionalism, continentalism and internationalisation. Post-independent Africa. The postcolonial period in Africa continues to experience a system of higher education that reminiscent of Africa’s colonial history. This section discusses how Africa’s higher education policy orientation evolved after independence. In other words, what has and what has not changed. Timeline and sources of funding (table below). Sources of funding. Internal and external sources of research funding include the doctoral scholarship, PBSG grants, available ministerial grants, Prom grant, African Union funding, available funding within the CEMAC zone and CEMAC countries government scholarship. Stage of the project, achievements. Completed with introduction (20-25 pages); writing of chapter one and two.

SEMESTER I	SEMESTER II	SEMESTER III	SEMESTER IV
01/11/2020 to 28/02/2021	31/03/2021 to 31/08/2021	12/11/2022 to 15/03/2022	30/06/2022 to 31/08/2022
Structuring and writing of the abstract of the doctoral dissertation	Starting writing of chapter one (introduction, background to the study, statement of the problem, objectives, research questions, hypothesis, definition of key concepts, scope and limitations, justification, relevance and significance of the study etc.)	Ending writing of chapter one (literature review; following a pattern of higher education in Africa and narrowing it down to the case of the CEMAC region while taking into consideration the peculiarities of each of the countries in region. Writing of chapter two that is theoretical framework (modernisation, human capital theories and the policy orientation framework)	Data Collection (travelling to Cameroon, Chad, CAR for data collection). Data Collection (travelling to Equatorial Guinea and Gabon for data Collection)

SEMESTER V	SEMESTER VI	SEMESTER VII	SEMESTER VIII
12/15/2022 to 29/02/2023	31/05/2023 to 31/07/2023	30/11/2023 to 28/02/2024	31/05/2024 to 31/08/2024
Transcription of Data. Writing of chapter three (research design and methodology; research method, sources of data, methods of data collection, target population, sampling, sample size, interviews, methods of data analysis, tools used in data collection, limitations etc.).	Writing of chapter four (presentation of results/research findings, interpretation, analysis, and discussion).	Writing of chapter five (Summary, conclusion and recommendations).	Revision of submitted drafts. Submission of final thesis and defense

Mgr Kamil Gołębiowski (II)

Academic supervisor: dr hab. Radosław Marzęcki (INoPiA UP)

Denializm klimatyczny a prawicowe partie populistyczne – studium przypadku Polski i Niemiec

Problem zmian klimatycznych jest poruszany zarówno w formie debat toczących się wśród ekspertów oraz zwykłych obywateli zatroskanych o przyszłość zamieszkiwanej przez nich planety. Zdając sobie sprawę z powagi sytuacji oraz potrzeb swoich elektoratów, partie polityczne coraz częściej umieszczają w swoich programach rozwiązania bieżących i nadchodzących wyzwań związanych ze zmianami w obrębie klimatu oraz środowiska. Kwestie dotyczące wyżej wymienionych problemów są również rozważane przez organizacje o charakterze ponadnarodowym, np. Unię Europejską, a przykładem tego może być opracowanie przez jej organ wykonawczy, czyli Komisję Europejską, tak zwanego Zielonego Ładu, który ma przeciwdziałać degradacji środowiska poprzez podjęcie przez państwa członkowskie określonych działań. Heterogeniczny charakter składu społeczeństwa wpływa na różnorodność poglądów na poszczególne kwestie. W związku z tym nie każdy podziela obawy o środowisko i klimat oraz przekonanie o tym, że dużą odpowiedzialność za negatywne anomalie przyrodnicze ponosi człowiek. Istotną rolę w kontekście negowania zmian klimatycznych spowodowanych ludzkimi działaniami odgrywają prawicowe partie populistyczne oraz ich elektoraty. Denializm klimatyczny prawicowych i lewicowych populistów oraz ich zwolenników stanowił główną oś siódmej edycji Prague Populism Conference, w której autor miał zaszczyt wziąć udział z wystąpieniem. W jego ramach przeprowadzone zostało badanie o charakterze jakościowym w oparciu o krytyczną analizę dyskursu. Materiał badawczy stanowiły wypowiedzi prawicowych polityków populistycznych dwóch partii, polskiej Konfederacji oraz niemieckiej Alternative für Deutschland, różnego typu (wystąpienia w Sejmie IX kadencji oraz Bundestagu XIX i XX kadencji, wywiady oraz tweety poszczególnych polityków i oficjalnych profili partii). Ich analiza przyświecała odpowiedzi na dwa postawione przez autora pytania badawcze: Q1: Jak różne od siebie są wypowiedzi badanych polityków w zależności od okoliczności ich prezentowania? Q2: Jakie są główne różnice i podobieństwa między wypowiedziami polityków polskich oraz niemieckich? Podczas prezentacji w ramach Publicznej Sesji Sprawozdawczej zostanie przedstawiony szereg kwestii związanych z badaniem oraz uczestnictwem w konferencji stanowiącej jedno z kluczowych wydarzeń zrzeszających ekspertów w dziedzinie badań nad populizmami. Opiswane badanie, poza zaspokojeniem ciekawości badacza, przysłużyło się zebraniu danych potrzebnych do rozbudowania rozdziału dotyczącego obu badanych prawicowych partii populistycznych, zwłaszcza elementów programowych. Zbadany stosunek polityków Konfederacji i Alternative für Deutschland do zmian klimatycznych zostanie zestawiony z wynikami badań przeprowadzonych w ramach empirycznej pracy dotyczącymi poglądów i wartości młodych elektoratów rzeczonych ugrupowań.

Right-wing populist and the climate change denial – case study of Poland and Germany

The issue of climate change constitutes a topic of concern not only for the experts in the field, but also for the common citizens that are worried about the state of the planet they live on. Being aware of the serious situation and the of the needs of their electorates, political parties include

climate change related content more often than before. They also provide solutions to the current and upcoming climate related obstacles. Problems mentioned above are also being discussed among the members of international organisations, such as European Union, and the example for that would be the so called Green Deal that has been formulated by the European Commission – the legislative body of the EU. It's purpose is to prevent further degradation of the environment by actions undertaken by the member states of the European Union. Heterogenous nature of the society influences the variety of views presented by individuals building the society on different issues. Taking this into consideration, not everyone is equally worried about the climate and the state of environment or convinced that the human race is often responsible for the negative anomalies occurring in nature. Right-wing populist parties and their voters are considered to be the most influential groups among them. Climate change denial of the left-wing and right-wing populist has been the main topic of the 7th Prague Populism Conference in which the author was honoured to participate and give a speech. This speech was based on qualitative research with the usage of critical analysis method. Research material consisted of speeches in Sejm (IX term) and Bundestag (XIX/XX term), interviews and tweets (posted by the official party profiles and individuals as well) by various politicians of two parties, Polish Konfederacja and German Alternative für Deutschland. While conducting the research, the author tried to answer following two questions: Q1: How different are the contents of speeches regarding the environment in which the speech is being held? Q2: What are the main similarities/differences in the populist discourse regarding climate change in Poland and Germany? During the presentation prepared for the Public Reporting Session, details about the aspects of research will be presented as well as the information about the conference which is one of the most meaningful events for populism researchers. Described research, besides being the solution for researcher's curiosity, contributed in collecting the data needed for the chapter on both researched right-wing political parties, in particular their programmes. Researched climate change related attitudes of Konfederacja and Alternative für Deutschland will be compared with the outcomes of the empirical part of the doctoral dissertation concerning the views and values of electorates of parties mentioned above.

Mgr Aydin Aghayev (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Grzegorz Krawiec (IPE UP)

Auxiliary supervisor: dr Joanna Podgórska-Rykała (IPE UP)

Polityka penitencjarna państwa w zakresie wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich jako forma respektowania praw dziecka. Perspektywa porównawcza

Problem przestępczości nieletnich jest szeroko dyskutowanym i istotnym zjawiskiem prawa międzynarodowego. Kim jest nieletni? Młodociany jest definiowany jako osoba niepełnoletnia, młoda. W klasyfikacji międzynarodowej termin "nieletni" jest ponownie rozpatrywany pod kątem pojęcia dziecka (Abrams, Jordan & Montero, 2018). Tymczasem system wymiaru sprawiedliwości dla nieletnich to termin oznaczający regulację przestępczości nieletnich (Vasan, 2020). W zdecydowanej większości krajów organizacje międzynarodowe i pozarządowe współpracują z państwem w celu regulowania polityki publicznej w zakresie wymiaru sprawiedliwości wobec

nieletnich i ochrony praw dziecka (2022). Kraje, które ratyfikowały Konwencję ONZ o Prawach Dziecka, muszą zapewnić rozwój polityki wobec dzieci w państwie. W krajach Globalnego Południa, w tym w Azerbejdżanie, pojęcia polityki na rzecz dzieci i wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich są silnie powiązane i rozpatrywane pod wspólnym pojęciem "polityki publicznej" (Health21, 1999). Natomiast w Polsce prawa dziecka są szeroko uwzględniane przez organy ustawodawcze i wykonawcze, ponieważ Rzeczpospolita jest państwem członkowskim UE i Rady Europy. Pomimo podobieństw, Azerbejdżan i Polskę dzieli kilka różnic. Strategia rozwoju tych krajów, ich polityka zagraniczna i wewnętrzna są odmienne. Projekt doktorancki ma na celu zbadanie postępów i aktualnej polityki w zakresie wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich w wymienionych krajach poprzez spojrzenie na wspólne i podobne perspektywy. Analiza krajowych i międzynarodowych dokumentów legislacyjnych wzbogaci sferę badawczą. Aby poszerzyć wizję wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich w wymienionych krajach, nawiązana zostanie współpraca z profesjonalistami - prawnikami, decydentami i instytucjami społecznymi. Wybrane państwa mają wspólne elementy, ale najważniejszym szczegółem jest to, że były rządzone przez rządy socjalistyczne. Porównanie systemów wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich w Polsce i Azerbejdżanie, zaadaptowanych po zimnej wojnie, a ostatecznie po upadku bloku wschodniego i Związku Radzieckiego, pomogłoby w procesie uczenia się i stosowania korzystnych praktyk w zakresie systemów wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich w tych rozwijających się krajach.

Słowa kluczowe: polityka publiczna, polityka penitencjarna, prawa człowieka, prawa dziecka, nieletni

Translated by z www.DeepL.com

State penitentiary policy in the area of juvenile justice as a form of respecting children's rights. Comparative perspective

The problem of juvenile delinquency is a widely discussed and relevant phenomenon of international law. Who is a juvenile? A juvenile is defined as a minor, young individual. In international classification, the term "juvenile" is reconsidered under the term of the child (Abrams, Jordan & Montero, 2018). Meanwhile, the juvenile justice system is the term that stands for the regulation of juvenile delinquency (Vasan, 2020). In a vast majority of countries, international organizations, NGOs cooperate with the state to regulate public policy in terms of juvenile justice and protection of children's rights (2022). The countries that ratified the United Nations Convention on the Rights of the Child must ensure the development of child policy in the state. The terms of child policy and juvenile justice are strongly interlinked and explored under the umbrella term of "public policy" (Health21, 1999) in the Global South including Azerbaijan. But in Poland, children's rights are widely considered by the legislative and executive bodies, as the Republic is member state of EU and of the Council of Europe. Despite the similarities, Azerbaijan and Poland share several differences. The countries' development strategy, foreign and internal policy are different. The PhD project aims to research the progress and current juvenile justice policy in mentioned countries by viewing common and similar perspectives. The analyses of national and international legislative documents will enrich the research sphere. To enlarge the vision of juvenile justice in mentioned countries, cooperation with professionals – lawyers, policymakers and social institutions will be established. Chosen states share common elements, but the most important detail is that they were ruled by socialist governments.

Comparing the juvenile justice system of Poland and Azerbaijan, adapted after the Cold War and eventually, the fall of the Eastern Bloc and the Soviet Union, would assist in the process of learning and applying beneficial practices in terms of the juvenile justice systems in these developing states. The comparative study would be a unique opportunity to reveal the key elements that form the juvenile justice system in each subjected state.

Keywords: public policy, penitentiary policy, human rights, children's rights, juveniles

Mgr Marta Bohdziewicz-Lulewicz (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Dorota Murzyn (IPE UP)

Transformacja instytucjonalna organizacji pozarządowych w przedsiębiorstwa społeczne oraz wsparcie tego procesu w ramach polityki społecznej w Polsce

Przedsiębiorstwa społeczne to „organizacje poszukujące biznesowych rozwiązań dla problemów społecznych” (Thompson & Doherty, 2006, s. 362). Charakteryzują je następujące cechy: realizowany cel społeczny, ograniczenia w dystrybucji zysku, przyznanie praw własności i uprawnień kontrolnych interesariuszom innym niż inwestorzy w połączeniu z otwartym i partycypacyjnym modelem zarządzania (Galera & Borzaga, 2009). W zależności od kraju (systemu prawnego, ale i historyczno-kulturowych uwarunkowań) przedsiębiorstwa społeczne działają w różnych formach organizacyjno-prawnych. Zdecydowana większość przedsiębiorstw społecznych w Polsce wywodzi się z sektora organizacji pozarządowych (NGO). Obecna polityka społeczna UE rozwija model tzw. aktywnej polityki społecznej (ASP) oraz workfare state - „państwa skłaniającego do pracy” (głównie ubogich)” (Szarfenberg, 2006). Jednym z powodów odchodzenia od polityki „państwa opiekuńczego” (welfare state) jest przeświadczenie, że świadczenia pieniężne powiększają problem bezrobocia i bierności zawodowej (Szarfenberg, 2006). Nowe podejście kładzie nacisk na aktywizację społeczną i zawodową osób wykluczonych społecznie; wsparcie rozwoju przedsiębiorczości społecznej jest zatem postrzegane jako szansa na złagodzenie problemu wykluczenia społecznego. Przedsiębiorstwa społeczne odgrywają kluczową rolę w rozwiązywaniu problemów społecznych, przede wszystkim tworząc miejsca pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym np. z powodu niepełnosprawności. Celem pracy jest identyfikacja i analiza schematów przekształcania się polskich organizacji pozarządowych (NGO) w przedsiębiorstwa społeczne (PS) oraz opracowanie modeli transformacji w oparciu o: 1. analizę motywacji - jawnych i ukrytych motywów/interesów stojących za koncepcją przekształcania się organizacji pozarządowej w przedsiębiorstwo społeczne lub utworzenia przedsiębiorstwa społecznego przez NGO, 2. analizę minimalnych zasobów finansowych, ludzkich, infrastrukturalnych i in., niezbędnych do tego, by organizacja rozpoczęła proces tworzenia/przekształcania się w PS; 3. ocenę kapitału społecznego posiadanego przez organizację pozarządową (mierzono go m.in. zakresem i głębokością usieciowienia) i jego wpływu (na równi z innymi zasobami) na sprawności i efektywności procesu transformacji NGO w PS; 4. analizę procesu animacji i inkubacji - formowania się koncepcji PS, organizacji zasobów, przygotowania procesów zarządczych, itd. W tym kontekście ważna jest również ocena dopasowania obecnego systemu wsparcia ze środków publicznych przeznaczonych na ten cel. Hipotezy badawcze: H1: Decyzja o przekształceniu organizacji pozarządowej w przedsiębiorstwo społeczne lub założeniu PS przez organizację macierzystą zależy przede wszystkim od motywacji

i zaangażowania liderów i członków NGO oraz ich kapitału społecznego, w mniejszym zaś stopniu od posiadanych zasobów finansowych i materialnych. H2: Model transformacji organizacji w PS zależy przede wszystkim od jej misji – jeśli NGO działa na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym będzie tworzyć PS o charakterze zatrudnieniowym, jeśli misją organizacji jest rozwój lokalny powstawać będzie PS o charakterze usługowym. H3: W zależności od charakteru PS (zatrudnieniowy v. usługowy) inaczej przebiega proces animacji i inkubacji, dlatego należy zaprojektować dedykowane ścieżki wsparcia publicznego dla tych dwóch typów PS. Plan badawczy zakłada przeprowadzenie badań ilościowych i jakościowych wśród liderów PS poprzedzonych analizą danych zastanych: Analiza danych zastanych obejmie informacje nt. organizacji społecznych oraz PS (głównie badań GUS), analizę narzędzi badawczych, w tym skal pomiaru postaw przedsiębiorczych, zaangażowania obywatelskiego, poziomu usieciowienia organizacji, ale też aktów prawnych i dokumentów strategicznych UE i Polskich; Badania ilościowe zostaną przeprowadzone w formie ankiety internetowej (CAWI) wśród polskich PS założonych/przekształconych z NGO (populacja: ok. 1300 PS). Próba warstwowa, odpowiadająca czterem formom organizacyjno-prawnym PS; Badania jakościowe zostaną przeprowadzone techniką indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI) z liderami PS powstałych w wyniku założenia/przekształcenia z NGO. W Polsce badania nad sektorem ekonomii społecznej prowadzą ośrodki publiczne, samorządy regionalne, uczelnie wyższe i organizacje pozarządowe. Badania dotyczą jednak kondycji podmiotów i nie obejmują procesów transformacji NGO w PS, w tym analizy motywacji liderów do zakładania PS. Poznanie specyfiki transformacji instytucjonalnej NGO w PS jest kluczowe dla zrozumienia zjawiska rozwoju przedsiębiorczości społecznej w Polsce oraz trafnego zaprojektowania wsparcia, tak aby przedsiębiorczość społeczna najlepiej odpowiadała celom polityki społecznej w zakresie włączenia społecznego.

Institutional transformation of non-governmental organizations into social enterprises and supporting this process within the framework of social policy in Poland

Social enterprises are "organizations looking for business solutions to social problems" (Thompson & Doherty, 2006, p. 362). They are characterized by the following features: the social objective pursued, restrictions on the distribution of profit, the granting of ownership and control rights to stakeholders other than investors in combination with an open and participatory management model (Galera & Borzaga, 2009). Depending on the country (legal system, but also historical and cultural conditions), social enterprises operate in various organizational and legal forms. The vast majority of social enterprises in Poland come from the non-governmental organizations (NGO) sector. The current EU social policy is developing a model of the so-called active social policy (ASP) and workfare state ("a state that encourages work" (mainly the poor)) (Szarfenberg, 2006). One of the reasons for moving away from the "welfare state" policy is the belief that cash benefits increase the problem of unemployment and inactivity (Szarfenberg, 2006). The new approach emphasizes the social and professional activation of socially excluded people. Support for the development of social entrepreneurship is therefore seen as an opportunity to alleviate the problem of social exclusion. Social enterprises play a key role in solving social problems, above all by creating jobs for people at risk of social exclusion, e.g. due to disability. The aim of the study is to identify and analyze the patterns of transformation of Polish non-governmental organizations (NGOs) into social enterprises (SE) and to develop

transformation models based on: 1. analysis of motivations - overt and ulterior interests behind the concept of the transformation of an NGO into a social enterprise or the creation of a social enterprise by an NGO, 2. analysis of the minimum financial, human, infrastructural and other resources necessary for the organization to start the process of creating/transforming into a SE; 3. assessment of the social capital held by the NGO (measured e.g. the scope and depth of networking) and its impact (on a par with other resources) on the efficiency and effectiveness of the NGO transformation process in SE. 4. analysis of the animation and incubation process - the formation of the SE concept, the organization of resources, the preparation of management processes, etc. In this context, it is also important to assess the fit of the current support system from public funds allocated for this purpose. Research hypotheses: H1: The decision to transform an NGO into a social enterprise or to set up a SE by the parent organization depends primarily on the motivation and commitment of NGO leaders and members and their social capital, and to a lesser extent on their financial and material resources. H2: The model of transformation of an organization in a SE depends primarily on its mission – if an NGO works for people at risk of social exclusion, it will create an employment SE, if the organization's mission is local development, a SE of a service nature will be created. H3: Depending on the nature of the SE (employment v. service), the animation and incubation process is different, so dedicated public support paths should be designed for these two types of SE separately. The research plan assumes conducting quantitative and qualitative research among SE leaders preceded by desk research analysis: Desk research will include information on social organizations and SE, analysis of research tools, including scales of measurement of entrepreneurial attitudes, civic engagement, level of networking of organizations, but also legal acts and strategic documents of the EU and Poland. Quantitative research will be carried out in the form of an online survey (CAWI) among Polish SE established from NGOs (population: approx. 1300 SE). Representative sampling corresponding to four organizational and legal forms of PS. Qualitative research will be carried out using the technique of individual in-depth interviews (IDI) with SE leaders. In Poland, research on the social economy sector is carried out by public centers, regional governments, universities and non-governmental organizations. However, the research concerns the condition of entities and does not cover the processes of transformation of NGOs in SE, including the analysis of leaders' motivations to set up SE. Getting to know the specifics of institutional transformation of NGOs in SE is crucial for understanding the phenomenon of social entrepreneurship development in Poland. This is important for creating support so that social entrepreneurship most fully corresponds to the objectives of social policy in the field of social inclusion.

Mgr Dawid Szopa (I)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Agnieszka Walecka-Rynduch (IFP UP)

Transfery polityczne w III Rzeczpospolitej. Etyka w komunikacji politycznej w świetle przekazów wielomodalnych

Celem rozprawy doktorskiej jest omówienie problematyki związanej transferami w świecie aktorów politycznych w perspektywie komunikowania politycznego i etyki komunikacji. W

szczegółności zostanie dokonana analiza medioznawcza, która pozwoli zbadać jak czynności podejmowane przez polityków dążących do dokonania politycznego transferu zostają oceniane wśród wyborców oraz w jaki sposób ten proces zachodzi. Szczególnej uwadze zostaną poddane stosowane w dyskursie politycznym strategie retoryczne oraz dominujące komunikaty towarzyszące transferowi. Pojęcie transferu politycznego jest tematem znanym i istniejącym w literaturze przedmiotowej, jednak wydaje się, że nie poświęcono mu zbyt wielu pozycji w literaturze przedmiotowej czyniąc go głównym tematem opracowań. Jest niezbędnym elementem słowników pojęć politologicznych, jednak rzadko udaje się dostrzec pozycje naukowe całkowicie poświęcone temu pojęciu. Odmienną kwestie stanowią pojęcia dotyczące etyki w polityce oraz przekazów wielomodalnych. Zestawienie to rozumiem jako komunikację nieetyczną ze strony polityków i o jej realizacji w przekazach wielomodalnych. Obecnie ani konstytucja, ani ustawa o wykonywaniu mandatu posła i senatora, ani regulaminy Sejmu i Senatu nie dają wyborcom możliwości odwołania parlamentarzystów w trakcie kadencji. Artykuł 104 ust. 1 ustawy zasadniczej stanowi bowiem: Posłowie są przedstawicielami Narodu. Nie wiążą ich instrukcje wyborców². Poseł zatem reprezentuje wszystkich wyborców w kraju, a ci, którzy na niego głosowali, nie mają prawnych możliwości, by zobowiązać posła (lub senatora) do określonego działania. Główne cele rozprawy doktorskiej: Operacjonalizacja zjawiska transferu politycznego; Omówienie problematyki związanej z transferami w świecie aktorów politycznych w perspektywie komunikowania politycznego i etyki komunikacji; Opisanie problematyki etyki politycznej oraz jej recepcji wśród wyborców/społeczeństwa; Zbadanie związków między polityką a etyką, moralnością a władzą. Podstawowe pytania badawcze, jakie należy postawić przy prowadzonym badaniu, odnoszą się do jakości komunikowania politycznego z jednej strony oraz z drugiej strony do kwestii etyki w polityce: H1 Zjawisko transferu politycznego jest zjawiskiem często spotykanym w każdej z kadencji Sejmu oraz Senatu RP w III Rzeczpospolitej. P1 Czy istnieje przewaga dokonywanych zmian partii między politykami prawicowymi i lewicowymi? P2 Czy na podstawie przeszłych wydarzeń da się zidentyfikować zmienne wyjaśniające, które powodują, że zjawisko transferu politycznego jest bardziej prawdopodobne np. wiek, płeć, wykształcenie, przeszłość polityczna? H2 Aktorzy stosują różne sposoby uprawomocnienia swojej decyzji dotyczącej transferu politycznego. Zamiar przejścia do innego ugrupowania oraz sam fakt zmiany komunikują stosując odmienne strategie komunikacyjne, które w rezultacie składają się z wielu różnych przekazów wielomodalnych. P1 Jakie środki komunikacyjne są używane do wyjaśnienia tego kroku politycznego? P2 Jakie kanały komunikacyjne są najczęściej używane? P3 Na czym polega wielomodalność oraz transgeniczność komunikatów przy transferze politycznym? P4 Czy one mają jakąkolwiek konotację w poglądach politycznych, czy są przyjmowane w sposób pozytywny, negatywny lub neutralny? Jakie emocje temu towarzyszą? H3 W opinii elektoratu krok, który podejmuje aktor polityczny dotyczący zmiany ugrupowania politycznego w trakcie trwania kadencji jest uznawany za nieetyczny. P1 Czy elektorat dostrzega dziejące się transfery polityczne? P2 Czy wyborcy uważają, że aktor polityczny może sam decydować o swojej przyszłości w danej partii czy może wiążą go oddane na jego kandydaturę głosy w wyborach? Całość refleksji osadzona zostanie w ramach metodologii badań medioznawczych, pogłębionego wywiadu indywidualnego z politykiem, studiów literaturowych oraz badań wśród wyborców. Zaproponowany zostanie schemat analizy wielomodalnej przekazu medialnego, który pozwoli zbadać współczesne teksty medialne skupiające się zarówno na przekazie werbalnym oraz sferze wizualnej/ikonograficznej. Obszarem badań będą w głównej mierze kanały komunikowania interaktywnego – platformy społecznościowe oraz w aspekcie mediów tradycyjnych - wizualne

przekazy medialne - okładki tygodników opiniotwórczych. Przeprowadzone badania pozwolą zaobserwować zależności między polityką oraz etyką w komunikacji, a także odpowiedzieć na pytania o sens i możliwość istnienia jasnych norm postępowania w służbie publicznej oraz ukazać sposoby komunikowania, które obierają gracze na arenie politycznej sygnalizując zamiar zmiany barw politycznych. Dysertacja ma charakter interdyscyplinarny, a jej główna część oscylować będzie wokół tematu komunikacji społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem komunikowania politycznego we współczesnym świecie zdominowanych przez przekazy wielomodalne oraz wokół kwestii etyki w polityce.

Political Transfers in the Third Republic of Poland. Ethics in political communication in the light of multimodal transfers

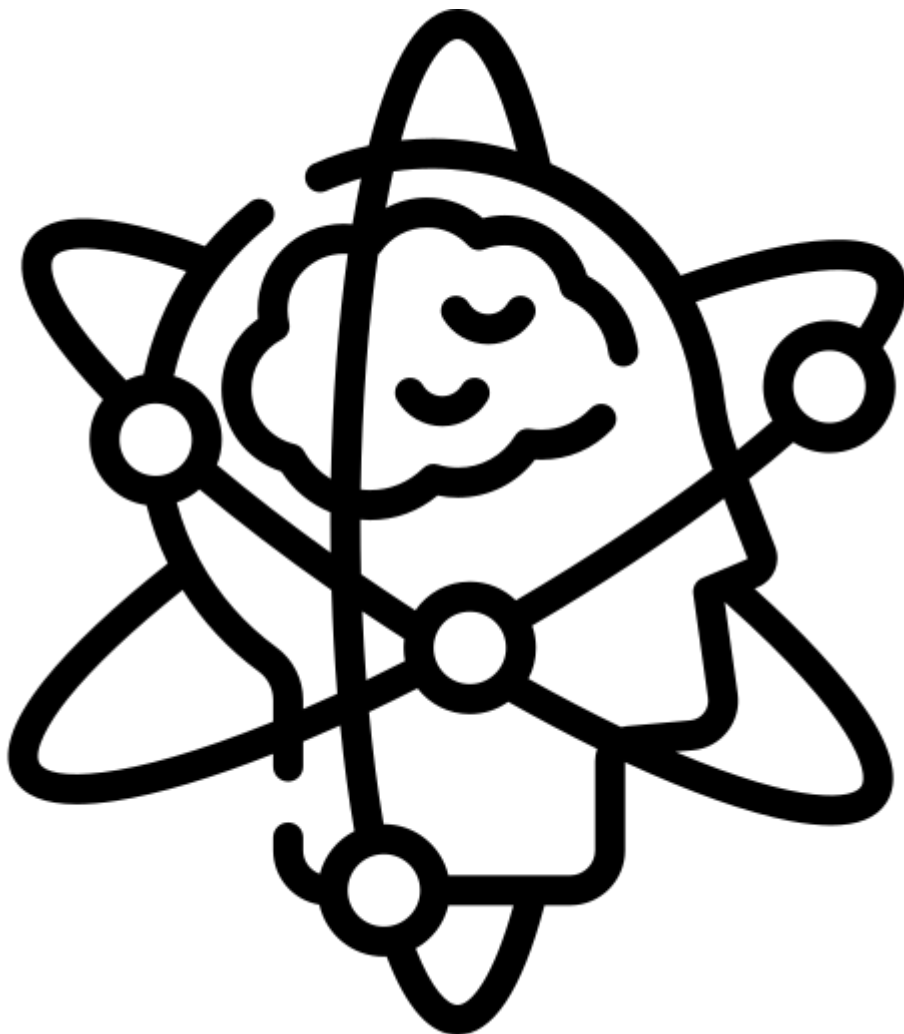
The aim of this dissertation is to discuss issues related to transfers in the world of political actors in the perspective of political communication and communication ethics. In particular, media studies will be analysed in order to examine how the actions taken by politicians aiming at political transfer are evaluated among voters and how this process takes place. Particular attention will be paid to the rhetorical strategies used in political discourse and the dominant messages accompanying the transfer. The concept of political transfer is a well-known and existing topic in the subject literature, however, it seems that not many positions in the subject literature have been devoted to it making it the main topic of studies. It is an indispensable element of political science dictionaries, however, it is rare to see scientific positions completely devoted to this concept. A different issue is the notion of ethics in politics and multimodal messages. I understand this combination as unethical communication on the part of politicians and its implementation in multimodal messages. Currently, neither the Constitution, nor the Law on Exercising the Powers of Deputies and Senators, nor the regulations of the Sejm and Senate give the voters the possibility to recall parliamentarians during their term of office. Article 104(1) of the Basic Law states: Deputies are representatives of the Nation. They are not bound by the instructions of the voters². An MP therefore represents all the voters in the country, and those who voted for him or her have no legal means to oblige an MP (or Senator) to act in a particular way. The main objectives of the dissertation: Operationalize the phenomenon of political transfer; To discuss the issues related to transfers in the world of political actors in the perspective of political communication and communication ethics; To describe the issue of political ethics and its reception among voters/society; To examine the relationship between politics and ethics, morality and power. The basic research questions to be asked in the conducted study are related to the quality of political communication on the one hand and to the issue of ethics in politics on the other hand: H1 The phenomenon of political transfer is a common occurrence in each of the terms of the Sejm and the Senate of Poland in the Third Republic. Q1 Is there a prevalence of party switching between right-wing and left-wing politicians? Q2 Can explanatory variables be identified from past events that make the phenomenon of political transfer more likely e.g. age, gender, education, political past? H2 Actors use different ways to legitimize their political transfer decision. They communicate their intention to move to another grouping and the fact of the change itself using different communication strategies, which as a result consist of many different multi-modal messages. Q1 What communication means are used to explain this political move? Q2 What communication

channels are most commonly used? Q3 What does multimodality and transgenicity of messages in political transfer consist of? Q4 Do they have any connotation in political views, are they received in a positive, negative or neutral way? What emotions accompany this? H3 In the opinion of the electorate, the step that a political actor takes regarding the change of political grouping during the term of office is considered unethical. Q1 Does the electorate perceive political transfers happening? Q2 Do voters believe that a political actor can decide for himself about his future in the party or is he bound by his votes? Q3 Is there space in Poland to introduce an imperative mandate for a politician? The whole reflection will be based on the methodology of media studies, in-depth individual interview with a politician, literature studies and voter surveys. A multimodal analysis of media messages will be proposed, which will make it possible to examine contemporary media texts focusing on both verbal messages and the visual/iconographic sphere. The research will focus on interactive communication channels - social media platforms, as well as traditional media - visual media messages - covers of opinion-forming weeklies. The research will allow to observe the relationship between politics and ethics in communication, and to answer the questions about the sense and possibility of clear norms of conduct in public service, as well as to show the ways of communication chosen by the players in the political arena when signaling their intention to change political colors. The dissertation is interdisciplinary in nature, and its main part will oscillate around the topic of social communication, with particular emphasis on political communication in the modern world dominated by multimodal messages, and around the issue of ethics in politics.

IX

Nauki o bezpieczeństwie

Security Sciences

Mgr Żaneta Zajęc (II)

Academic supervisor: dr hab. Przemysław Wywiół (INoB UP)

Działania Policji w czasie pandemii wirusa SARS-CoV-2 w Polsce

Tematem mojej rozprawy doktorskiej są „Działania wybranych podmiotów systemu bezpieczeństwa narodowego w Polsce w przeciwdziałaniu skutkom pandemii Covid-19 w latach 2020-2022”. Celem wystąpienia jest przedstawienie w sposób jak najbardziej holistyczny działań Policji w Polsce wraz z prezentacją wyników badań częściowych przeprowadzonych wśród dobranej próby funkcjonariuszy, którzy pełnili obowiązki służbowe podczas trwania stanu epidemii w Polsce. Wstęp zostanie poświęcony krótkiemu przypomnieniu realizowanego tematu rozprawy doktorskiej wraz z przedstawieniem głównego problemu badawczego, hipotezy głównej, a także celów odnoszących się do omawianego zagadnienia dotyczącego umiejscowienia Policji w działaniach podejmowanych w związku z pandemią choroby Covid-19. Dodatkowo, zostanie również omówiona niewielka zmiana w temacie rozprawy doktorskiej, gdyż w ciągu minionego roku uległ on modyfikacji ze względów formalnych. Główna część wystąpienia zostanie poświęcona przedstawieniu i omówieniu zadań oraz roli Policji, jaką pełniła od pierwszych dni wprowadzenia stanu zagrożenia epidemiologicznego, a później stanu epidemii w Polsce wiosną 2020 roku. Zostaną one w odpowiedni sposób skatalogowane wraz z podaniem przykładów ich realizacji oraz podstawy prawnej. Następnie zostaną przedstawione częściowe wyniki z przeprowadzonych badań ilościowych, które rozpoczęto 5 kwietnia 2022 roku i cały czas są w fazie realizacji. Są one przeprowadzane za pośrednictwem platformy Microsoft Forms w wersji online oraz w formie tradycyjnej w wybranych jednostkach Policji na terenie państwa. Zagadnienia przedstawione w kwestionariuszu ankiety dotyczą doświadczeń oraz oceny pełnionej służby z perspektywy minionych dwóch lat czasu wysokiego zagrożenia epidemiologicznego, które ze względu na dynamikę zmusiły decydentów bezpieczeństwa do zaangażowania wszystkich dostępnych sił i środków w celu zabezpieczenia podstawowych potrzeb, ale również bezpieczeństwa w wymiarze narodowym. Warto zwrócić uwagę na nieadekwatność posiadanych zasobów do skali zmieniającego się zagrożenia, które ewoluowało w sposób relatywnie szybki. Przez co w początkowej fazie pandemii Covid-19 było ono postrzegane w sposób przeszacowany, a następnie niedoszacowany, kiedy skala zachorowań i zgonów wzrastała. Kluczowym elementem niniejszych badań są odpowiedzi na pytania otwarte udzielone przez funkcjonariuszy, którzy podzielili się opinią własną na temat doświadczeń związanych z Covid-19 oraz pełnionych zadań w ramach służby. Niniejsze rezultaty zostaną przeanalizowane w obszarze podejmowanego tematu bezpieczeństwa zdrowotnego oraz ich wpływu na postrzeganie Policji przez społeczeństwo. Następną częścią prezentacji jest omówienie znaczenia realizacji niniejszego tematu oraz jego wkładu w rozprawę doktorską oraz bezpieczeństwa narodowego, które współcześnie jest procesem niezwykle dynamicznym. W zakończeniu krótko zostaną omówione dotychczasowe osiągnięcia w aspekcie prac nad dysertacją, zwłaszcza z zakresu aktywności naukowo-badawczej, które obejmują konferencje oraz publikacje naukowe. Ponadto, zostaną przedstawione kolejne zaplanowane kroki w kontekście upowszechnienia dotychczasowych badań oraz zgromadzonych materiałów źródłowych.

Police activities during the SARS-CoV-2 virus pandemic in Poland

The subject of my doctoral dissertation is "Activities of selected entities of the national security system in Poland in counteracting the effects of the Covid-19 pandemic in the years 2020-2022". The aim of the speech is to present in the most holistic way the activities of the Police in Poland, along with the results of partial surveys carried out among a selected sample of officers who performed official duties during the epidemic in Poland. The introduction will be devoted to a short rundown of the subject of the doctoral dissertation along with the presentation of the main research problem, the main hypothesis, as well as the objectives relating to the discussed issue of the position of the Police in the activities undertaken in connection with the Covid-19 disease pandemic. In addition, a slight change in the topic of the doctoral dissertation will also be discussed, as it has been modified over the past year for formal reasons. The main part of the speech will be devoted to the presentation and discussion of the tasks and role of the Police from the first days of the introduction of the epidemiological emergency, and then the state of the epidemic in Poland in spring 2020. They will be properly catalogued with examples of their implementation and the legal basis. Next, partial results will be presented from the quantitative survey, which began on April 5 2022 and is still underway. They are carried out via the Microsoft Forms platform in the online version and in the traditional form in selected Police units throughout the country. The issues presented in the questionnaire concern the experience and assessment of the service performed from the perspective of the past two years of high epidemiological threat, which due to the dynamics forced security decision makers to engage all available forces and resources in order to secure basic needs, as well as national security. It is worth paying attention to the inadequacy of the resources held to the scale of the changing threat, which evolved relatively quickly. As a result, in the initial phase of the Covid-19 pandemic, it was viewed in an overestimated manner, and then underestimated when the incidence and death rates increased. A key element of this research are responses to open-ended questions from officers who shared their views on their experiences with Covid-19 and their duties within the service. These results will be analyzed in the area of the undertaken topic of health safety and their impact on the perception of the Police by the society. The next part of the presentation is a discussion of the importance of the implementation of this topic and its contribution to the doctoral dissertation as well as national security, which is an extremely dynamic process today. The conclusion will briefly discuss the achievements to date in terms of work on the dissertation, especially in the field of scientific and research activity, which include conferences and scientific publications. In addition, the next planned steps will be presented in the context of disseminating the existing research and collected source materials.

Mgr Krzysztof Czop (I)

Academic supervisor: prof. dr hab. Sergiusz Wasiuta (INoB UP)

Auxiliary supervisor: dr Łukasz Czekaj (INoB UP)

Udział straży miejskich w zapewnianiu bezpieczeństwa publicznego w Polsce

Projekt skoncentrowany jest na istotnej kwestii zapewnienia bezpieczeństwa na poziomie lokalnym. Przedmiotem badań są straże gminne (miejskie), które w dobie demonopolizacji bezpieczeństwa odgrywają bardzo istotną rolę w jego zapewnianiu na poziomie lokalnym. Straże miejskie i gminne to formacje, których wprowadzenie do systemu bezpieczeństwa i uplasowanie w podsystemie samorządowym zaimplikowane zostało procesem demonopolizacji bezpieczeństwa. Przejęły one wiele istotnych funkcji oraz uprawnień, które wcześniej zarezerwowane były dla organów administracji państwowej. Są to samorządowe, umundurowane formacje ochrony porządku publicznego działające na terenie gmin i spełniające służebną rolę wobec społeczności lokalnych. Celem głównym procesu badawczego, którego wyniki zostaną opublikowane w dysertacji jest: Ustalenie czy możliwe i pożądane jest zwiększenie efektywności Straży Miejskich/Gminnych w zapewnianiu bezpieczeństwa publicznego w Polsce. Aby zrealizować tak określony cel założono następujące cele szczegółowe: 1. Zdefiniowanie uprawnień i kompetencji strażników miejskich/gminnych w odniesieniu do wykonywanych przez nich zadań; 2. Ustalenie wyposażenia i uzbrojenia strażników miejskich/gminnych; 3. Przedstawienie procesu szkoleniowego strażników miejskich/gminnych; 4. Zbadanie uregulowań normatywnych określających status strażników miejskich/gminnych oraz ustalenie poziomu fluktuacji kadrowej w tej grupie pracowników samorządowych; 5. Określenie dotychczasowego poziomu współpracy Straży Miejskich/Gminnych z innymi podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne. 6. Wskazanie działań ukierunkowanych na podniesienie efektywności funkcjonowania Straży Miejskich/Gminnych w obszarze zapewniania bezpieczeństwa publicznego. W procesie badawczym zastosowana zostanie metoda analizy dokumentów oraz metoda sondażu diagnostycznego. Użyte zostaną techniki wywiadów eksperckich oraz ankiet badawczych. Wywiady eksperckie zostaną przeprowadzone z osobami, które pełnią funkcje kierownicze w strażach miejskich (gminnych). W ramach prowadzonych badań będzie wykorzystana także technika badań ankietowych, które zostaną przeprowadzone wśród strażników miejskich. Kwestionariusz ankiety będzie anonimowy, a pytania w nim zawarte w znacznej mierze będą miały charakter zamknięty. Badaniami ankietowymi zostaną także objęci mieszkańcy gmin, w których działają straże miejskie. To oni są adresatami działań prowadzonych przez te formacje i na co dzień obserwują efekty ich aktywności. W pracy badawczej wykorzystane zostaną także metody o charakterze teoretycznym. Będzie to analiza dokumentów, jako metoda jakościowa polegająca na rozłożeniu badanej całości podczas studiowania literatury, aktów normatywnych i źródłowych. Kolejna metoda teoretyczna, która będzie użyta w trakcie prowadzonych to analiza ilościowa opracowywanych wyników badań statystycznych, a następnie uogólnieniem przedstawionych wyników i nakreślenie wniosków z nich płynących. Zweryfikowane zostaną hipotezy i sformułowane wnioski poprzez przeprowadzenie ankiet, wywiadów eksperckich oraz realizację obserwacji bezpośredniej. W jednostkach Straży Miejskich zostaną przeprowadzone wywiady eksperckie z kierownictwem tych podmiotów. Tam również odbędzie się badanie ankietowe, w którym respondentami będą strażnicy miejscy. Sondaż diagnostyczny z wykorzystaniem kwestionariuszy ankiet zostanie także zrealizowany przy udziale

mieszkańców będących beneficjentami działań straży miejskich. Nastąpi synteza wyników badań oraz ich opracowanie w formie rozprawy doktorskiej z przedstawieniem czynników ograniczających efektywność Straży Miejskich/Gminnych w ramach systemu bezpieczeństwa publicznego. Na tej podstawie określone zostaną proponowane działania ukierunkowane na podniesienie poziomu tej efektywności.

Participation of municipal guards in ensuring public security in Poland

The project focuses on the important issue of ensuring security at the local level. The subject of the research are communal (municipal) guards, which in the era of the demonopolisation of security play a very important role in ensuring it at the local level. Municipal and communal guards are formations, whose introduction to the security system and positioning in the self-government subsystem was implemented by the process of security demonopolisation. They have taken over many important functions and powers that were previously reserved for state administration bodies. These are self-governmental, uniformed formations of public order protection operating on the territory of communes and fulfilling a servile role towards local communities. The main objective of the research process, the results of which will be published in the dissertation, is: To determine whether it is possible and desirable to increase the effectiveness of Municipal/Communal Guards in ensuring public safety in Poland. In order to realise such a defined objective, the following specific objectives have been assumed: 1. to define the powers and competences of municipal/communal guards in relation to the tasks they perform; 2. defining the equipment and armament of municipal/communal guards; 3. to outline the training process of municipal/municipal guards; 4. To examine the normative regulations defining the status of municipal/municipal guards and to determine the level of staff turnover in this group of local government employees; 5. determination of the current level of cooperation of municipal/communal guards with other entities responsible for public security. 6. Identification of activities aimed at increasing the effectiveness of the functioning of the Municipal/Communal Guards in the area of ensuring public safety. In the research process the document analysis method and the diagnostic survey method will be used. Techniques of expert interviews and research questionnaires will be used. Expert interviews will be carried out with people who perform managerial functions in municipal guards (municipalities). The research will also use the technique of surveys, which will be conducted among municipal guards. The questionnaire will be anonymous and the questions will be mostly of a closed nature. Inhabitants of communes in which municipal guards operate will also be surveyed. They are the addressees of activities carried out by these formations and they observe the effects of their activity on a daily basis. In the research work, theoretical methods will also be used. It will be the analysis of documents, as a qualitative method consisting in the decomposition of the studied whole while studying literature, normative and source acts. Another theoretical method that will be used during the conducted is the quantitative analysis of the compiled results of the statistical research, followed by the generalization of the presented results and drawing conclusions from them. Hypotheses will be verified and conclusions formulated by conducting surveys, expert interviews and carrying out direct observation. Expert interviews will be conducted in the Municipal Guard units with the management of these entities. A questionnaire survey will also take place there, with municipal guards as respondents. A diagnostic survey using survey

questionnaires will also be carried out with the participation of residents who are the beneficiaries of the municipal police activities. The results of the research will be synthesised and developed in the form of a dissertation with a presentation of the factors limiting the effectiveness of the city/municipal police within the public security system. On this basis, proposed actions aimed at increasing the level of this effectiveness will be defined.

Mgr Ewa Durek (I)

Academic supervisor: prof. dr hab. Andrzej Kozera (IPE UP)

Bezpieczeństwo w ochronie dóbr kultury i dziedzictwa narodowego

Tematem mojej rozprawy doktorskiej jest „Bezpieczeństwo w ochronie dóbr kultury i dziedzictwa narodowego”. Wybrany temat dysertacji stanowi istotny problem, który dotychczas nie został kompleksowo omówiony i przeanalizowany w literaturze przedmiotu. Konieczność dbania o dziedzictwo, jego zachowanie oraz ciągłość jest fundamentalna dla naszej ludzkiej tożsamości, jako społeczeństwa. Dziedzictwo kultury można określić mianem świadectwa przeszłości rozumianego jako dowód osiągnięć człowieka. Dzięki niemu możemy odpowiedzieć sobie choć częściowo na tak podstawowe pytania jak to kim jesteśmy i dokąd zmierzamy. Jest zarówno obrazem dziejów jak i dokumentem dotychczasowych dokonań człowieka. Zabytki są natomiast najważniejszym elementem tworzącym materialne dziedzictwo kultury. Są pomnikiem minionych epok, pomnikiem kultury, źródłem tożsamości narodowej, czy wreszcie udokumentowaniem historii ludzkości. Jako prawnik i zarazem historyk sztuki posiadam unikatowy warsztat, który pozwoli mi podejść do problemu w sposób wielowątkowy i zbadać go z kilku punktów widzenia. Celem badawczym mojej pracy doktorskiej będzie zatem określenie zadań i zasad dotyczących bezpieczeństwa w ochronie dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. W swojej pracy odpowiem w szczególności na pytania: jak administracja publiczna w obecnym systemie ustrojowo-prawnym wykonuje zadania jej powierzone w obszarze ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego? Czy obecny system zabezpieczenia dóbr kultury spełnia swoje zadania? Jakie potrzebne są rozwiązania organizacyjno-prawne w celu usprawnienia tego systemu i zabezpieczenia dóbr kultury i dziedzictwa narodowego? Swoje badania skoncentruję przede wszystkim na terenie województwa małopolskiego, które jako region jest nie tylko bogate w zabytki ale również posiada interesującą historię. W swojej pracy oprę się na czterech metodach badawczych: 1. metodzie analizy instytucjonalno-prawnej, za pomocą której przestudiuję akty normatywne o największym znaczeniu dla bezpieczeństwa w ochronie dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w celu ustalenia obecnego systemu bezpieczeństwa ochrony zabytków wynikającego bezpośrednio z obowiązujących norm prawnych. 2. Metodzie analizy dokumentów, dzięki której przeanalizuję plany reagowania kryzysowego dla województwa małopolskiego, wojewódzkie plany finansowania ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, plany ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych uzupełniając w ten sposób wiedzę pozyskaną w trakcie analizy normatywnej. 3. metodzie analizy porównawczej: Przeanalizuję dane dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami pozyskane od wojewódzkiego konserwatora zabytków oraz miejskich konserwatorów zabytków a także informacje o przestępczości przeciwko dobrom kultury w latach 2010-2020 r. Porównam uzyskane informacje do wypracowanego, istniejącego wzorca, co pozwoli na zdiagnozowanie

stanu bezpieczeństwa dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz oszacowanie skuteczności działań podmiotów wpływających na potencjał tego bezpieczeństwa. 4. metodzie modelowania, która posłuży mi do opisanego konkretnych zjawisk zachodzących w środowisku bezpieczeństwa i przeanalizowaniu ich, aby w efekcie końcowym określić modele zagrożeń dla dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. W strukturze swojej rozprawy doktorskiej zawrę 5 rozdziałów, wstęp oraz zakończenie. We wstępie do pracy uzasadnię wybór przedstawionego tematu oraz wyjaśnię znaczenie jego realizacji. Określę również problemy, cele badawcze, hipotezy, chronologiczny zakres prac, a także metody, techniki i narzędzia badawcze oraz stan badań. W pierwszym rozdziale zajmę się omówieniem kwestii związanej z funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polski, terminologią i wyjaśnieniem pojęć m.in.: ochrona dóbr kultury, ochrona zabytków, systemy bezpieczeństwa w ochronie dóbr kultury, system bezpieczeństwa państwa, a także definicje związane z podsystemem bezpieczeństwa. Oprócz tego, rozdział ten zostanie poświęcony analizie przepisów prawnych odnoszących się do kwestii ochrony zabytków w Polsce. Drugi rozdział zostanie poświęcony aspektom ogólnych zagadnień z zakresu bezpieczeństwa takim jak: planowanie w zarządzaniu kryzysowym, krajowy system ratowniczo-gaśniczy, obrona cywilna. W trzecim rozdziale swoją uwagę poświęcę szczegółowemu omówieniu i przeanalizowaniu stanów nadzwyczajnych w państwie w aspekcie Ochrony dóbr kultury (stan wojenny, wyjątkowy, klęski żywiołowej). Czwarty rozdział będzie dotyczył technicznych metod planowania inżynierii bezpieczeństwa w omawianym aspekcie. Piąty i zarazem ostatni rozdział będzie dotyczył zagadnienia ochrony dóbr kultury w województwie Małopolskim w latach 2011-2021 r. Praca doktorska zostanie zakończona podsumowaniem przeprowadzonych badań, dzięki którym będzie można odpowiedzieć na fundamentalne pytania związane z funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa w ochronie dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.

Security in protection of national heritage

My doctoral dissertation will be titled "Security and protection of cultural property and national heritage". Topic that has not yet been comprehensively and holistically analyzed in the literature on the subject. The need to protect our heritage, its preservation and continuity is fundamental to our identity as a society. Cultural heritage can be described as evidence of the past, and understood as evidence of human achievements. Thanks to it, we can answer, at least partially, to such basic questions as: who we are, and where we are going. It is both record of our history and a document our achievements as humanity. Historical relicts such as buildings, paintings and sculptures are essential in creating material and cultural heritage. They are a monument of past epochs, a monument of culture, a source of national identity, and finally a document of the history of mankind. As a lawyer and art historian, I have a unique workshop that will allow me to approach the problem in a multi-dimensional way and examine it from several points of view. Therefore, the research goal of my doctoral dissertation will be to define the tasks and rules concerning security in the protection of cultural property and national heritage. I will answer the following questions: how does the public administration perform the tasks entrusted to it in the area of protection of cultural goods and national heritage in the current legal and political system? Does the current system of securing cultural property fulfill its tasks? What organizational and legal solutions are needed in order to improve this system and protect cultural assets and national heritage? In my research I will mainly focus on the territory of Województwo Małopolskie, which as a region is not only rich in priceless relicts, but also has an interesting

history. I will base my research mainly on four methods: 1. method of institutional and legal analysis, which I will use to analyse normative acts of the greatest importance for security in the protection of cultural property and national heritage in order to establish the current safety system for the protection of relicts resulting directly from the applicable legal norms. 2. document analysis method: which I'll use to inspect crisis response plans for the Województwo Małopolskie, provincial plans for financing the protection and care for national heritage, plans for the protection of national heritage in the event of an armed conflict and crisis situations, thus enhancing the knowledge obtained during the normative analysis. 3. method of comparative analysis which let me analyze the data on the protection of cultural heritage obtained from the provincial conservator of monuments and municipal conservators of monuments, as well as information on crime against cultural property in 2010-2020, diagnosing the state of security of cultural assets and national heritage as well as estimating the effectiveness of activities of entities influencing the potential of this security. 4. modeling method, which will be used to describe specific phenomena occurring in the security environment and analyze them in order to finally define models of threats to cultural assets and national heritage. Structure. My doctoral dissertation will consist of 5 chapters, an introduction and an ending. In the introduction to the work, I will justify topic selection as well as present and explain the meaning of its implementation. I will also define the problems, research goals, hypotheses, the chronological scope of work in addition to research methods, techniques and tools. In the first chapter, I will mainly focus on the issue related to the functioning of the security system in Poland its terminology and explanation of concepts, including, but not limited to: protection of cultural goods, protection of monuments, security systems in the protection of cultural goods, state security system, as well as definitions related to the security subsystem. In addition, this chapter will be devoted to the general analysis of legal acts devoted to the protection of polish national heritage. Second chapter of my dissertation will be devoted to aspects of general safety issues such as: planning in crisis management, national rescue and firefighting system, civil defense. In the third chapter, I will concentrate on detailed analysis of states of emergency in terms of the protection of cultural property (martial law, state of emergency, natural disaster). In fourth chapter I'll deal with the technical methods of safety engineering planning. The fifth and last chapter will be built around the issue of the protection of cultural property in the Małopolskie Voivodeship in 2011-2021. My doctoral dissertation will end with a summary of the research, thanks to which it will be possible to answer the fundamental questions related to the functioning of the security system in the protection of cultural assets and national heritage.

Mgr Anna Natreba (I)

Academic supervisor: prof. dr hab. Olga Wasiuta (INoB UP)

Auxiliary supervisor: dr Przemysław Mazur (INoB UP)

Wojna na Ukrainie w aspekcie bezpieczeństwa międzynarodowego

Wybrany temat rozprawy doktorskiej stanowi obecnie niemal najważniejsze wyzwanie dla bezpieczeństwa w skali globalnej. Konflikt w Ukrainie, który trwa od 2014 roku przekształcił się w regularną konwencjonalną wojnę. W przeciągu 8 lat na wschodzie trwał konflikt pomiędzy

Ukrainą a separatystycznymi organizacjami wspieranymi przez Rosję. Sytuacja zaostrzyła się 24 lutego 2022 r., kiedy to prezydent Federacji Rosyjskiej ogłosił przeprowadzenie "operacji specjalnej" na terenie Ukrainy. Tego dnia rozpoczęła się wojna na pełną skalę, która stała się wyzwaniem dla wspólnoty międzynarodowej i spowodowała destruktywne skutki dla europejskiego i globalnego bezpieczeństwa. Nowa wojna, która trwa w centrum Europy spowodowała zmiany w postrzeganiu i prowadzeniu polityki wewnętrznej i międzynarodowej. Analitycy wojskowi i polityczni zwracają uwagę, że w trwającej wojnie rosyjsko-ukraińskiej dużą rolę odgrywają czynniki, które łączą w sobie wszystkie elementy wojny konwencjonalnej oraz wykorzystują elementy hybrydowe, na przykład w dyplomacji. W celu zrozumienia istoty wojny Rosji przeciwko Ukrainie, istnieje konieczność zbadania omawianego zjawiska. W mojej ocenie niniejszy temat jest bardzo ważny, gdyż obecnie doświadczamy zmiany, które zachodzą w międzynarodowym środowisku bezpieczeństwa. Niektóre państwa w mniejszym bądź większym stopniu mają pewne doświadczenia związane z wojną. Przede wszystkim dotyczy to państw i organizacji międzynarodowych, które deklarują siebie jako gwarantów bezpieczeństwa w obszarze europejskim, a także podmiotów systemu bezpieczeństwa wewnętrznego, które dedykowane są do pomocy w czasie wojny. Niniejszy temat jest tematem jeszcze nie opracowanym przez naukowców, ponieważ sytuacja wciąż się rozwija i obecnie jesteśmy naoczniymi świadkami trwającej wojny, która zmieniła porządek światowy. Materiały, które są gromadzone na bieżąco, pozwolą dokonać analizy z tzw. „pierwszej linii frontu” i pokazać w jakim stopniu te wydarzenia wpłynęły na codzienne życie jednostki. Przegląd raportów służb i samorządów terytorialnych pozwolą sprawdzić ich stan gotowości do reagowania na zaistniałą sytuację. Ważnym aspektem jest także reakcja i zaangażowanie innych państw, a szczególnie Rzeczypospolitej Polskiej w pomoc Ukrainie. Istotnym jest także podkreślenie działań państw, które wspólnie potępiły atak Rosji na Ukrainę i od początku wojny dostarczają Ukrainie niezbędną pomoc militarną i humanitarną. Istotną płaszczyzną są rozważania dotyczące dalszego rozwoju sytuacji i jej skutków, jak również nieodwracalnych zmian na arenie międzynarodowej.

The war in Ukraine in the aspect of international security

The dissertation topic is the most important global security challenge. The conflict in Ukraine that has been ongoing since 2014 has turned into a regular conventional war. Over a period of 8 years, the conflict between Ukraine and separatist organizations which are supported by Russia has continued in the east. The situation escalated on February 24, 2022, when the President of the Russian Federation announced the conduct of a "special operation" on Ukrainian territory. On that day, a full-scale war began, challenging the international community and causing destructive consequences for European and global security. The new war that is going on in the center of Europe has caused changes in the perception and conduct of domestic and international politics. Military and political analysts point out that factors that combine all elements of conventional war and use hybrid elements, for example in diplomacy, play a large role in the ongoing Russian-Ukrainian war. In order to understand the essence of Russia's war against Ukraine, there is a need to study the phenomenon in question. In my opinion, this topic is very important because we are currently experiencing changes that are taking place in the international security environment. Some countries have, to a greater or lesser extent, some experience of war. Above all, this applies to the countries and international organizations that declare themselves as guarantors of security in the European area, as well as to the actors of the internal security system that are dedicated

to help in times of war. This topic has not yet been developed by scientists because the situation is still developing and we are eyewitnesses to the ongoing war that has changed the world order. The ongoing collection of material will allow an analysis to be made of the situation from the so-called 'front line', so that the impact of these events on individual people's lives can be illustrated. The review of reports of services and local governments will allow to check their readiness to respond to the situation. An important aspect is also the reaction and involvement of other countries, especially the Republic of Poland, in helping Ukraine. It is also important to emphasize the actions of the countries that jointly condemned the Russian attack on Ukraine and since the beginning of the war have been providing Ukraine with necessary military and humanitarian aid. An important level is the consideration of further development of the situation and its consequences, as well as irreversible changes in the international arena.

Mgr Dominika Trojanowska (I)

Academic supervisor: dr hab. Przemysław Wywiół (INoB UP)

Wzmacnianie wschodniej flanki NATO jako element polityki bezpieczeństwa Polski

Tematem mojej przyszłej rozprawy doktorskiej jest „Wzmacnianie wschodniej flanki NATO jako element polityki bezpieczeństwa Polski”. Wybór tematu dysertacji jest podyktowany dynamicznie zmieniającą się sytuacją polityczno-militarną w regionie Europy Środkowo-Wschodniej, która w bezpośredni sposób dotyka także Polski. Wojna na Ukrainie i pełna militaryzacja rosyjskiej polityki zagranicznej to zupełnie nowa kategoria wyzwań dla NATO w erze postzimnowojennej. Został zakłócony porządek w sferze bezpieczeństwa na który wiele państw Europy pracowało przez ostatnie dekady. Szczególnie istotne w tym temacie staje się kwestia państw wschodniej flanki NATO, które znajdują się obecnie w najbliższym sąsiedztwie Federacji Rosyjskiej. Polska jako członek NATO i jedno z największych państw regionu posiadające najliczniejsze siły zbrojne stanowi trzon wschodniej flanki. W tym kontekście warto przywrócić się temu jakie miejsce zajmuje proces wzmacniania wschodniej flanki NATO w polityce bezpieczeństwa Polski. Celem projektu jest przeanalizowanie prowadzonej polityki obronnej Sojuszu Północnoatlantyckiego względem państw wschodniej flanki. Analiza wszelkich decyzji politycznych i ich wdrażania jest istotna z punktu widzenia polityki bezpieczeństwa Polski jak i jej realnych możliwości obrony. Kolejnym celem jest przeanalizowanie działań dyplomatycznych, integracji w ramach różnych formatów politycznych, rozwoju sił zbrojnych Polski względem zagrożeń płynących z Federacji Rosyjskiej. W tym wątku warto zadać także pytanie jakie działania niemilitarne wzmacniające odporność strategiczną podejmuje się w Polsce? Główny problem badawczy skupia się wokół określenia środowiska bezpieczeństwa w Europie Wschodniej (występujące wyzwania i zagrożenia) a w odniesieniu do tego przeanalizowaniu polityki obronnej NATO (przegląd najważniejszych dokumentów strategicznych, ustaleń szczytów Sojuszu, analiza wdrażanych rozwiązań strategicznych z zakresu obronności) oraz działań podejmowanych przez Polskę jako członka NATO (modernizacja własnych sił zbrojnych, aktywność dyplomatyczna w różnego rodzaju formatach politycznych na rzecz bezpieczeństwa regionalnego). W projekcie przyjmuję kilka hipotez badawczych, które zamierzam zweryfikować bądź sfalsyfikować w trakcie procesu badawczego. Pierwsza z nich odnosi się do tego, że w najbliższej przyszłości spadną

realne możliwości wsparcia militarnego USA w stosunku do państw wschodniej flanki NATO. Oczywiście jakkolwiek nie byłoby to kontrowersyjne, istnieje wysokie prawdopodobieństwo tego, że w najbliższych kilku latach USA przeniosą swoją uwagę militarna na Pacyfik oraz skupią się na konflikcie o światową hegemonię z Chinami. Kolejna mówi o tym, że Polska pozostanie największym i najlepiej uzbrojonym krajem tego bloku państw, a co za tym idzie powinna przyjąć rolę przywódcy. Trzecia hipoteza odnosi się tego, że bezpośrednie zagrożenie ze strony Federacji Rosyjskiej przyspieszy modernizację Sił Zbrojnych RP. Czwarta hipoteza mówi o tym, że zagrożenia ze strony Federacji Rosyjskiej zmuszają państwa wschodniej flanki NATO do zacieśnienia współpracy w ramach różnych formatów współpracy polityczno- militarnej (np. Inicjatywa Bukaresztańskiej Dziewiątki). Ostatnia hipoteza przypuszcza, że wzmocnienie wschodniej flanki NATO (obok modernizacji własnych sił zbrojnych) stanie się priorytetem w polityce bezpieczeństwa Polski. A co za tym idzie, Polska oraz pozostałe państwa wschodniej flanki będą wywierać presję na wzmocnienie zdolności odstraszających. Podjęte w rozprawie metody badawcze to krytyczna analiza literatury, obserwacja bieżącej sytuacji polityczno- militarnej oraz przeprowadzenie wywiadów eksperckich z przedstawicielami dyplomacji i wojska. Literatura przedmiotu zawiera pozycje zarówno polskojęzyczne jak i anglojęzyczne. W dużej mierze są to artykuły naukowe oraz obszernie analizy, które zostały opublikowane w przeciągu ostatnich 5 lat. Na strukturę pracy będą składać się cztery rozdziały problemowe. W ramach realizacji projektu planuję przeprowadzić kwerendy oraz badania w ośrodkach uniwersyteckich, instytucjach rządowych oraz wojskowych. Wśród nich należy wymienić: Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie, Ministerstwo Obrony Narodowej w Warszawie, STRATPOL Strategic Policy Institute w Bratysławie oraz Oddział Zabezpieczenia Centrum Szkolenia Sił Połączonych Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w Bydgoszczy.

Strengthening NATO's eastern flank as an element of Poland's security policy

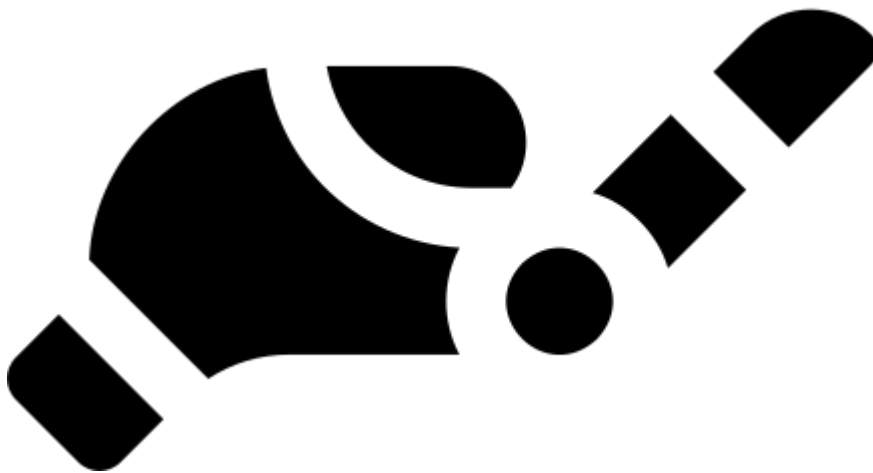
The topic of my future doctoral dissertation is "Strengthening NATO's Eastern Flank as an Element of Poland's Security Policy". The choice of the topic of the dissertation is dictated by the dynamically changing political and military situation in the region of Central and Eastern Europe, which also directly affects Poland. The war in Ukraine and the full militarization of Russian foreign policy constitute a completely new category of challenges for NATO in the post-Cold War era. The security order on which many European countries have been working over the last decades has been disturbed. The issue of NATO's eastern flank countries, which are currently in the immediate vicinity of the Russian Federation, is becoming particularly important in this regard. Poland as a NATO member and one of the largest countries in the region with the most numerous armed forces is the core of the eastern flank. In this context, it is worth considering the role of the process of strengthening NATO's eastern flank in Poland's security policy. The aim of the project is to analyze the defense policy pursued by the North Atlantic Alliance towards the countries of the eastern flank. The analysis of all political policy and its real possibilities of defense. Another goal is to analyze diplomatic activities, integration under various political formats, and the development of the Polish armed forces in relation to the threats emanating from the Russian Federation. In this thread, it is also worth asking what non-military activities to strengthen strategic resilience are undertaken in Poland? The main research problem focuses on the definition of the security environment in Eastern Europe (the existing challenges and threats), and in relation to this, the analysis of NATO's defense policy (review of the most important

strategic documents, findings of the Alliance summits, analysis of the implemented strategic solutions in the field of defense) and the activities undertaken by Poland as NATO member (modernization of own armed forces, diplomatic activity in various political formats for the benefit of regional security). In the project, I adopted several research hypotheses that I intend to verify or falsify during the research process. The first relates to the fact that in the near future the real possibilities of US military support in relation to the countries of NATO's eastern flank will decline. Of course, however controversial it may be, there is a high probability that in the next few years the US will shift its military focus to the Pacific and focus on the conflict over world hegemony with China. Another one says that Poland will remain the largest and best-armed country in this bloc of states, and thus should assume the role of a leader. The third hypothesis relates to the fact that the direct threat from the Russian Federation will accelerate the modernization of the Polish Armed Forces. The fourth hypothesis is that the threats from the Russian Federation are forcing the states of NATO's eastern flank to tighten their cooperation under various formats of political and military cooperation (eg the Bucharest Nine Initiative). The last hypothesis is that strengthening NATO's eastern flank (apart from modernizing its own armed forces) will become a priority in Poland's security policy. Consequently, Poland and other countries on the eastern flank will exert pressure to strengthen deterrence. The research methods undertaken in the dissertation include a critical analysis of literature, observation of the current political and military situation and conducting expert interviews with representatives of diplomacy and the military. The literature on the subject includes both Polish and English-language items. These are largely scientific articles and extensive analyzes that have been published over the last 5 years. The structure of the work will consist of four problem chapters. As part of the project, I plan to conduct queries and research in university centers, governmental and military institutions. Among them are: Akademia Sztuki Wojennej in Warsaw, Ministry of National Defence in Warsaw, STRATPOL Strategic Policy Institute in Bratislava and the Security Bydgoszcz.

X

Pedagogika

Pedagogy

Mgr Khofidotur Rofiah (II)

Academic supervisor: dr hab. Joanna Kossewska (IPS UP)

Academic supervisor: prof. dr Kieron Sheehy (Open University, United Kingdom)

Uwarunkowania postaw nauczycieli wobec edukacji włączającej. Perspektywa międzykulturowa

Wprowadzenie. Postawy nauczycieli są kluczowym czynnikiem w skutecznej realizacji edukacji włączającej. W poprzednich badaniach nauczyciele z pozytywnym nastawieniem do uczniów ze specjalnymi potrzebami byli bardziej gotowi do włączenia ich do klasy (Sharma, U., Forlin, C., & Loreman, T. 2008). Na postawy nauczycieli wobec integracji wpływa wiele czynników i zmiennych. Badanie to zbada związek niektórych zmiennych na postawy nauczycieli wobec edukacji włączającej przy użyciu podejścia mieszanego. W przypadku danych ilościowych zmienne niezależne dzieli się na trzy kategorie; (1) Kontekst społeczny (narodowość i płeć), (2) kontekst edukacyjny (otoczenie szkoły, okres pracy, wykształcenie i kontakt z wyjątkowymi dziećmi), (3) kontekst psychologiczny (poziom empatii, poziom poczucia własnej wartości, wiara w zabawę w nauczaniu i uczeniu się oraz poziom stanu spektrum autyzmu, perspektywa czasowa). Jeśli chodzi o dane jakościowe, w jego badaniu wykorzystano 10 ustrukturyzowanych pytań, które pozwalają zbadać perspektywę nauczyciela na edukację włączającą i kilka zmiennych, które wpływają na postawy nauczycieli. Celem obecnego projektu jest: (1) ujawnienie wszelkich różnic między krajami, między polskimi i indonezyjskimi nauczycielami, w ich postawach wobec edukacji włączającej, (2) znalezienie najważniejszych predyktorów pozytywnych (i negatywnych) postaw oraz (3) wprowadzenie pewnej praktyki. zalecenia dotyczące szkolnictwa wyższego w Indonezji w celu rozwijania zasobów osobistych studentów przygotowujących się do zawodu nauczyciela. Badania zostały zrecenzowane i pozytywnie ocenione przez Komisję Etyki Badań Edukacyjnych, Instytut Psychologii, Krakowski Uniwersytet Pedagogiczny oraz dwóch niezależnych recenzentów. Metoda. Uczestnicy badania ilościowego. W tym badaniu grupą docelową byli nauczyciele szkół ogólnych i specjalnych, którzy w szkołach podstawowych, które obecnie prowadzą edukację włączającą w Indonezji i Polsce, w publicznych szkołach podstawowych uczących od klasy 1 do klasy 9. Bierze w nim udział ponad 300 nauczycieli z Indonezji i Polski stosujących podejście mieszane. Obecnie w badaniu wzięło udział 125 indonezyjskich nauczycieli z kilku regionów. Uczestnicy częściowo ustrukturyzowanego wywiadu (SSI). Uczestnicy, którzy wyrazili zgodę (w ramach ankiety), zostali poproszeni o udział w drugiej procedurze, mianowicie wywiad częściowo ustrukturyzowany (SSI). Uczestnicy samodzielnie wybrali się po pisemnym zaproszeniu przez e-mail i media społecznościowe do wzięcia udziału. Do tej pory SSI przeprowadzono z 15 indonezyjskimi nauczycielami. Ich udział w tych badaniach jest całkowicie dobrowolny. Przed rozmową twarzą w twarz uczestnik podpisał list zgody wyjaśniający cel i wszystkie procedury rozmowy. Nie będzie żadnych informacji identyfikujących jakkolwiek szkołę lub osobę. Rozmówcy mają prawo do wycofania się w dowolnym momencie badania. Instrumenty. W badaniach wykorzystano adaptację istniejących instrumentów, takich jak Multidimensional Attitudes towards Inclusive Education Scale (MATIES), autism spectrum quotient (AQ), empathy quotient (EQ), skala samooceny Rosenberga (SES), Fun in teaching and learning questions oraz Autism Spectrum Quotient (AQ). Wszystkie kwestionariusze zostały przetłumaczone i dostosowane przy użyciu procesu i metod Guillemin, które będą wykorzystywane zarówno techniką tłumaczenia wstecznego (Guillemin 1993) w procesie

tłumaczenia, jak i adaptacji kulturowej do języka indonezyjskiego i polskiego. Po zakończeniu procedury tłumaczenia wszystkie instrumenty zostały przekształcone w instrumenty online, aby uprościć proces gromadzenia danych w obu krajach. Wynik i dyskusja. Uczestnikami było 125 indonezyjskich nauczycieli z doświadczeniem w nauczaniu dzieci o wyjątkowych potrzebach edukacyjnych w szkołach ogólnych i specjalnych, Większość stanowiły kobiety (78%) i pracowały w szkołach ogólnych (n=88) lub specjalnych (n=37). Sześćdziesiąt procent respondentów przeszło szkolenie w zakresie edukacji włączającej i interakcji z dziećmi o specjalnych potrzebach. Nauczyciele zgłosili posiadanie tytułu licencjata w 83,3 procent przypadków i tytułu magistra w 16,7 procent przypadków. Większość uczestników (44,7%) ma ponad dziesięcioletnie doświadczenie w nauczaniu, podczas gdy 28% ma od pięciu do dziesięciu lat doświadczenia, a 27,3% ma mniej niż pięć lat doświadczenia w nauczaniu. Celem badań jest ocena związku między postawami wobec integracji a specyficznymi zmiennymi niezależnymi wśród indonezyjskich i polskich nauczycieli w szkołach ogólnych i specjalnych (w toku uczestnikami do tej pory jest 125 indonezyjskich nauczycieli). Średnie i odchylenia standardowe dla składników MATIES postaw nauczycieli wobec włączenia przedstawiono w Tabeli 1. Miary behawioralne i poznawcze ujawniły stosunkowo wysokie pozytywne postawy ze średnią 4,12 i 3,95 z możliwego zakresu od 1,00 do 6,00, podczas gdy skale afektywne ujawniły nieco pozytywne poglądy. Profil danych tych można następnie porównać z próbą polskich nauczycieli. Konkluzja. przeprowadzono badanie ilościowe indonezyjskiego gromadzenia danych. Wyniki obecnego badania wskazują, że indonezyjscy nauczyciele wyrażają pozytywne nastawienie do edukacji włączającej, co znajduje odzwierciedlenie w wynikach komponentu MATIES próbek. Wyniki obecnego badania postępu są zachęcające. Po pierwsze, nauczyciele ocenili swoje postawy wobec uczniów niepełnosprawnych w środowiskach integracyjnych jako stosunkowo wysokie. Po drugie, najwyższym składnikiem postaw nauczycieli jest aspekt behawioralny, który ma średnio 4,12 pozytywnych postaw w 6 skalach. Odkrycia te przyczyniły się do wdrożenia edukacji włączającej w Indonezji. 1. zebrano dane jakościowe od indonezyjskich nauczycieli; 2. tłumaczenie wszystkich instrumentów na język polski oraz kwestionariusz online jest przygotowany do wykorzystania w niedalekiej przyszłości do zebrania porównawczej krajowej grupy nauczycieli.

Tabela 1. Środki w podejściu do włączenia instrumentów każdej kategorii

Means and standard deviations of main study variables (N = 125).			
	Range	Mean	SD
Attitudes towards inclusive education			
MATIES			
Cognitive	1.00–6.00	4,12	0,8010477
Affective	1.00–6.00	3,95	0,8990800
Behavioral	1.00–6.00	4,82	0,7871230

Słowa kluczowe: postawa nauczycieli, edukacja włączająca, dzieci ze SPE, porównanie krzyżowe

Determinants of teachers' attitudes towards inclusive education. A cross-cultural perspective

Introduction. The attitudes of teachers is a critical factor in implementing inclusive education successfully. In previous research, teachers' with positive attitudes toward students with special needs were more ready to include them in the classroom (Sharma, U., Forlin, C., & Loreman, T.

2008). Teachers' attitudes toward inclusion are influenced by many factors and variables. This study will explore the relationship of some variables on teachers' attitudes towards inclusive education utilizing a mixed-method approach. For the quantitative data, the independent variables are divided into three categories; (1) Social context (nationality and gender), (2) education context (school setting, period of working, education background, and contact with exceptional children), (3) psychological context (level of empathy, level of self-esteem, belief in fun in teaching and learning, and level of autistic spectrum condition, time perspective). For the qualitative data, this study uses 10 structured question items that allow exploring the teacher's perspective on inclusive education and several variables that influence teacher attitudes. The aims of this current project are: (1) to reveal any cross-countries differences, between Polish and Indonesian teachers, in their attitudes toward inclusive education, (2) to find the most important predictors of positive (and negative) attitudes, and (3) to make some practice recommendations for tertiary education in Indonesia to develop personal resources of students preparing for the teaching profession. The research was reviewed and given a favorable opinion by the Educational Research Ethics Committee, Institute of Psychology, Pedagogical University of Krakow as well as two independent reviewers. Method. Participants for quantitative Survey. In this study, the target group was general and special education teachers who teach in elementary schools that currently carry out inclusive education in Indonesia and Poland, in public elementary schools teaching from grade 1 to grade 9. It involves more than 300 teachers from Indonesia and Poland utilizing a mixed-method approach. Currently, 125 Indonesian teachers from several regions participated as survey participants till now. Participants for semi-structured interview (SSI). Participants who agreed (within the survey) have been asked to participate in a second procedure, namely a semi-structured interview (SSI). Participants self-selected following a written invitation by email and social media to take part. To date, SSI have been conducted with 15 Indonesian teachers. Their participation in this research is completely voluntary. Prior to the face-to-face interview, the participant signed a letter of consent explaining the purpose and all the procedures for the interview. There will be no information identifying any school or individual. The interviewees have the right to withdraw at any time during the study. Instruments. This research employed the adaptation of existing instruments such as the Multidimensional Attitudes toward Inclusive Education Scale (MATIES), autism spectrum quotient (AQ), empathy quotient (EQ), the Rosenberg self-esteem scale (SES), Fun in teaching and learning questions, and Autism Spectrum Quotient (AQ). All questionnaires have been translated and adapted using Guillemin's process and methods, which will be used both a back-translation technique (Guillemin 1993) throughout the translation and cultural adaption processes to Indonesian and the Polish language. After the translation procedure, all instruments have been developed into online instruments to simplify the data collecting process in both countries. Result and Discussion. The participants were 125 Indonesian teachers with experience of teaching children with exceptional educational needs in general and special education schools, The majority were female (78%) and worked in general (n=88) or special education (n=37) education schools. Sixty percent of respondents have received training on inclusive education and how to interact with children with special needs. Teachers reported holding a Bachelor's degree in 83,3 percent of cases and an MA degree in 16,7 percent of cases. The majority of participants (44,7%) have more than ten years of teaching experience, while 28% have five to ten

years of experience and 27,3% have fewer than five years of teaching experience. This research aims to evaluate the relationship between the attitudes toward inclusion and the specific independent variables among Indonesian and Polish teachers in general and special education schools (in progress, the participants to date are 125 Indonesian teachers). The averages and standard deviations for the MATIES components of teachers' attitudes toward inclusion are shown in Table 1. The behavioral and cognitive measures revealed relatively high positive attitudes with an average of 4,12 and 3,95 out of a possible range of 1,00 to 6,00, while the affective scales revealed somewhat positive views. This data profile can be subsequently compared with the sample of Polish teachers. Conclusion. 1. The quantitative survey Indonesian data collection was done. Results of the current study indicate that Indonesian teachers express positive attitudes toward inclusive education, as reflected in the samples' MATIES component results. The findings from the current progress study are encouraging. First, teachers rated their attitudes towards students with disabilities in inclusive settings as relatively high. Second, the highest component of teachers' attitudes is the behavioral aspect which has an average of 4,12 positive attitudes on the 6 scales. These findings cheered up the implementation of inclusive education in Indonesia. 1. The qualitative data from Indonesian teachers were collected; 2. the translation of all instruments into Polish and an online questionnaire is prepared to be used in the near future to collect the comparative national group of teachers.

Table 1. The Means in Attitude towards inclusion Each Category Instruments

Means and standard deviations of main study variables (N = 125).			
	Range	Mean	SD
Attitudes towards inclusive education			
MATIES			
Cognitive	1.00–6.00	4,12	0,8010477
Affective	1.00–6.00	3,95	0,8990800
Behavioral	1.00–6.00	4,82	0,7871230

Keywords: teachers' attitude, inclusive education, children with SEN, cross-country comparison

Mgr Natalia Tomczyk (II)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Joanna M. Łukasik (INoW UP)

Auxiliary supervisor: dr Anna Kwatara (INoW UP)

Adaptacja społeczno-zawodowa nauczycieli na starcie zawodowym – zarys badań

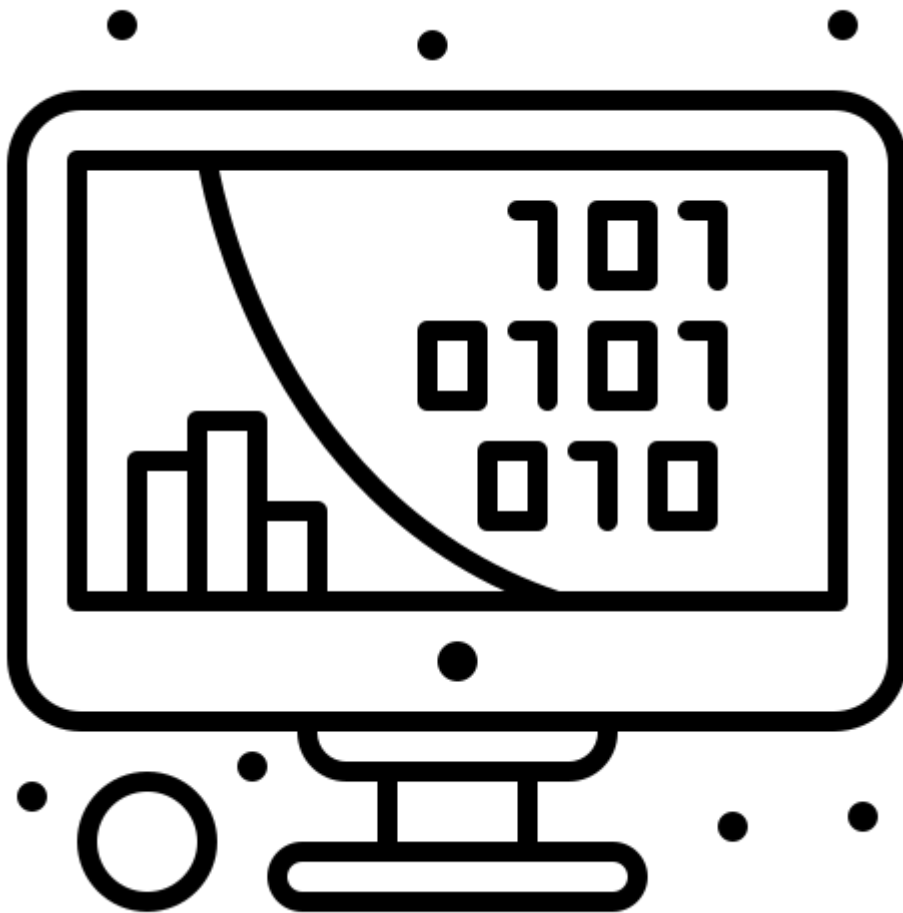
Projekt badawczy przewiduje uchwycenie procesu adaptacji społeczno-zawodowej nauczycieli na starcie zawodowym, czyli w okresie trzech pierwszych lat pracy. W ramach projektu postawiono główny problem badawczy – jak przebiega adaptacja społeczno-zawodowa nauczycieli na starcie zawodowym? Aby odpowiedzieć na to pytanie, zostały przeprowadzone dwa badania za pomocą metodą sondażu. W pierwszym badaniu wykorzystano wyspecjalizowane narzędzie badawcze Kwestionariusz Kompetencji Społeczny autorstwa prof. A. Matczak, który wyróżnia trzy wskaźniki

określające poziom kompetencji społecznych w: sytuacjach ekspozycji społecznej, sytuacjach wymagających asertywności oraz sytuacjach bliskiego kontaktu interpersonalnego. Ponadto znaczącym celem badań jest poszukiwanie oraz zbiór informacji dotyczących ogólnych przekonań dotyczących własnej adaptacji społeczno-zawodowej, czynników wpływających na sprawność przystosowania się, a także zebrania ogólnych informacji dotyczących poziomu kompetencji i tożsamości zawodowej. Dlatego przeprowadzono badanie wśród przyszłych oraz młodych nauczycieli, w którym starano się określić kierunek relacji między postawami, kompetencjami a ich osiągnięciami w edukacji. Wyniki badań wskazują na pozytywny kierunek relacji między ich postawami a osiągnięciami w edukacji. Badanie posłuży do opracowania rzetelnego, autorskiego narzędzia znaczącego dla rozwoju projektu badawczego w ramach rozprawy doktorskiej.

Socio-professional adaptation of teachers at the professional start - an outline of research

The research project envisages capturing the process of socio-professional adaptation of teachers at the professional start, i.e. during the first three years of employment. The project's main research problem is - how does the socio-professional adaptation of teachers at the professional start take place? To answer this question, two surveys were carried out. The first study used a specialised research tool, the Social Competence Questionnaire by Professor A. Matczak, which distinguishes three indicators determining the level of social competence in: situations of social exposure, situations requiring assertiveness, and situations of close interpersonal contact. Moreover, a significant aim of the research is to search for and collect information on general beliefs concerning one's own socio-occupational adaptation, factors influencing the efficiency of adaptation, as well as to collect general information on the level of competence and professional identity. Therefore, a survey was conducted among prospective and young teachers in an attempt to determine the direction of the relationship between attitudes, competencies and their performance in education. The results of the study indicate a positive direction of the relationship between their attitudes and educational attainment. The study will be used to develop a reliable, original tool significant for the development of the research project within the dissertation.

PROGRAM PROGRAMME

**Publiczna Sesja
Sprawozdawcza
Doktorantów I i II roku
Szkoły Doktorskiej UP**

**Public Reporting Session
of 1st and 2nd year PhD
Students of Pedagogical
University in Krakow**

Kraków 13-14 czerwca 2022

June 13-14, 2022, Krakow

PROGRAM / PROGRAMME

13 CZERWCA 2022 (PONIEDZIAŁEK) / JUNE 13, 2023 (MONDAY)

10.00-13.50 Obrady plenarne / Plenary session (moderators: prof. Władysław M. Kolasa, prof. Tomasz Sikora)

10.00-10.15 Przywitanie / Welcome address (prof. Michał Rogoż & moderators)

10.15-11.00 Panel 1. Multidisciplinary

- Korban Tomasz (II) – EN
- Walczak Joanna (II) – PL
- Gatlik Jacek (II) – EN

11.00-11.20 Dyskusja / Discussion

11.20-12.05 Panel 2. Multidisciplinary

- Chorąży Adranna (II) – EN
- Gholami Fatemeh (I) – EN
- Krasniqi Blerta (I) – EN

12.05-12.25 Dyskusja / Discussion

12.25-13.25 Panel 3. Multidisciplinary

- Tomczyk Katarzyna (I) – PL
- Gordziejew Jan (I) – PL
- Netreba Anna (I) – PL
- Nehring Adam (I) – PL

13.25-13.50 Dyskusja / Discussion

13.50-14.20 Przerwa / Break

Obrady w sekcjach / Sections (A/B)

14.20-17.25 Sekcja A / Section A	14.20-17.50 Sekcja B / Section B
Nauki ścisłe / Exact sciences	Humanistyka 1/ Humanities 1
Moderators: prof. Piotr Pokora prof. Irena Jankowska-Sumara	Moderators: prof. Tomasz Sikora, dr Konrad Meus prof. Renata Stachura-Lupa,
14.20-15.20 Panel 4. <u>Mathematics</u> <ul style="list-style-type: none"> • Wiśniewska Paulina (II) - EN • Dau Quan Hong (II) - EN • Falahi Chimani (I) - EN • Zięba Maciej (I) – PL 	14.20-15.20 Panel 6. <u>Literary Studies 1</u> <ul style="list-style-type: none"> • Maślanka Anna (II) - EN • Mazur Martyna (II) – EN • Szafarski Michał (II) – EN • Rams Klaudia (II) – EN (moved from panel 8)
15.20-15.40 Dyskusja / Discussion	15.20-15.40 Dyskusja / Discussion
15.40-16.55 Panel 5. <u>Biology. Physics. Geology</u> <ul style="list-style-type: none"> • Tatoj Agnieszka (II) - EN • Dobrowolski Piotr (II) – EN • Ha Nguyen Thi Thu (II) - EN • Stawiarz Michał (II) – EN • Domaracka Klaudia (II) – PL 	15.40-16.25 Panel 7. <u>Literary Studies 2</u> <ul style="list-style-type: none"> • Ryrych Tomasz (II) – PL • Horabik Katarzyna (I) - PL • Pieszko Gracjan (I) – PL
	16.25-16.45 Dyskusja / Discussion
	16.45-17.30 Panel 8. <u>History</u>

16.55-17.25 Dyskusja / Discussion	<ul style="list-style-type: none"> • Rams Klaudia (II) – EN (moved to panel 6) • Bąk Aneta (I) – PL • Gucwa Anna (I) – PL • Mikulska Agnieszka (I) – PL
	17.30-17.50 Dyskusja / Discussion

14 CZERWCA 2022 (WTOREK) / JUNE 14, 2022 (TUESDAY)

Obrady w sekcjach / Sections (C/D)

10.00-12.00 Sekcja / Section C	10.00-12.35 Sekcja / Section D
Humanistyka 2 / Humanities 2	Nauki społeczne 1 / Social sciences 1
Moderators: prof. Marzenna Jakubczak mgr Michał Filipczuk	Moderators: dr Łukasz Quirini-Popławski prof. Joanna Kossewska
10.00-10.45 Panel 9. <u>Philosophy 1</u> <ul style="list-style-type: none"> • Kossakowski-Kisiel Bartłomiej (II) – EN • Priehradny Tomas (University of South Bohemia) EN • Bhattacharya Susanta (I) – EN 	10.00-11.15 Panel 11. <u>Social & Economic Geography</u> <ul style="list-style-type: none"> • Gatera Etienne (II) – EN • Sima Mark (I) – EN • Le Anh Toai (I) – EN • Sedlak Agata (I) – PL • Sierpińska Natalia (I) – PL
10.45-11.05 Dyskusja / Discussion	11.15-11.45 Dyskusja / Discussion
11.05-11.35 Panel 10. <u>Philosophy 2</u> <ul style="list-style-type: none"> • Levinskaia Iana (I) – PL • Nasielska Hanna (II) – PL 	11.45-12.15 Panel 12. <u>Pedagogy</u> <ul style="list-style-type: none"> • Rofiah Khofidotur (II) – EN • Tomczyk Natalia (II) – EN
11.35-12.00 Dyskusja / Discussion	12.15-12.35 Dyskusja / Discussion

12.35-13.20 Przerwa / Break

Obrady w sekcjach / Sections (E/F)

13.20-16.40 Sekcja / Section E	13.20-16.35 Sekcja / Section F
Multidyscyplinary / Multidisciplinary	Nauki społeczne 2 / Social sciences 2
Moderators: prof. Sebastian Wywiórski prof. Marcei Olma	Moderators: prof. Joanna Bar prof. Tomasz Skrzyński
13.20-14.35 Panel 13. <u>Fine Arts</u> <ul style="list-style-type: none"> • Krawczyk Lidia (II) – EN • Bożek Betina (II) – EN • Karczmarczyk Monika (II) – EN • Pakosz Alicja (I) – PL • Tokarz Michał (I) – PL 	13.20-14.35 Panel 15. <u>Political Science</u> <ul style="list-style-type: none"> • Gołębiowski Kamil (II) – EN • Ngenge Ransom Tanyu (II) – EN • Aghayev Aydin (I) – EN • Bohdziewicz-Lulewicz Marta (I) – PL • Szopa Dawid (I) – PL
14.35-15.05 Dyskusja / Discussion	14.35-15.05 Dyskusja / Discussion
15.05-16.20 Panel 14. <u>Linguistics</u> <ul style="list-style-type: none"> • Olszewska Agnieszka (II) – PL • Bober Jakub (I) – PL • Jankowicz Agata [Książek] (I) – PL • Panek Katarzyna (I) – PL • Łoś Kinga (I) – PL 	15.05-16.05 Panel 16. <u>Security Sciences</u> <ul style="list-style-type: none"> • Zając Żaneta (II) – PL • Czop Krzysztof (I) – PL • Durek Ewa (I) – PL • Trojanowska Dominika (I) – PL
16.20-16.40 Dyskusja / Discussion	16.05-16.35 Dyskusja / Discussion